

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

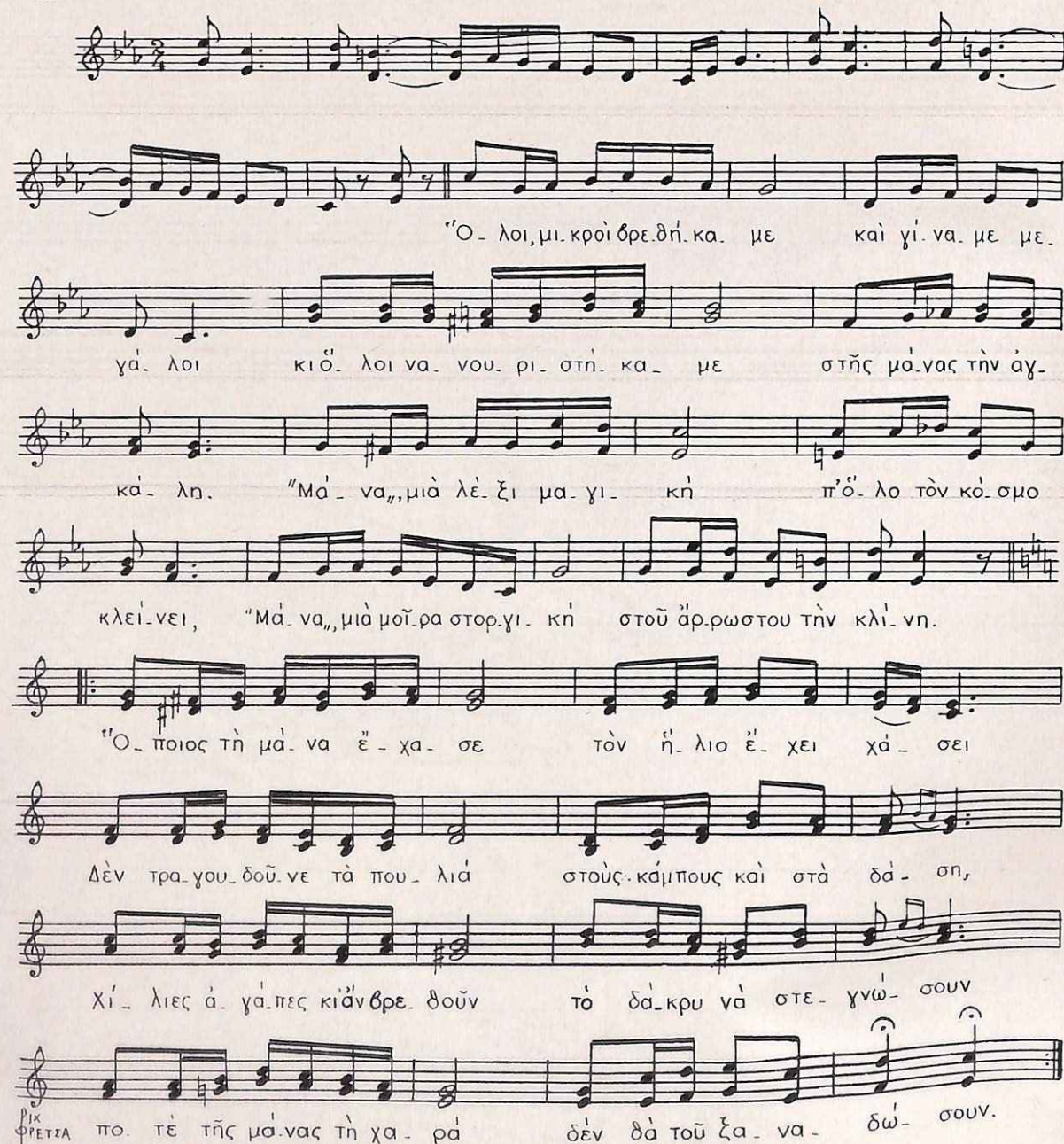
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1976

Στίχοι: ΚΩΣΤΑ ΚΟΦΙΝΙΩΤΗ

"ΜΑΝΑ"

Μουσική: ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

I
"Ολοι μικροὶ βρεθήκαμε
καὶ γίναμε μεγάλοι
κι ὅλοι νανουριστήκαμε
στῆς Μάνας τὴν ἀγκάλῃ.

II
«Μάνα» μιά λέξι μαγικὴ
π' ὅλο τὸν κόσμο κλείνει,
«Μάνα» μιά μοῖρα στοργικὴ
στοῦ ἄρρωστου τὴν κλίνη.

III
"Οποῖος τὴ Μάνα ἔχασε
τὸν ἥλιο ἔχει χάσει.
Δὲν τραγουδοῦνε τὰ πουλιά.
στοὺς κάμπους καὶ στὰ δάση.

IV
Χίλιες ἀγάπες κι ἂν βρεθοῦν
τὸ δάκρυ νὰ στεγνώσουν
ποτέ τῆς Μάνας τὴ χαρὰ
δὲν θὰ τοῦ ξαναδώσουν.

II. ΓΕΩΡΓΙΟΥΝΤΖΟΥ

Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς εἶναι ἓνα παγκόσμιον κίνημα ποὺ ἀποβλέπει νὰ προφυλάξῃ καὶ νὰ βοηθήσῃ τὸ μεμονωμένον ἄτομον, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται στὸν κίνδυνον ἢ στὴν ἀνάγκη καὶ νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὰς ομάδας τῶν ἀτόμων, εἰς κοινότητα καὶ ἐπαρχίας, ὅταν ὑποστοῦν δοκιμασίαν ἀπὸ δυσμενεῖς περιπτώσεις ἢ θεομηνίας.

Οἱ Ἐρυθροὶ Σταυροὶ κάθε κράτους ἐνεργοῦν ὁ καθένας εἰς τὸν τόπον του, ὅλοι ὁμως μαζί συνεργάζονται ὡς Ὁμοσπονδία μὲ ἔδραν τὴν Γενεὺν τῆς Ἑλβετίας. Τὸν τελευταῖον καιρὸ οἱ 122 Ἐθνικοὶ Σύνδεσμοι τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν εἰς τὴν συνέλευσίν των συνεσκέφθησαν διὰ τὸν καλῦτερον τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προαγάγουν τοὺς εὐγενεῖς σκοποὺς τῆς παγκοσμίου αὐτῆς ὁργανώσεως.

Ὡς γνωστὸν ὁ ἀπώτερος σκοπὸς του εἶναι νὰ ἐπικρατήσῃ στὸν κόσμον ἡ ἀνθρωπιά, δηλαδὴ ἡ συμπεριφορὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης. Νὰ ἐπικρατήσῃ αὐτὸ τὸ κλίμα τῆς συμπεριφορᾶς εἰς ὅλα τὰ ἔθνη. Διότι ὅταν ἐπιτευχθῇ αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα, τότε θὰ ἔλθῃ αὐτομάτως ὡς φυσικὸν ἐπακόλουθον ἡ ἀναγνώρισις ὅτι ὅλα τὰ ζητήματα μεταξὺ τῶν Λαῶν ἡμπορεῖ νὰ λυθοῦν χωρὶς πόλεμον. Καὶ ἔτσι φυσιολογικὰ θὰ φθάσουμε εἰς τὴν εἰρήνην. Αὐτὰς τὰς σκέψεις καὶ αὐτοὺς τοὺς σκοποὺς ἐκφράζει τὸ ἔμβλημα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ: Διὰ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ πρὸς τὴν εἰρήνην.

Διὰ νὰ καρποφορήσουν αὐτὲς οἱ σκέψεις καὶ νὰ γίνῃ πραγματικὴ ὁ σκοπός, ἡ Ὁμοσπονδία τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν τοῦ κόσμου φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ κινηθοῦν ἐνεργητικώτερα οἱ νέοι ποὺ ἀποτελοῦν τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν τῆς Νεότητος.

Οἱ νέοι εὐρίσκονται εἰς τὸ ἔαρ τῆς ζωῆς των, εἶναι γεμάτοι ἰδεαλισμὸν καὶ ἐνθουσιασμὸν καὶ τὰ αὐτιά των εἶναι πολὺ εὐαίσθητα εἰς τὴν εὐγενῇ μελωδίαν τῶν σκοπῶν εἰς τοὺς ὁποῖους ἀποβλέπει τὸ παγκόσμιον κίνημα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ: Προστασία εἰς τὸν ἀδύνατον, Βοήθεια πρὸς αὐτὸν

ποὺ ὑποφέρει, Προσφορά ὑπηρεσιῶν εἰς τὴν Κοινότητα εἰς τὴν ὁποῖαν ζοῦμε.

Ἐὰν οἱ νέοι πάρουν εἰς τὰ χέρια τοὺς αὐτὰ τὰ ἰδανικά, τότε πολὺ σύντομα οἱ λαοὶ θὰ εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἀποδεχθοῦν εἰρηνικὰς διαδικασίας διὰ νὰ λύσουν τὰς διαφορὰς των καὶ οἱ πόλεμοι θὰ ἀνήκουν εἰς τὸ παρελθόν.

Αὐτὴν τὴν πίστιν διεκήρυξαν ἐφέτος εἰς τὴν Γενεὺν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν ἀπὸ ὅλην τὴν γῆν, ἀπὸ τὴν Ἰαπωνίαν, τὴν Κίνα, τὰς Φιλιππίνας, τὴν Νέα Ζηλανδία, τὴν Ἰγκάνα, τὸ Μαρόκο, τὴν Ἀργεντινὴ, τὸν Παναμᾶ, τὴν Ἀμερική, τὴν Σουηδία, τὴν Γαλλία, τὰ Βαλκανικὰ Κράτη...

Ὅλοι πιστεύουν ὅτι εἶναι ἀνάγκη οἱ νέοι, ἡ ἐλπίς κάθε ἔθνους, ποὺ αὐριοῦν θὰ πάρουν στὰ χέρια τοὺς τὴν εὐθύνη διὰ τὸ μέλλον τοὺς καὶ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους των, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐνταχθοῦν ὅλοι εἰς τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν τῆς Νεότητος τοῦ ἔθνους των.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς τῆς Νεότητος, ποὺ ἀπὸ σαράντα χρόνια τώρα ἀσκεῖ εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα τῆς Ἑλλάδος τὸ ἔργον τῆς ὑγιεινῆς διαφώτισεως καὶ προφυλάξεως, ποὺ ἀσκεῖ τὰ ἔργα τῆς ἀλληλεγγύης εἰς τὸ περιβάλλον τῆς δράσεώς του, ποὺ μὲ τὰς δενδροφυτεύσεις καὶ πολλὰς ἄλλας ὑπηρεσίας πρὸς τὴν κοινότητα γίνεται χρήσιμος εἰς τὴν περιοχὴν του καὶ ποὺ καλλιεργεῖ τὴν φιλίαν πρὸς τοὺς ἄλλους λαοὺς μὲ τὴν σχολικὴν ἀλληλογραφίαν καὶ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν λευκωμάτων, εὐρίσκεται εἰς τὴν πρωτοπορίαν τῆς παγκοσμίου δράσεως τῶν ἐρυθροσταυριτῶν νέων. Ὑπολείπεται μόνον τώρα νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν γενίκευσιν τοῦ κινήματός της. Πρέπει ὅλοι οἱ μαθητὰ χωρὶς ἐξαιρέσει νὰ μετὰσχουν εἰς τὴν κίνησιν τῆς ἀγάπης κα' τῆς ἀλληλεγγύης πρὸς τὰ ἄτομα τοῦ τόπου μας πρῶτα, πρὸς τὸν πλησίον. Καὶ κατόπιν πέραν τοῦ πλησίον, πρὸς κάθε ἀνθρώπον χωρὶς διάκρισιν.

II. ΓΕΩΡΓΙΟΥΝΤΖΟΣ

Εἰς τὸ τεῦχος μηνὸς Ἰανουαρίου θὰ δημοσιευθῇ χαιρετιστήριον μῆνυμα τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας καὶ Παιδείας κ. Γεωργίου Ι. Ράλλη, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς κατὰ τὸ 1977 συμπληρώσεως 100 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ **ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ** καὶ 53 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Περιοδικοῦ **«ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ»**.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΡΧΕΙΑ
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
36199

Η ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΗ ΚΑΡΥΑΤΙΔΑ ΤΟΥ ΕΡΕΧΘΕΙΟΥ ΜΑΣ

Το Βρετανικό Μουσείο στο Λονδίνο είναι ένα μουσείο επιβλητικό και μεγαλόπρεπο, που η πρόσοψή του δίδει την εντύπωση ενός αρχαίου ελληνικού ναού. Μία διπλή κιονοστοιχία από κίονες ιωνικού ρυθμού προδιαθέτουν τον αρχαιοφιλό επισκέπτη του. Ίδρύθηκε στις αρχές του 18ου αιώνα.

Στό έσωτερικό του Βρετανικού Μουσείου μπορεί κανείς να θαυμάσει και να μελετήσει παράλληλα την εξέλιξη της τέχνης μέσα στο ατέρμονο πέρασμα των αιώνων και των εποχών.

Σ' αυτό λοιπόν το μουσείο του Λονδίνου έγινε κάτι εξαιρετικά τιμητικό για μας. Ο πρώτος χώρος που θα ιδεί ο επισκέπτης του είναι μία αίθουσα με τα Έλληνικά αγάλματα.

Ένα από τα πρώτα ελληνικά αγάλματα του Βρετανικού Μουσείου είναι η ξενητεμένη Καρυάτιδα του Έρεχθείου μας. Υποδέχεται καθημερινώς με μία βουβή θλίψη διάχυτη στο πρόσωπό της σαν μουσειακή οικοδόποινα τους επισκέπτες, για να τους εισαγάγει στον Όικον αυτόν του πνεύματος και της Τέχνης.

Οι επισκέπτες του μουσείου, μαγνητισμένοι από την τελειότητα της γλυπτικής της αποδο-

σεως, στέκουν μπροστά της και την θαυμάζουν. Και αν τύχει και είναι Έλληνες οι θεαταί, αίσθάνονται να τους σφίγγεται η καρδιά απ' την συγκίνηση, γιατί θυμούνται πώς κάποια νύκτα βέβηλα χέρια αρχαιοφίλου συλλέκτου την έχωρισαν από τις αδελφές της, που στολίζουν τον πρόσταση του Έρεχθείου μας, και την μετέφεραν σε χώρα με κλίμα υγρό και με ούρανο συννεφιασμένο. Το βλέμα της μένει προσηλωμένο κάπου μακριά. Μοιάζει ν' άδιαφορεί για όσα γύρω της συμβαίνουν. Είναι μία ξένη και θα μείνει ξένη μέσα σ' αυτό το περιποιημένο μουσείο του Λονδίνου.

Το άγαλμα αποτελεί ένα άφθαστου κάλλους δημιούργημα της άττικής σμίλης. Το ύψος της είναι υπερφυσικό. Οι δέ κάθετες πτυχές του δωρικού χιτώνα της μπροστά μας θυμίζουν πολύ τις ραβδώσεις των ιωνικών κίωνων. Το πρόσωπο της Καρυάτιδας, παρ' όλη την καταστροφή στην μύτη και στα χείλη, ακτινοβολεί την υπερόχη της Έλληνικής τέχνης και της Έλληνικής φυλής.

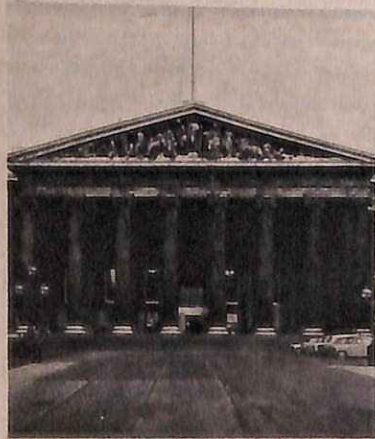
Άξιζει, πράγματι, να προσέξει κανείς ιδιαίτερα το λεπτό, αλλά εύρωστο σώμα του γυναικείου αυτού αγάλματος, που τυλίγεται σεμνόπρεπα στον πτυχωτό δωρικό χιτώνα του. Η θέση και ο προσορισμός της δεν ήταν βέβαια το Βρετανικό Μουσείο, αλλά ο ιερός βράχος της Ακροπόλεως των Αθηνών, συντροφευμένη από τις υπόλοιπες Καρυάτιδες του Έρεχθείου μας, το όποιο αποτελεί ένα από τα κομψότερα αρχιτεκτονικά μνημεία της κλασσικής αρχαιότητας. Η ξενητεμένη Καρυάτιδα του Έρεχθείου, μαζί με την ζωφόρον του Παρθενώος και με τα λοιπά άριστουργήματα της Φειδιακής Τέχνης, θα μαγνητίζουν πάντοτε με την όμορφιά τους τους επισκέπτες του Βρετανικού Μουσείου και θα αποδεικνύουν σ' αυτούς την ύ-

Η Καρυάτιδα του Έρεχθείου, που εδρι-
σκει σήμερα στο Βρετανικό Μουσείο.

παρξη του μεγαλείου της Έλληνι-
κής μας Φυλής.

Διά της υπ' αριθ. 7075/24.
11.76 έγκυκλιού του κ. Υ-
πουργού Έθνικής Παιδείας
και Θρησκευμάτων διευ-
κρινίζεται ότι ή
υπ' αριθ. 124520/29.10.76
άπαγορευτική έγκύκλιος
κυκλοφορίας έντύπων εις
τά σχολεία δέν άφορ-
ά το άπό μακρού κυκλοφο-
ρούν περιοδικόν «ΕΛΛΗ-
ΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥ-
ΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ».

Το Βρετανικό Μουσείο.

Η ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Συμβουλαί του Καθηγητού του Πανεπιστημίου της
Στουτγάρδης Η. Holtmeier, Προϊσταμένου του τμή-
ματος της Φυσιολογίας της διατροφής.

Ε'. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΡΟΦΩΝ ΓΕΝΙΚΩΣ

— Είς την διατροφήν των παιδιών πρέπει να απο-
φεύγεται το λίπος, διότι τα κάμνει ευεπίφορα εις το
πάχος. Κυρίως το λίπος το όποιον κρύπτεται εις άλλας
τροφάς, όπως τα αλλαντικά, τις κονσέρβες, το παχύν
τυρί, το παχύν γάλα.

— Το αναγκαίον λίπος διά τα παιδιά είναι : 1 - 3
ετών 30 γραμμάρια, 7 - 9 ετών 48 γραμμάρια, 10 - 14
ετών 85 γραμμάρια. Ενόχτον είναι ότι αναλόγως της
ανάπτυξεως δίδεται ολιγώτερον ή περισσώτερον. Διά
τα παιδιά είναι σημαντικόν να είναι το λίπος βιολο-
γικώς ανωτέρας ποιότητος, δηλαδή βούτυρον ή έλαιον,
διότι είναι άκόρεστα και έχουν κανονικήν και άβλαβή
ποσότητα βιταμίνης Α και D καθώς και Ε και Κ.

— Οι ύδρογονάνθρακες έχουν επίσης μεγάλην
σημασίαν διά την διατροφήν των παιδιών. Το 55 τοις
εκατόν των θερμίδων διά το παιδί πρέπει να καλυφθή
με ύδρογονάνθρακα υπό τύπον ψωμιού, ζυμαρικών,
γεωμήλων, όσπρίων, λαχανικών, όπωρων. Προτιμώ-
τερον είναι το πλήρες ψωμί, το μαύρο και τα γλυκί-
σματα που γίνονται με αυτό και περιέχουν βιταμίνης
B1, B2, B6 και C και μεταλλικάς ουσίας διαλυτάς
εις το ύδωρ και άλλα στοιχεία που είναι ουσιώδη
διά την ανάπτυξιν του σώματος. Την ιδίαν αξίαν
έχουν και τα γεώμηλα.

— Αντιθέτως προς τους ενήλικους, οι όποιοι δέν
χρειάζονται βιταμίνη D, και μάλιστα τους βλάπτει,
ο άναπτυσσόμενος παιδικός οργανισμός χρειάζεται
ήμερησίως 400 διεθνείς μονάδας βιταμίνης D, ιδιαι-
τέρως μάλιστα εις την θηλάζουσαν ήλικίαν. Αργό-
τερον όμως άρκεί ή ποσότης της βιταμίνης αυτής που
συντίθεται εις το δέρμα διά της ήλιακής ακτινοβολίας.
Επομένως είναι σφάλμα να ποτίζωμεν συνέχεια επί
μήνας τα παιδιά με μονορρόν έλαιον. Διότι δύνανται
να επιφέρει επικίνδυνον αποσιτάνωσιν των οργάνων,
των άγγείων του έγκεφάλου και των νεφρών.

— Οι ιατροί θεωρούν τας βιταμίνας D και Α ως
λίαν επικινδύνους. Διά τοϋτο και πρέπει αυστηρώς
να προσέχωμεν τας δόσεις της χορηγήσεώς των.
Υπερβολική δόσις βιταμίνης Α ήμπορεί να προκαλέ-
σει διαταραχάς εις την πίεσιν του έγκεφάλου και εις
το κεντρικόν νευρικόν σύστημα.

— Σπουδαίον διαιτητικόν ελάττωμα είναι ή έλ-
λειψις μαγνήσιον, εκ της οποίας προέρχονται άνησι-
χία, άπηνία, νευρικήτης, τάσις προς συσπάσεις. Αί
συσπάσεις εις το πεπτικόν σύστημα οδηγούν εις έμέ-
τους και διάρροιαν. Τρόφιμα πλούσια εις μαγνήσιον
είναι τα προϊόντα πλήρους άλευρου και δισκία μαγνη-
σίον που διαλύονται εις το νερό.

— Τέλος δέν πρέπει να λησμονηται ότι το παιδί
χρειάζεται διαφορετικήν τροφήν από τον ενήλικον.
Είναι λυπηρόν ότι πολλοί γονεΐς το άγνοούν και είναι
κρίμα ότι ή Διαιτητική δέν διδάσκεται εις τά σχολεία.

Άπόδοσις ΜΑΡΙΑΝΝΑΣ ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΔΗΓΙΣΜΟΣ: ΜΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΓΙΑ ΝΕΕΣ

Ο Όδηγισμός άπευθύνεται σε παιδιά, νέες κοπέ-
λες και ενήλικες με σκοπό να βοηθήσει στην διαπαι-
δαγωγή τους, ώστε να γίνουν άτομα που αναζη-
τούν πνευματικές αξίες και σέβονται τον έαυτό τους
και τους άλλους. Άτομα υπεύθυνα, ικανά και ελεύ-
θερα για να γίνουν φορείς ανάπτυξεως και να συμβά-
λουν στην δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου.

Ο Όδηγισμός δέχεται μέλη χωρίς διακρίσεις, από
κάθε θρησκεία, φυλή και κοινωνική τάξη, με την
προϋπόθεση ότι έρχονται με τη θέλησή τους. Δέν
έχει κομματική τοποθέτηση ούτε συνδέεται ή ύπο-
στηρίζει πολιτικές παρατάξεις.

Ο Όδηγισμός για να φτάσει στο σκοπό του χρη-
σιμοποιεί όρισμένες μεθόδους και προσφέρει στα μέλη
του :

1. Ίδανικά και στόχους που θα δώ-
σουν στη ζωή τους ένα νόημα.
2. Ομαδική ζωή, που τους μαθαίνει έμ-
πρακτα τους κανόνες της κοινωνικής συμπεριφοράς
και της δημοκρατικής διοικήσεως.
3. Δραστηριότητες, που αξιοποιούν τις
έμφυτες ικανότητες και τα ενδιαφέροντά τους
4. Ένα πρότυπο οργανώσεως και
δομής, που βοηθάει στη σωστή έπαφή μεταξύ των
μελών του και στην επικοινωνία τους με το ευρύτερο
κοινωνικό σύνολο.

Ο Όδηγισμός στην Ελλάδα ιδρύθηκε το 1932
από την κ. Ειρήνη Καλλιγιά. Αυτοδιαλύθηκε το 1939
και ξανάρχισε το 1944, μετά το τέλος του πολέμου.

Άπό την ζωή του Όδηγισμού.

Ο Όδηγισμός, παρ' όλο που είναι μια παγκόσμια
κίνηση νεότητος, προσαρμόζεται απόλυτα στις κοινο-
νικές, θρησκευτικές και πολιτιστικές συνθήκες κάθε
χώρας, ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις δυνατό-
τητες της νεολαίας κάθε τόπου και διατηρεί απόλυτα
την έθνική του υπόσταση.

Ο Όδηγισμός, για ν' ανταποκριθεί στα ενδιαφέ-
ροντα και στις δυνατότητες των παιδιών και των νέων
κοριτσιών, χωρίζεται σε τρεις Κλάδους :

Τόν Κλάδο Πουλιών, για παιδιά 6 1/2 με 11 ετών.
Τόν Κλάδο των Όδηγών, για παιδιά 11 - 14 ετών.
Τόν Κλάδο των Μ. Όδηγών για κοπέλλες 14 - 17
ετών.

(Συνέχεια στην σελίδα 29)

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΑ

ΟΙ ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ ΣΤΟΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΑΝΟ ΟΥΡΑΝΟ

Τὸ διασχεδαστικότερο, καὶ γιὰ τοὺς περισσότερους ἀνθρώπους τὸ πῶς ἐνδιαφέρον μέρος τῆς Ἀστρονομίας εἶναι ἡ ἀναγνώριση τῶν ἀστερισμῶν. Θὰ πρέπει ἤδη νὰ ξέρετε τί εἶναι οἱ ἀστερισμοί. Γιὰ τοὺς δὲν τὸ θυμοῦνται τοὺς ὑπενθυμίζουμε ὅτι οἱ ἀστερισμοὶ εἶναι ἀπλοῦστα ὠρισμένες ομάδες ἀστρῶν ποὺ φαίνονται νὰ σχηματίζουν διάφορα σχήματα. Οἱ ἀρχαῖοι λαοί, καὶ κυρίως οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ἔδωσαν σ' αὐτὰ τὰ σχήματα ἀστρῶν διάφορες ὀνομασίες γιὰ νὰ τιμήσουν τοὺς ἥρωές τους, τὰ ἱερά τους ζῶα, καὶ ἄλλα ἐνδιαφέροντα ἀπὸ τὴν μυθολογία τους.

Σήμερα ὁλόκληρος ὁ οὐρανὸς ἔχει διαιρεθῇ σὲ 88 ομάδες ἀστρῶν, δηλαδή σὲ 88 ἀστερισμούς, καὶ ὁ καθένας ἔχει τὸ δικό του διαφορετικὸ ὄνομα. Ὁ διαχωρισμὸς τῶν ἀστρῶν σὲ ομάδες εἶναι σχεδὸν τὸ ἴδιο πρᾶγμα μὲ τὸν διαχωρισμὸ τῆς Ἑλλάδος μας σὲ νομούς καὶ ἐπαρχίες.

Δὲν πρέπει φυσικὰ νὰ περιμένουμε ὅτι οἱ ἀστερισμοὶ θὰ μοιάζουν μὲ τὰ ἀντικείμενα ἢ τὰ πρόσωπα ἀπὸ τὰ ὁποῖα πῆραν τὴν ὀνομασία τους, ὅπως δὲν περιμένουμε οἱ διάφορες πόλεις νὰ μοιάζουν μὲ τὰ ὀνόματά τους. Ποιὸς ἄλλωστε νομίζει ὅτι ἡ πόλη Πύργος στὸν νομὸ Ἡλείας μοιάζει πραγματικὰ μὲ Πύργο; Καὶ βέβαια. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς ἀστερισμούς.

Αὐτὸ τὸν μῆνα, ὅταν ὁ οὐρανὸς εἶναι καθαρὸς θὰ μπορέσετε νὰ διακρίνετε μερικὸς ἀπὸ τοὺς πῶς ὁμορφους ἀστερισμούς καὶ μερικὰ ἀπὸ τὰ πῶς λαμπρὰ ἀστρα. Στὸ κέντρο σχεδὸν τοῦ οὐρανοῦ κατὰ τὴς 9 μὲ 10 τὸ βράδυ θὰ ξανασυναντήσετε τὸν μεγάλο Ταῦρο ποὺ καλπάζει καὶ αὐτὸν τὸν μῆνα στὸν οὐρανό. Τὸν ἀστερισμὸ αὐτὸν θὰ τὸν ἀναγνωρίσετε πολὺ εὐκολὰ χάρις στὸ λαμπρὸ ἐρυθρὸ ποὺ μᾶτι, τὸ ἀστρο Ἀλτεμπαράν, ποὺ στὴν ἀρα-

βική γλῶσσα σημαίνει «τὸ μάτι». Ἐπὶ πλέον ἐκεῖ κοντὰ στὴν πλάτη τοῦ Ταύρου ξαναφαίνονται καὶ οἱ ἑπτὰ ἀδελφές, οἱ Πλειάδες, ἢ Πούλια.

Μπροστὰ στὸν Ταῦρο θὰ δῆτε καὶ πάλι τὸν ὁμορφὸ ἀστερισμὸ τοῦ Ὠρίωνα, τοῦ φημισμένου κυνηγοῦ τῆς ἀρχαιότητος μὲ τοὺς φαρδεῖς τοῦ ὤμου ποὺ σηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰ ἀστρα Μπετελγέζ καὶ Μπελατρίξ. Ἡ ζώνη τοῦ Ὠρίωνα σχηματίζεται ἀπὸ τρία ἀρκετὰ λαμπρὰ ἀστρα ποὺ βρίσκονται σὲ μία εὐθεία γραμμὴ καὶ δείχνουν πρὸς τὸ λαμπρότερο ἀστρο τοῦ οὐρανοῦ, τὸν Σείριο στὸν ἀστερισμὸ τοῦ μεγάλου σκύλου.

Πάνω ἀπὸ τὸν Ὠρίωνα μπορεῖτε νὰ διακρίνετε ἕναν ἀκόμη λαμπρὸ ἀστερισμὸ, τοὺς Δίδυμους, μὲ δύο λαμπρὰ ἀστρα τὸν Κάστορα καὶ τὸν Πολυδεύκη. Οἱ δίδυμοι αὐτοὶ ἀδελφοὶ ἦσαν γενναῖοι πολεμιστὲς καὶ ἀδελφὰ τῆς Ὠρείας Ἑλένης.

Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ τὰ ἀστρα καὶ τοὺς ἀστερισμούς, βρίσκονται αὐτὸν τὸν μῆνα καὶ ὁρισμένα ἄλλα οὐράνια σώματα τὰ ὁποῖα παρ' ὅλο ποὺ δὲν εἶναι ἀστρα, μοιάζουν μὲ ἀστρα. Τὰ φωτεινὰ αὐτὰ ἀντικείμενα εἶναι μερικὸ ἀπὸ τοὺς ὑπολοίπους 8 πλανῆτες τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος.

Ἐπὶ παραδείγματι τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων στὰ νότια τῆς Σελήνης μπορεῖτε νὰ διακρίνετε τὸν Πλανήτη Ἀφροδίτη, ἐνῶ νωρίτερα στὴς 5 Δεκεμβρίου θὰ μπορέσετε νὰ διακρίνετε πάρα πολὺ κοντὰ στὴν Σελήνη τὸν λαμπρὸ πλανήτη Δία. Βρίσκεται μία μόλις μοῖρα στὰ βόρεια τῆς Σελήνης, ἢ ὅποια εἶναι σχεδὸν γεμάτη, μὴ καὶ στὴς 6 Δεκεμβρίου ἔχουμε Πανσέληνο. Ὅπως δὲ εἶναι φυσικὸ, μετὰ ἀπὸ δύο περίπου ἑβδομάδες στὴς 21 τοῦ μηνός, δὲν φαίνεται καθόλου ἡ Σελήνη γιὰ τὴν ἀρχίζει ἡ νέα πε-

ρίοδος τῶν φάσεων τῆς, ἔχουμε δηλαδή ὅπως λέμε Νέα Σελήνη.

Ὅπως ξέρετε ἡ Σελήνη περιφέρεται, γυρίζει δηλαδή γύρω ἀπὸ τὴν Γῆ μία φορὰ κάθε 28 περίπου ἡμέρες, καὶ γιὰ τὴν ἀκρίβεια 27 ἡμέρες 7 ὥρες καὶ 43 λεπτά. Αὐτὴ λοιπὸν ἡ κίνησίς τῆς τὴν κάνει νὰ περνᾷ διαδοχικὰ ἀπὸ τὴς διάφορες φάσεις τῆς: τὴν Νέα Σελήνη, τὸ Πρῶτο Τέταρτο, τὴν Πανσέληνο, καὶ τὸ Τελευταῖο Τέταρτο.

Αὐτὲς οἱ φάσεις τῆς Σελήνης βασίζονται στὸ πόσο ἀπὸ τὸ φωτισμένο μέρος τῆς Σελήνης φαίνεται ἀπὸ τὴν Γῆ μας. Ὅταν ὅλη ἡ πλευρὰ τῆς Σελήνης ποὺ εἶναι φωτισμένη φαίνεται ἀπὸ τὴν Γῆ, ὀνομάζουμε τὴν φάση αὐτὴ Πανσέληνο. Ὅταν ὅμως ἡ Σελήνη στὴν τροχιά τῆς γύρω ἀπὸ τὴν Γῆ ἔχει μεταφερθῇ στὸ ἀντίθετο ἀκριβῶς σημεῖο τότε ἡ φωτισμένη τῆς πλευρὰ δὲν φαίνεται καθόλου ἀπὸ τὴν Γῆ, ὁπότε λέμε ὅτι ἔχουμε Νέα Σελήνη. Αὐτὸ δὲ γιὰ τὴν ἀπὸ ἐδῶ καὶ μετὰ ἡ Σελήνη ἀρχίζει νὰ φανερώνεται καὶ πάλι σιγά-σιγά κάθε βράδυ, σὰν νὰ ξαναγιαννέται: ἀπὸ Νέα Σελήνη, στὸ Πρῶτο Τέταρτο, στὴν Πανσέληνο, στὸ Τελευταῖο Τέταρτο, καὶ πάλι στὴν Νέα Σελήνη.

Θὰ ἀναρωτηθῆτε ὅμως: πῶς γίνεται καὶ ἡ Σελήνη δὲν χάνεται στὸν ἴσκιό τῆς Γῆς μας κάθε φορὰ ποὺ εἶναι Πανσέληνος, καὶ πῶς δὲν σκεπάζει τὸν ἥλιο κάθε φορὰ ποὺ βρίσκεται στὴν φάση τῆς ποὺ λέγεται Νέα Σελήνη; Ὅπως ξέρετε καὶ ἐν τῷ ἐκείνῳ συμβαίνει μερικὲς φορές, καὶ τὰ φαινόμενα αὐτὰ τὰ ἀποκαλοῦμε ἐκλείψεις. Ἐκλείψεις Σελήνης ὅταν ὁ ἴσκιος τῆς Γῆς σκεπάζει τὴν Σελήνη καὶ ἐκλείψεις ἡλίου ὅταν ἡ Νέα Σελήνη σκεπάζει τὸν ἥλιο.

Οἱ ἐκλείψεις ὅμως δὲν συμβαίνουν πάρα πολὺ συχνά, γιὰ τὴν Σελήνη περιφέρεται γύρω ἀπὸ τὴν Γῆ σὲ ἕνα διαφορετικὸ ἐπίπεδο, ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο στὸ ὁποῖο περιφέρεται ἡ Γῆ γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο. Μὲ ἄλλα λόγια ἡ τροχιά τῆς Γῆς (γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο) καὶ ἡ τροχιά τῆς Σελήνης (γύρω ἀπὸ τὴν Γῆ) ἔχουν μίαν ἀπόκλιση μεταξύ τους, ἔτσι ὥστε ἡ Σελήνη βρίσκεται συνήθως εἴτε πάνω, εἴτε κάτω ἀπὸ τὸ σημεῖο στὸ ὁποῖο θὰ ἔπρεπε νὰ βρίσκεται καὶ νὰ συμβοῦν οἱ ἐκλείψεις. Κιὰ γιὰ νὰ συμβοῦν οἱ ἐκλείψεις. Κάποια ἄλλη ὅμως φορὰ θὰ μᾶς δοθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ μιλήσουμε ἐκτενέστερα γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ θέμα τῶν ἐκλείψεων.

Μεγάλες μορφές τοῦ Χριστιανισμοῦ

Ὑπὸ ΑΘ. Ι. ΔΕΛΗΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου

ΕΝΑΣ ΠΑΡΑΞΕΝΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

Πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες ἔπεσε στὰ χέρια μου ἕνας χάρτης τῆς Ἑλλάδος ἀρκετὰ πρωτότυπος. Ἀπὸ ἕνα χάρτη περιμένει κανεὶς νὰ δείχνει βουνά, πεδιάδες, πόλεις, χωριά, ποτάμια καὶ προϊόντα τῆς γῆς μαζί μὲ δρόμους καὶ λιμάνια. Ὁ χάρτης ὅμως αὐτὸς δὲν εἰδείνε τίποτα ἀπὸ ὅλα αὐτά. Ἐδείχνε κάτι ξέχωρο. Εἶχε τὸν τίτλο «Ἑλλάς, ἡ χώρα τῶν Ἀγίων».

Οἱ Ἕλληνες εἴμεθα φιλόθρηστος λαός. Ὅσο σὰν ἄτομα καὶ ἂν θέλωμε νὰ κάνουμε ἢ νὰ δείχνουμε τὸν μοντέρνο, ἀγαπᾶμε τὸν τόπο μας, τὴν ὀρθοδοξία, τὰ ἥθη, τὰ ἔθιμά μας. Αὐτὸ βέβαια εἶναι πῶς ἔντονο εἰς τὴν ἐπαρχία. Ὅχι διότι οἱ ἄνθρωποι τῶν μεγαλοπόλεων δὲν θρησκεύουν, ἀλλὰ κυρίως διότι ὁ ρυθμὸς τῆς ζωῆς τοὺς κάνει νὰ παραμελοῦν ὠρισμένα πράγματα. Στὴς μεγάλες γιορτὲς ὅμως ὅλοι θυμοῦνται τὸ καθῆκον τους καὶ τρέχουν στὴς ἐκκλησίες. Οἱ ἐκκλησίες τῶν μεγαλοπόλεων ἔχουν γίνε μόνον δι' ἕνα πολὺ μικρὸ ποσοστὸ τῶν κατοίκων κάθε ἐνορίας, γιὰ τοῦτο τὴν Μ. Παρασκευὴ ἢ τὸ Πάσχα βλέπουμε νὰ ξεχειλίζει τὸ ἐκκλησίασμα γύρω ἀπὸ τὸ ναὸ σὲ ἀπόσταση ἀρκετὰ μεγάλη.

Ὁ παράξενος χάρτης μας ἔχει κοντὰ στὴν ὀνομασία κάθε πόλεως ἢ χωριοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πῶς γνωστοῦ τοπικοῦ Ἀγίου. Τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου ποὺ ἔδωσε τὴν ζωὴ του διὰ τὴν Ὀρθοδοξία, διὰ τὴν πίστη του. Τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἀφιέρωσε τὸ διάβα του ἀπὸ τὸν παρόντα κόσμῳ στὴν ὑπηρεσία ὅχι μόνο τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ καὶ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Θεοῦ.

Ἀπὸ τὸν χάρτη ὅμως αὐτὸ εἰ-

παν πολλοὶ Ἄγιοι. Φυσικὰ δὲν χωροῦσαν. Ἄν δὲ ὑπολογίσει κανεὶς καὶ τοὺς Μάρτυρες, τότε ὁ χάρτης θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχει τεράστιες διαστάσεις. Στους μάρτυρες τῆς πίστεως θὰ πρέπει φυσικὰ νὰ ὑπολογίσει κανεὶς καὶ τοὺς μάρτυρες διὰ τὴν ἐλευθερία τῆς πατρίδος μας. Ἐκείνους δηλαδή οἱ ὁποῖοι ἐθνατώθησαν κατὰ καιροὺς ἀπὸ Τούρκους, καὶ ἄλλους ἐχθροὺς τοῦ Γένους. Εἶναι χιλιάδες χιλιάδων. Ὅση προσπάθεια καὶ ἂν γίνεται νὰ ξεχασθοῦν οἱ ἀδικωκοταμένοι, ὁ λαὸς δὲν τοὺς ξεχνᾷ, διότι ἦσαν πολλὰ, μὰ πάρα πολλὰ, τὰ σπῆτια ποὺ ντύθηκαν στὰ μαῦρα. Γιαγιάδες καὶ παππούδες πολλῶν παιδιῶν, ἂν δὲν τοὺς ἐξόντωναν θὰ ζοῦσαν σήμερα ἀκόμη καὶ θὰ ἔχαν στὰ γόνατά τους τὰ ἐγγόνια, αὐτὰ ποὺ τώρα διαβάζουν τὴς γραμμὲς αὐτές.

Τὸ νὰ γίνε κανεὶς Ἄγιος δὲν σημαίνει ὅτι θὰ πρέπει νὰ πάει σὲ μοναστήρι. Σημαίνει ὅτι θὰ κάνει πάντα τὸ καθῆκον του σὲ κατάλληλη ὥρα. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀκριβῶς τοῦ ἐπιβάλλει ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ. Ξεκινώντας ἀπὸ ἐκεῖ μπορεῖ κανεὶς νὰ γίνε ἕνας «μικρὸς» Ἄγιος τῆς ἡμέρας. Ἡ Ἀγιωσύνη δὲν εἶναι ὅμως ὑπόθεσις τῆς στιγμῆς. Εἶναι ὑπόθεσις καὶ προσπάθεια ὁλοκληροῦ τοῦ βίου.

Αὐτὸ ἀκριβῶς μᾶς ὑπενθυμίζει ὁ παράξενος χάρτης. Σ' αὐτὸν τὸν χάρτη θὰ πρέπει ὁ καθένας μας νὰ προσθέσει καὶ τὴν δική του παρουσία. Δὲν θὰ περιμένει βέβαια νὰ γράψουν οἱ ἄλλοι τὸ ὄνομα του στὴν νέα ἐκδοσὴ τοῦ χάρτου. Θὰ εἶναι ὅμως βέβαιος ὅτι συνέτεινε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ νὰ γίνε ἡ πατρίδα μας πραγματικὰ ἡ χώρα τῶν συγ-

χρόνων Ἀγίων, τῶν ἀφανῶν ἐκτελεστῶν τοῦ καθήκοντος.

Στὸν χάρτη αὐτὸ ὑπάρχει καὶ μιὰ ὠραία προσευχή, τὴν ὁποία καὶ παραθέτουμε γιὰ νὰ τὴν ἔχουν πρὸ χειρὸς οἱ μικροί, ἀλλὰ καὶ οἱ μεγάλοι ποὺ θὰ θελήσουν νὰ ἔλθουν σὲ ἐπικοινωνία μὲ τὸν Πανάγιο Θεό: «Κύριε! Πρὸς Σέ, τὸν Βασιλέα τῶν Ἀγίων, ἀπευθύνομεν λόγους εὐχαριστίας διὰ τὴν ὠραιότεραν καὶ ἐνδοξότεραν πατρίδα, ποὺ μᾶς ἔχτισες, τὴν Ἑλλάδα. Σ' εὐχαριστοῦμεν διὰ τὸν γαλανὸν οὐρανὸν τῆς, διὰ τὴν ὠραίαν θάλασσάν τῆς, διὰ τὰς γραφικὰς ἀκτὰς τῆς, διὰ τὰς κρυσταλλίνας πηγὰς τῆς, διὰ τὴν ἐνδοξὴν ἱστορίαν τῆς. Σ' εὐχαριστοῦμεν πρὸ παντός, διότι τὴν ἀνέδειξες Χώραν ἁγίων καὶ μαρτύρων. Κάθε τόπος, κάθε βράχος, κάθε σπιθαμὴ γῆς εἶναι βαμμένη μὲ τὸ αἷμα τῶν ἀναριθμητῶν ἁγίων, ποὺ ἐθυσίασθησαν διὰ τὴν ἀγάπην Σου. Σὲ παρακαλοῦμεν, Κύριε, κάμε ὥστε αὐτὴ ἡ ἀγάπη Σου νὰ πυρπολῇ καὶ τὰ στήθη τῶν σημερινῶν Ἑλλήνων, Ἀνάδειξον καὶ πάλιν τὴν Πατρίδα μας Χώραν ἱεροποστόλων, Χώραν ἡρώων καὶ μαρτύρων, Χώραν Ἀγίων».

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ
ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ ΟΤΙ:

- 1) Πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν καὶ νὰ μᾶς σταλοῦν τὰ σχήματα: τὸ Γενικὸν Δελτίον ἐγγραφῆς τοῦ σχολείου εἰς τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. καὶ αἱ καταστάσεις ἐγγραφῆς Ἐρυθροσταυριτῶν.
- 2) Ἐπιστροφὰ φυλλαδίων Περιοδικοῦ γίνονται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους τοῦ ἐπομένου μηνός: δηλ. πύχην Δεκεμβρίου θὰ γίνονται δεκτὰ μέχρι τέλους Ἰανουαρίου 1976.
- 3) Τὰ ἐμβλήματα διὰ τὸ Περιοδικὸν νὰ μὴ στέλλονται προσωπικῶς, ἀλλὰ ἀπρὸς ὅπως: «Ἑλλητικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος», ὁδὸς Λυκαβηττοῦ 1.
- 4) Πρέπει νὰ στέλλετε εἰς τὰ γραφεῖα μας σύντομον περίληψιν τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς δράσεως τῶν μαθητῶν, διὰ νὰ δημοσιεύωμεν εἰς τὸ Περιοδικὸν καὶ νὰ ἐνημερώνωμεν σχετικῶς τὴν Γενεήν.
- 5) Αἱ ἀποστέλλόμεναι πρὸς δημοσίευσιν φωτογραφίαι νὰ ἀπεικονίζουσιν Ἐρυθροσταυρικὴν δράσιν καὶ νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν παραστατικώτεραι, ὥστε ἡ ἐπεξηγήσις νὰ εἶναι σχεδὸν περιττή καὶ τὰ πρόσωπα νὰ φαίνονται τελείως ἀπερροφημένα ἀπὸ τὴν ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν ἐκτελοῦν.

ΤΟ ΘΑΛΑΣΣΩΜΑ

Διήγημα

Καθώς ἐνέσκηψεν ἡ καταιγὶς τὸ ἀπομεσήμερον, καὶ ὅλων τ' οὐρανοῦ οἱ καταρράκται ἐπὶ δύο ὥρας ἀδιάκοπα, μετὰ βροντῶν καὶ ἰαχῆς καὶ μὲ βολίδας ἀστραπτῶν, ἔλουν τὴν πόλιν, ὅλα τὰ νερά τῆς Πλάκας καὶ μέρος ἀπὸ τὴν ὁδὸν Κηφισιάς καὶ ὑπὸ τὸ Κολωνάκι, ἐνωθέντα εἰς βαθὺν καὶ παφλάζοντα χεῖμαρρον μετὰ φοβεροῦ πατάγου κατήρχοντο κάτω τῆς Μητροπόλεως, διὰ τοῦ κατηφορικοῦ δρομίσκου, καταπλημμυροῦντα, ἐδῶ κι ἐκεῖ, πολλὰ μαγαζιά, καὶ ὅλα σχεδὸν τὰ ὑπόγεια. Εἰς τὸ εὐρύχωρον καφενεῖον κάτω, ἱκανοὶ πελάται ἀπεκλείσθησαν μέσα ἀπὸ τὴν ἀέανον βροχὴν.

Ὅλοι οἱ δρομίσκοι γύρω στὸ παλαιὸν τζαμί εἶχον γίνεи ποτάμια. Ὁ σταθμὸς τοῦ σιδηροδρόμου ἔγινε λίμνη. Εἰς τὸ καφενεῖον πέντε ἢ ἑξ ζεύγη, εἰς διάφορα τραπέζια, ἐτάβλιζαν, τρεῖς μόνον ἔπαιζαν πρέφα, καὶ δύο γέροντες, ὁ καπετὰν Γάγαρης, ὁ ἀπόστρατος ταγματάρχης, καὶ ὁ μαστρο-Γιάννης ὁ Γιαπιτζής, ἔπαιζαν τὸ μεγάλο μπεζίκι, μὲ 256 φύλλα. Δίπλα τους εἰς ἄλλος γέρον ὑπενύσταζε, κρατῶν διαρκῶς ἐφημερίδα.

Τὸ πάτωμα τοῦ καφενεῖου ὑπερεῖχε δύο ἢ τρεῖς σπιθαμὰς ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ δρόμου, ὅστις ἀπέτελει τώρα τὴν κοίτην τοῦ ὀρμητικοῦ χεῖμαρρου. Ὅλοι γοι τινὲς ἀνήσυχτοι καὶ περιέργοι ἐνταυτῶ, εἶχον σηκωθῆ καὶ συνηθροίσθησαν περὶ τὰς τρεῖς θύρας, ἀπολαύοντες τὸ θέαμα τοῦ καταρράκτου. Ἐξω ἠκούοντο φωνὲς καὶ γέλια. Ὁ ποταμὸς εἶχεν ἀναρπάσει τὰ ἐμπορεύματα ἀπὸ τὴν μπάγκαν ἐνὸς μανάβη· παρέκει εἶχε παρασύρει ἐν ὀνάρειον φορτωμένον σταφύλια, τὸν ὅποιον ὁ κύριός του ἐπροσπάθει νὰ γλυτώσῃ, τραβῶν αὐτὸν ἀπὸ τὴν οὐράν.

Μέσα εἰς τὸ καφενεῖον, ὅλγοι τινὲς ἔκαμνον τὸν σταυρὸν των, ὅταν ἤκουον τὰς τρομακτικὰς βροντὰς. Οἱ ταβλισταὶ δὲν ἐκινήθησαν. Τὸ τρίκ-τράκ ἠκούετο διαρκῶς. Ὁ καπετὰν Γάγαρης καὶ ὁ μαστρο-Γιάννης, ἔχων καὶ τὸν ναργιλέν του ἀκούητον, ἐξηκολούθουν ἀπτόητοι τὸ μπεζίκι τους μὲ τὰ 256 φύλλα. Τὸ γερόντιον, εἰς τὸ πλάγι τους, ἐξηκολούθει κατὰ τὸ φαινόμενον νὰ διαβάζῃ τὴν ἐφημερίδα, καὶ εἶχε πάφει ἤδη δύο-τρεῖς βραχεῖς ὑπνους.

Τὸ νερὸν ἤρχισε νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ καφενεῖον καὶ ἀπὸ τὰς τρεῖς θύρας. Προχείρως αἱ θύραι ἐφρά-

χθησαν, πλὴν εἰς μίαν. Τὸ ὑγρὸν στοιχεῖον εἰσέρρεεν ἀκράτητον, ἀκόμη καὶ διὰ τοῦ χάσματος τοῦ καπνοπωλείου, τοῦ προσηρτημένου εἰς τὴν γωνίαν τοῦ καφενεῖου. Ἐντὸς ὀλίγων δευτερολέπτων κατεπλημύρισε τὸ πάτωμα. Ὅλοι αἱ καρέκλαι ἀπετέθησαν ἐπάνω στὰ τραπέζια καὶ στὸ μπιλιάρδο. Οἱ πελάται, ὅσοι ἤθελον νὰ κάθωνται, ἐκάθητο σταυροπόδι ἐπὶ τῶν καναπέδων. Ὅλοι οἱ ταβλισταὶ καὶ οἱ πρεφάδοροι ἄφησαν τὸ παιγνίδι καὶ ἐσηκώθησαν ὀρθοί. Ὁ καπετὰν Γάγαρης καὶ ὁ μαστρο-Γιάννης δὲν ἄφησαν τὸ μπεζίκι. Τὸ γερόντιον ἐξηκολούθει τὴν ἐφημερίδα του.

Δύο γκαρσόνια, ὁ νταμπής, ὁ παρανταμπής, ὁ διευθυντὴς τοῦ καφενεῖου καὶ δύο λούστροι, προσκολλημένοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ καφενεῖου, ὥπλισθησαν μὲ σκοῦπες, ἄλλας μὲ μακρὰ κοντάρια καὶ ἄλλας ὄχι, καὶ κατέβαλλον συντόνους προσπαθείας νὰ σπρώξουν πρὸς τὰ ἔξω τὸ νερό. Μερικοὶ πελάται συνηθροίζοντο περὶ τὰς θύρας καὶ ἐγίνοντο ἐμπόδιον εἰς τὸ ἔργον. Ἄλλοι ἔκαμναν κουμάντο, καθὼς συνηθίζουν οἱ Νεοέλληνες:

— Κατὰ δῶ, κατὰ δῶ!

— Ἀπὸ κεινὴ τὴν πόρτα!

— Ἐτσι δὲν κάνετε τίποτα!

— Ὅλοι μαζί! Ὅλοι μαζί!

Ἄλλοι συνηπτον διαλόγους καὶ ἐσχολίαζον:

— Ἀπὸ ποῦ μπήκε τὸ νερό;

— Ἀπὸ τὴν ἐπάνω πόρτα.

— Ἀπὸ τὴν κάτω πόρτα.

— Ἀπὸ τὴν μεσιανή.

— Ἀπὸ τὸ καπνοπωλεῖο μπήκε, ἀπὸ τὸ καπνοπωλεῖο...

Μόνον μία καρέκλα κατείχετο ἀκόμη, ἐκτὸς τῶν καναπέδων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὠκλαζον ἀνασηκῶντες τοὺς πόδας των οἱ πελάται. Ἦτο ἐκεῖνη, ἐφ' ἧς ἐκάθητο ὁ μαστρο-Γιάννης, ἐξακολουθῶν ἀτάραχος τὸ μπεζίκι του μετὰ τοῦ ἀποστράτου ταγματάρχου.

Τέλος ὁ κυρ-Νικολάκης, ὁ καφετζής, ὅταν ἐπλησίασε πρὸς τὰ ἐκεῖ μὲ τὴν σκούπαν του, εἶπε:

— Μὰ σήκω ἐπὶ τέλους, μαστρο-Γιάννη! Δὲ βλέπεις; Ἐδῶ πνιγίκαμε!

— Μὰ δὲ θέλει ὁ καπετάνιος ν' ἀφήσουμε τὸ μπεζίκι.

— Καθίστε ἐπὶ τέλους καὶ οἱ δύο στὸν καναπέ.

Τέλος ἡ βροχὴ ἤρχισε μετὰ ὥραν νὰ κοπάζῃ, καὶ τὸ νερὸν ὀλιγόστευσε. Τὸ δάπεδον τοῦ καφενεῖου, ἀφοῦ μετὰ πολλοὺς κόπους κατωρθώθη νὰ σπρώξουν τὰ νερά πρὸς τὰ ἔξω, ἀπὸ λίμνη ὅπου ἦτο, ἔγινε τέλμα. Τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν ἤρχισε νὰ ρίπτῃ τώρα ἄφθονα πριονίδια εἰς τὸ ἔδαφος κάτω.

Οἱ δύο μπεζικίσται ἐκάθησαν εἰς τὸ πλάγι ὁ εἰς τοῦ ἄλλου, χωρὶς νὰ κοιτάζουν πουθενά, μήτε νὰ λέγουν τίποτε. Ὁ ναργιλές τοῦ μαστρο-Γιάννη πρὸ πολλοῦ ἦτο σβεστός, ἐπειδὴ κανεὶς δὲν εὐκαιροῦσε νὰ τοῦ φέρῃ φωτιά. Ἄλλ' ὁ ἄνθρωπος ἐξηκολούθει νὰ ἔχῃ τὴν πίπταν τοῦ μαρκουτσιού εἰς τὸ στόμα.

Τελευταῖος ὅλων ἐσηκώθη ὁ μικρὸς γέρον, ὁ διπλανὸς τους. Ἄφησε τὴν ἐφημερίδα ὑψωσε τὸ ὄμμα καὶ ἠρώτησε:

— Μὰ πότε μπήκε τὸ νερὸ μέσα;

Η ΚΥΡΙΑΡΙΝΑ

χει καὶ ὁ λόγγος μίαν βασίλισσαν. Ὀνομάζεται Κυριαρίνα καὶ εἶναι περίπου ὁμοία μὲ τὴν τρυγόναν. Ἡ ἱστορία της, ἡ ὁποία εἶναι τραγική, ὅπως ὅλων τῶν ἐκπτώτων Μεγαλειότητων, λέγει ὅτι εἶχε δύο μεγαλντέρας ἀδελφάς. Ἡ μία ἐλέγετο Μήλω καὶ ἡ ἄλλη Ροῖδω. Ἦσαν καὶ αἱ δύο εὐμορφαι, ὡς μαρτυροῦν καὶ τὰ ὀνόματά των, ἀλλ' ἡ Κυριαρίνα, ἡ ὁποία ὀνομάζετο τότε Χρυσοφειγγαράτη, ἦτο ἡλιγεννητή, κατὰ τὴν παράδοσιν. Κάθε πρωὶ αἱ ἀδελφαὶ της ἐλούζοντο, ἔχτενίζοντο, ἐστολίζοντο καὶ ἐρωτοῦσαν τὸν Ἥλιον:

Ἡλιε μ' Ἡλιε μ'
καὶ Κόρη μου,
ἀπ' τὴ Μήλω καὶ ἀπ' τὴ Ροῖδω
ποῖά ναι ὁμορφότερη;

Ὁ Ἥλιος ἀπαντοῦσε:

Εἴν' καὶ ἡ Μήλω
εἴν' καὶ ἡ Ροῖδω·
σάν τὴ Χρυσοφειγγαράτη
ἄλλη μιὰ δὲν εἶναι.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη, τὴν ὁποίαν ἐλάμβανον καθημερινῶς ἀπὸ τὸν Ἥλιον, ἐπόμενιν ἦτο νὰ καλλιεργήσῃ τὴν ζήλειαν. Καὶ ἓνα πρωὶ ἡ ζήλεια εἶχε τραγικὴν τὴν ἐκδήλωσιν. Ἐνῶ αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ ἐδίδοντο εἰς τὸν λόγγον μαζεύουσαι ξύλα, ἐσπρωξαν τὴν Χρυσοφειγγαράτη εἰς ἓνα γκρεμόν, ὅπου ἔπρεπε νὰ γίνῃ κομμάτια. Τὸ ἄλλο πρωὶ ἠρώτησαν πάλιν τὸν Ἥλιον, ἀλλ' ἐκεῖνος ἔδωκε τὴν ἰδίαν ἀπάντησιν. Ἡ ἐκπληξὶς των ὁμως δὲν δῆροκεσε πολὺ. Ἡ φήμη διελέλει, ὅτι ἓνα βασιλόπουλο, ὅπως ἐκνηγοῦσεν εἰς τὸν λόγγον, συνηπτε μίαν πεντάμορφη καὶ τὴν ἔκαμε γυναῖκα του. Αἱ ἀδελφαὶ της ἔπεσαν νὰ πεθάνουν. Ἐπὶ τέλους μετεμορφώθησαν εἰς ἐπαύριδας, εἰσῆλθον εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ ἐφόνευσαν τὴν ἀδελφὴν των, εἰς ὥραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπουσίαζεν ὁ βασιλεὺς. Εἰς τὸν τάφον τῆς Χρυσοφειγγαράτης ἐφόντωσε μία κυδωνιά, ἡ ὁποία ἔκαμε μόνον ἓνα κυδώνι. Ἀπὸ τὸ κυδώνι ἐκεῖνο, ὅταν τὸ ἔσχιζε ὁ περιβολάρχης, ἐπὶδῆσεν ἡ Κυριαρίνα πουλὶ πλέον, ἀλλὰ φέρον ὅλα τὰ σημεῖα τῆς μεγαλειότητος καὶ τῆς εὐμορφίας. Ἐκάθησεν εἰς ἀντικρυνὸν δένδρον καὶ ἐτραγοῦδῃσε:

Περιβολᾶ, περιβολᾶ,
σύρε νὰ πῆς τοῦ βασιλιᾶ
νὰ λῇ νὰ δένη τὸ παιδί
νὰ τὸ ποτίξῃ γάλα.
Κι ἂν δὲν τοῦ πῆς, περιβολᾶ,
νὰ ξεραθῇ τ' ἀμπέλι
καὶ τὸ κλαρὶ ποὺ στέκομαι
νὰ ξεραθῇ νὰ πέσῃ.

Ὁ περιβολάρχης δὲν ἔδωκε προσοχὴν καὶ τὴν ἐπομένην εἶδε τὸ ἀμπέλι του ξηρὸν. Ἐκτοτε ἡ Κυριαρίνα

γυρίζει στὰ ἀμπέλια καὶ παρακαλεῖ τοὺς ἀμπελοργούς νὰ διαβιάσουν εἰς τὸν ἄνδρα τῆς τὴν παράκλησίν της διὰ τὸ ὀρφανὸ παιδί της. Τὸ λάλημά της εἶναι τόσον πένθιμον, ὥστε «φέρει χειμῶνα».

Γενικῶς, ὅμα' ἀκούωμεν Κυριαρίναν, ἀναμένομεν νὰ χεῖμασῃ δυνατὰ. Εἰς παλαιότεραν ἐποχὴν, ποὺ ἡ παράδοσις ἐντυραννοῦσε τὸν κόσμον, οἱ ἀμπελοργοὶ ἐτρομάζαν τὴν ἐμφάνισιν Κυριαρίνας στ' ἀμπέλια των. Ἀμα ἤρχιζε νὰ λαλῇ, ἐπειδὴ ἐπίστευον ὅτι ἀπηυθύνετο εἰς αὐτοὺς, ἀπὴντων ἐπανελημμένως: «Ὅριστε τὸ χρυσὸ πουλί».

Ἀλλ' ἡ παράδοσις τῆς Κυριαρίνας ἐγήρασε πολὺ καὶ μόνον τ' ὄνομά της, μερικὰ σειρήνια εἰς τὸ μέτωπόν της — ἔχνη βασίλικου στέμματος — καὶ τὸ πένθιμον ἄσμα της μᾶς ἐπενθυμίζουν τὴν ἐνδοξὸν καὶ τραγικὴν ἱστορίαν της.

Ἀλλ' ἡ ζωὴ της εἶναι ἀκόμη τραγικώτερα διὰ τὰς ταπεινώσεις, τὰς ὁποίας δπέστη εἰς τὸν λόγγον. Ὡς καὶ ὁ Καλογιάννος, ἓνα πουλί ἴσαμε καρῶδι, ἐσκέφθη νὰ τὴν ζητήσῃ εἰς γάμον. Τόσον ὁμως ἐθύμωσεν ἡ ἀτυχῆσασα βασίλισσα διὰ τὴν ἔβρον αὐτὴν, ὥστε εἶναι τὸ μόνον πουλί ποὺ καταδιώκει, κατὰ τοὺς χωρικοὺς. Ἐκεῖνος ὁμως ἐξακολουθεῖ νὰ τὴν ἀγαπᾷ, καὶ ὅμα εἰς τὸν λόγγον ἢ στὰ ἀμπέλια ἀκούουν οἱ χωρικοὶ λαλήματα Κυριαρίνας καὶ Καλογιάννου εἶναι βέβαιοι, ὅτι διαμείβεται ὁ ἐξῆς διάλογος:

— Πάρε με ἄνδρα, Κυριαρίνα.
— Τί σὲ θέλω Καλογιάννε;
— Κυριαρίνα τσανοπόδα
τ' ἔχω γὼ καὶ δὲ μὲ θέλεις;
Τὸ κορμί μου κάνει γάμο
καὶ τ' ἀστῆθι μου τραπέζι,
τὸ χρυσὸ μου τὸ κεφάλι
βασιλιὰ ξετηρετάει.

Ἡ Κυριαρίνα εἶναι τὸ μᾶλλον ἀξιολύπητον φαινόμενον τῆς παραμυθίας τῆς παραδόσεως. Οἱ ἀμπελοργοὶ, οἱ ὁποιοὶ τὴν ἔτρεμον ἄλλοτε, τὴν ὑποδέχονται σήμερον μὲ ἀγκίστρια. Ἀμα ἰδίως χιονίξῃ, τραβᾷ μαρτύρια ἡ ἀτυχής. Ὡς πρὶν βασιλίσσα, εἶτε διότι δὲν στέκει εἰς τὴν θέσιν της, εἶτε διότι δὲν εἶναι συνηθισμένη, δὲν ἠμπορεῖ νὰ σκάψῃ τὰ χιονοστρώματα καὶ νὰ ψάξῃ διὰ τροφὴν. Τρέχει λοιπὸν ὅπου δὲν εἶναι χιόνια. Οἱ χωρικοὶ γνωρίζοντες τὴν ἀδυναμίαν της αὐτὴν, ρίπτουν εἰς τοὺς κήπους ἄχαρα, οὕτως ὥστε τὸ μέρος ἐκεῖνο νὰ φαίνεται ἀχιόνιστον. Ὑπὸ τὰ ἄχαρα ὁμως εἶναι ἀγκίστρια μὲ μικρὰ τεμάχια κρέατος. Μία βασίλισσα δὲν ἠμπορεῖ νὰ γελασθῇ μὲ ψωμάκια, ὅπως τὰ μοσχομυρὰ κοσσοφύρα. Ἐπίσης, ὡς βασίλισσα, ἡ ὁποία «πολλὸν ἀνθρώπων ἄστεα εἶδε καὶ πόον ἔγνω» δὲν στέκει εἰς παγίδας, ὅπως ὁ ἐραστής της Καλογιάννος. Μ' ὅλα ταῦτα ὁ θεοκτόνος αὐτὸς νέος ἔχει τὴν ἀξίωσιν νὰ γίνῃ σύζυγος μιᾶς βασίλισσης.

Μόλις τὸν χειμῶνα ἀνοίξωμεν τὰ παρὰθῶρά μας, ὁρᾷ εἰς τὰ δωματῖα, ὡς νὰ εἶναι στενὸς συγγενής μας. Ἀλλὰ τί νὰ τὸν κάμῃς; Μολονότι ἔχει τὴν ἀξίωσιν ὅτι «τὸ κορμί του κάνει γάμο καὶ τ' ἀστῆθι του τραπέζι», δὲν ἠμπορεῖ μολαταῖτα νὰ χορτάσῃ οὔτε ἓνα ποτικόν. Εἶναι ὁμως παχὺς, ὅπως καὶ ἕως εὐτυχῆς ἄνθρωπος ἔχων μεγάλην ιδέαν διὰ τὸν ἑαυτὸν του.

(Ἀπὸ τὰ «Ἀγρία καὶ τὰ ἡμέρα τοῦ βοῦνοῦ καὶ τοῦ λόγγου», ποὺ κυκλοφοροῦν σὲ εἰκαστογραφημένην ἐκδόσιν τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς «Ἑστίας»)

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΦΤΕΡΑ

Πλησίαζαν τὰ Χριστούγεννα, κι ὁ Μιχαλάκης ἦταν ὅλο χαρά: διακοπές, ξεκούραση ἀπὸ τὸ τρίμηνο τὸ φορτωμένο πολλὰ μαθήματα, ἐτοιμασίες τοῦ σπιτιοῦ, δῶρα, παιχνίδια, ἡ γαλοπούλα στὸ φούρνο, ἐπισκέψεις τῶν φίλων! Αὐτὰ συλλογίζονταν ὁ Μιχαλάκης, κι ἐτριβε — μὲ τὸ μυαλό του — τὰ χέρια του. Ἐχε λησμονήσει ὅμως πῶς ὁ πατέρας του ὁ κύριος Δελφής, ἦταν βέβαια ἕνας θαυμάσιος πατέρας, εἶχε ὅμως μιὰ ἀδυναμία. Τοῦ ἔρεσαν πάρα πολὺ τὰ ταξίδια. Κι ἐπειδὴ τὸ ἐπάγγελμα του δὲν τοῦ ἄφηνε παρὰ ἐλάχιστον καιρὸ ἐλεύθερο, μόλις εὐρίσκε λίγες μέρες ἐλεύθερες, ἔπαιρνε τὴ γυναικία του καὶ τὰ δυὸ μεγαλύτερά του παιδιά, καὶ γιὰ καμιά ἐβδομάδα ἔκανε ἕνα ταξίδι κάπου στὴν Εὐρώπη. Ἐλεγε πῶς τὰ ταξίδια εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ τὴ μόρφωση τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου. «Γνωρίζεις ξένους πολιτισμούς, ἀντιλαμβάνεσαι πῶς ὁ κόσμος εἶναι πολὺ μεγάλος, πῶς δὲν ὑπάρχουμε μόνο ἐμεῖς στὸν κόσμο, πῶς εἶναι καὶ ἄλλοι λαοί, πὺν ἔχουν τὰ προβλήματά τους κι αὐτοί. Ἐτσι γίνεσαι κανεὶς περισσότερο ἀνθρωπιστής, λιγότερο ἐγωιστής καὶ ἀγαπάει περισσότερο τὸν συνάνθρωπό του. Αὐτὸ δὲν δίδασκε καὶ ὁ Χριστὸς πὺν θὰ γεννηθῇ μεθαύριον; Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους!» Καὶ χαίδευε τὸ κεφάλι τοῦ πύδ μικροῦ του παιδιοῦ, τοῦ Μιχαλάκη. Πόσο τοῦ ἄρεσε τοῦ Μιχαλάκη νὰ τὸν χαίδευε ὁ καλὸς του πατέρας, πὺν τὸν ἀγαποῦσε τόσο πολὺ...

Ἀλλὰ νὰ, ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ἀφοῦ φάγανε, ὁ κύριος Δελφής ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα ταξιδιωτικὸ φυλλάδιο γεμάτο φωτογραφίες ἀπὸ ξένες χώρες, κι ἀφοῦ τὸ φυλλομέτρησε, εἶπε:

— Φεύγουμε, δυὸ μέρες πρὶν ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα, γιὰ τὴν Αἴγυπτο... Φωνές, γέλια καὶ χειροκροτήματα ὑποδέχτηκαν τὴν ὡραία εἰδηση.

Μόνον ὁ Μιχαλάκης ἔμεινε ἀφωνος. Μάλιστα, κατέβασε τὸ κεφάλι του. Γιατὶ ἤξερε. ἤξερε πῶς δὲν θὰ τὸν ἔπαιρναν μαζί τους, γιατί ἦταν ἀκόμα πολὺ μικρὸς γιὰ ταξίδια. Ἀργότερα, ὅταν θὰ μεγάλωνε κι αὐτός, σὰν τ' ἄλλα του τ' ἀδελφια... Ἐτσι τοῦ ἔλεγε πάντα ὁ

πατέρας του. Ὅστόσο, τόλμησε νὰ ρωτήσει δειλὰ:

— Δὲ θὰ μὲ πάρετε κι ἐμένα ἐφέτος; Μεγάλωσα...

— Ὁχι, Μιχαλάκη μου, ἀπάντησε ὁ πατέρας του, χαϊδεύοντάς τονε πάλι! Ἀσε νὰ δοῦμε τοῦ χρόνου! Θὰ μείνεις κι ἐφέτος στὸ σπίτι, μὲ τὴ γιαγιά σου, τὸν παππού σου, τὴ θεία σου καὶ τὰ ξαδελφάκια σου! Ἐγὼ φροντίζω γιὰ ὅλα! Μὴ σὲ νοιάζει! Θὰ ἔχεις ἄφθονα δῶρα καὶ παιχνίδια! Θὰ σὲ πᾶνε στὸ σινεμά, στὸ παιδικὸ θέατρο, κι ὅταν γυρίσουμε, θὰ σοῦ φέρουμε σπουδαῖα δῶρα ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο...

Τί νὰ πῇ ὁ Μιχαλάκης; Ἦταν πολὺ πειθαρχικὸ παιδί, κι ἐπειτα ἀγαποῦσε τόσο τὸν πατέρα του! ἤξερε, πῶς τὸ σπίτι θὰ ἦταν ἄδειο ὅσο θὰ ἔλειπαν οἱ δικοὶ του, μά...

Τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων ὁ Μιχαλάκης, ἀφοῦ ἔφαγε ὄχι μὲ πολλὴ ὄρεξη τὴ γαλοπούλα καὶ φίλησε τὸ χέρι τῆς γιαγιάς του καὶ τοῦ παπποῦ του, πῆγε στὴν καμαρά του γιὰ νὰ κοιμηθῇ. Ἡ καμαρά του, ἦταν γεμάτη ἀπὸ καινούργια παιχνίδια, λίγο ὅμοια καὶ λίγο διαφορετικὰ ἀπὸ τὰ περσινὰ. Νὰ σὰς τὰ περιγράψουμε, δὲν εἶναι ἀνάγκη, γιατί ὅλοι ἔχετε ἀπὸ τὰ ἴδια. Τοῦς ἔριξε μιὰ ἀδιάφορη ματιά. Δὲν τοῦ ἔκαναν καμμιὰ ἐντύπωση, γιατί ὁ νοῦς του φτερούγιζε ἐκεῖ πὺν ταξίδευαν οἱ δικοὶ του. Αἴγυπτος! Κάϊρο, Πυραμίδες, ὁ Νεῖλος, οἱ μούμιες τῶν Φαραώ! Νὰ, αὐτὰ ἦταν ἀληθινὰ παιχνίδια... Καὶ μὲ τὶς σκέψεις αὐτές, ὁ Μιχαλάκης ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ. Ἐχε ἀρχίσει νὰ γλαρώνει... ὅταν τοῦ φάνηκε πῶς ἄκουσε σιγαλὰ χτυπήματα στὸ παράθυρό του. Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβει σηκώθηκε καὶ ἀνοίξε τὸ παράθυρο. Σὴν ἀστραπή, τρύπωσε μέσα στὸ δωμάτιο ἕνας παράξενος ἀνθρώπος. Φαινόταν ντυμένος ἀεροπόρος, φοροῦσε κράνος, κι ἕνα ζευγάρι θεόρατα μαῦρα γιालιά, πὺν τοῦ κρύβανε ὅλο τὸ πρόσωπο. Τί περίεργο! Βλέποντάς τον ὁ Μιχαλάκης, δὲν τρόμαξε, ὅπως νόμιζε πῶς ἔπρεπε νὰ τρομάξει. Χωρὶς νὰ χάσει καιρὸ ὁ παράξενος ἐπισκέπτης, ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα ἀεροπλανάκι, τόσο δά. «Θὰ μοῦ τὸ κάνει δῶρο», φαντάστηκε ὁ Μιχαλάκης, κι ἀπλω-

σε τὸ χέρι του γιὰ νὰ τὸ πάρει, μὰ ὁ ἀνθρώπος μὲ τὸ κράνος, σὰ νὰ βιαζόταν, τοῦ φώναξε: «Ἐλα, ἔλα Μιχαλάκη, θὰ σὲ πᾶω σ' ἕνα ὡραῖο ταξίδι». Εἶπε, κι ἀμέσως ἔκανε κάτι στὸ ἀεροπλανάκι, κι αὐτὸ μεγάλωσε, κι ἔγινε ἕνα ἀληθινὸ ἀεροπλάνο. Κι ὁ Μιχαλάκης, ὥσπου νὰ τὸ καταλάβει, ἦταν κι ὅλας μέσα καὶ πετοῦσε, καὶ καθόταν μάλιστα σιμὰ στὸν ἀεροπόρο, πὺν πατώντας διάφορα κουμπιά, ὁδηγοῦσε τὸ ἀεροπλάνο. Πρῶτη φορὰ ὁ Μιχαλάκης πετοῦσε. Ἦταν μαγεμένος! Ἐβλεπε ἀπὸ κάτω του νὰ φεύγει ἡ Ἀθήνα, σὰ μιὰ τεράστια φωτισμένη θάλασσα. Ὑστερα, βρέθηκαν μέσα στὰ σκοτάδια! Κοίταζε ψηλά, νὰ δεῖ τὸν οὐρανὸ. Κι ἀληθινὰ, τί θαυμάσιο θέαμα εἶταν αὐτό! Τόσα ἄστρα, καὶ τόσο λαμπερά, μεγάλα καὶ πολὺ χρωμα, ποτὲ του δὲν τὰ εἶχε δεῖ ἀπὸ τὴ γῆ. Καί, χωρὶς νὰ ξέρε πῶς, θυμήθηκε κάτι λόγια πὺν πολὺ συχνὰ ἔλεγε ἡ γιαγιά του ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἐκφράσει γιὰ κάτι σπουδαῖο τὸν θαυμασμό της: «Μέγας εἰ, Κύριε, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου!» Καὶ πῶς νὰ μὴν τὴν ξαναπῇ κι ὁ ἴδιος τὴ φράση ὅταν ἐκεῖ, πολὺ πύδ ψηλά ἀπὸ ὅλα τ' ἄλλα τ' ἄστρα εἶδε ἕνα τεράστιο ἄστρο, σφαῖρα κοκκινωπὴ, πὺν κατέληγε σὲ γωνιές, καὶ πὺν ἀπὸ κάθε γωνιά, ἔξφευγαν πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὴν ἀφαντὴ γῆ, πλῆθος χρυσῆς καὶ ἀσημένιες ἀκτίνες! Ὁ Μιχαλάκης, τόσο τὰ εἶχε χάσει βλέποντας αὐτὸ τὸ ἄστρο, ὥστε εἶχε ἀνοίξει τὸ στόμα του καὶ δὲν μπορούσε νὰ βγάλει λέξη...

Τὸν εἶδε ὁ ἀεροπόρος, χαμογέλασε, καὶ τοῦ εἶπε: «Τὸ θαυμάζεις τὸ ἄστρο, ἔ; Καὶ θὰ τὸ θαυμάζεις ἀκόμα περισσότερο, ἂν ἤξερες τί ἄστρο εἶναι!» — «Ἄ, ἔ! Ναι! Νομίζω... Ἐέρω! Ναι, Ἐέρω! Θὰ εἶναι τὸ ἄστρο πὺν... θὰ εἶναι τὸ ἄστρο πὺν ὁδηγήσει τοὺς Μάγους στὴ Βηθλεέμ, στὴ Φάτνη τῶν Ἀλόγων, ἐκεῖ πὺν γεννήθηκε ὁ Χριστοῦλης! Ἐκεῖ... ἐκεῖ πὺν γεννιέται τώρα ὁ Χριστοῦλης. Ἀχ, κύριε ἀεροπόρε! Ἀφοῦ πετᾶμε τόσο γρήγορα καὶ μπορούμε νὰ πᾶμε ὅπου θέλουμε, γιατί δὲν τρέχουμε νὰ πᾶμε ἐκεῖ πὺν δείχνουν οἱ ἀκτίνες... νὰ πᾶμε στὴ Βηθλεέμ, νὰ προλάβουμε τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦλης! Τρεχάτε, τρεχάτε, κύριε ἀεροπόρε, νὰ, τὰ χεῖ συνεχῶς δίπλα της, νὰ τοὺς δίνει τὰ ἀπαραίτητα συστατικὰ πὺν χρειάζονται γιὰ νὰ ζωντανεύουν καὶ νὰ γεμίζουν τὰ μάτια χάρι καὶ ὁμορφιά.

— Ἠσύχασε, Μιχαλάκη, ἡσύχασε, εἶπε μὲ γλυκεῖα φωνὴ ὁ ἀεροπόρος.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 27)

Παιδιάκια μου,

Ἐνα μπουνκέτο χρυσάνθεμα μοῦ χαμογελά ἀπὸ τ' ἀνθογνάφι. Εἶναι πράγματι χαμογελαστὰ σὰν μοντεράκια, καὶ γεμίζουν μὲ εὐθυμῇ, ζωηρῇ, χρωματιστὴ νότα τὸ δωμάτιο. Ἀλλὰ ἔχουν κίτρινο χρώμα σὰν τὸν κρόκο τοῦ αἰγιοῦ, ἄλλα πῆραν τὸ ρόζ ἀπὸ τὰ κυκλάμινα καὶ νὰ τριαντάφυλλα καὶ ἄλλα παίζουν μὲ τὴν ἁρμονία τῶν χρωμάτων ἀνακατεύοντας τὸ μὺβ μὲ τὸ ρόζ καὶ τὸ μπορντὸ μὲ τὸ μὺβ ροζέ.

Πρὶν ἀπὸ ὀκτὼ μῆνες, τὴν ἀνοιξή, φυτέψαμε τὰ φιντάνια τοὺς στὸν κῆπο μὲ προσοχή. Τὰ ποτίζαμε ὅπως δίνουν στὰ μορὰ τὸ γάλα τους. Τὰ κεφαλάρια τοὺς ἀρχισαν νὰ βγαίνουν τοῦφες τοῦφες ἀπὸ τὸ προστατευτικὸ τοὺς κάλυμμα. Ἦταν ἀχτένιστα καὶ ἀκατάστατα καὶ σοῦ ἔρχονταν νὰ πάρεις μιὰ βούρτσα νὰ τὰ χτενίσεις. Αὐτὰ ἔγιναν πρὶν ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τὴ γιορτῇ. Ἐσκαζαν σὰν πουλιὰ ἀπὸ τὸ τσόφλι τους κι ἀνοίγαν τὰ μάτια τους στὴ ζωὴ καὶ στὸν ἥλιο. Ἀπὸ τὸ Νοέμβρη καὶ μετὰ ζοῦν τὴν αὐτοκρατορικὴ τους ἐποχὴ. Εἶναι οἱ αὐτοκράτορες τῆς σαιζόν. Ὁ πὺν καὶ νὰ πᾶς θὰ δεῖς χρυσάνθεμα.

Σὲ λίγες μέρες θὰ πάρετε τὰ δῶρα σας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πὺν σὰς ἀγαποῦν. Δῶρα πολλὰ, μεγάλα ἢ μικρά, πὺν θὰ σὰς κάνουν νὰ χοροπηδήσετε ἀπὸ χαρὰ κι εὐχαρίστηση. Εἶμαι μάλιστα σίγουρη ὅτι μερικοὶ ἀπὸ σὰς θὰ θελήσετε νὰ κοιμηθῆτε καὶ μαζί τους γιὰ νὰ μὴ τ' ἀφήσετε ἀπὸ τὰ χέρια σας οὔτε λεπτὸ. Ἐτσι θὰ ἤθελα νὰ κοιμᾶμαι κ' ἐγὼ ἀγκαλιὰ μὲ τὰ χρυσάνθεμά μου, τόσο μοῦ ἀρέσουν, γιατί εἶναι τὸ ὡραιότερο δῶρο πὺν μοῦ ἔκανε ὁ κῆπος μου.

Κι ἂν πᾶμε ἀκόμα πύδ πίσω, τὰ λουλούδια εἶναι τὸ δῶρο πὺν ἔκανε ὁ Θεὸς στὴ γῆ γιὰ νὰ τὴν ὁμορφάνει. Κ' ἐκεῖνη, ὅταν εἶδε ὅτι τὰ λουλούδια τὴν στόλιζαν κ' ἔσπαζαν τὴν γκριζὰ μονοτονία της, τ' ἀγάπησε τόσο πολὺ πὺν θέλει νὰ κοιμᾶται μαζί τους, νὰ τὰ χεῖ συνεχῶς δίπλα της, νὰ τοὺς δίνει τὰ ἀπαραίτητα συστατικὰ πὺν χρειάζονται γιὰ νὰ ζωντανεύουν καὶ νὰ γεμίζουν τὰ μάτια χάρι καὶ ὁμορφιά.

A.B.

ΜΙΑ ΕΝΤΥΠΩΣΗ

(Τὸ συντομότερό μου διήγημα)

Ἐργαζα βυθισμένος.

Ἀξαφνα ἔφυγε ἡ πεννίτσα μου ἀπὸ τὸν κοντυλόφορο κ' ἔπεσε στὸ χαρτί.

Μοῦ φάνηκε τότε σὰ νὰ περπατοῦσα τρεχάτος καὶ νὰ μοῦφνε τὸ παπούτσι.

Καὶ τότε μὲ κυρίεψε, στὸ βύθισμά μου, αὐτὴ ἡ ἐντύπωση, πὺν κατέβασ' ἀμέσως τὸ χέρι κ' ἔπιασα τὸ πόδι μου.

Ἀπόρησα ὅμως πῶς, ἐνῶ πασπάτευα πύδ τὸ παπούτσι, ἡ πεννίτσα, ἀπάνω στὸ χαρτί μου, ἔμεινε ἀκίνητη! Καὶ τότε συνήλθα.

Αὐτὰ ὅλα σ' ἕνα ἑκατοστὸ τοῦ δευτερολέπτου. Μὰ τὰ γέλια μου ὕστερα βάσταξαν ἑκατὸ τουλάχιστον δευτερολέπτα.

Ἐἔχει γλυκεῖες στιγμὲς ἡ ζωὴ! — (1) — κι αὐτῶν ἀκόμα πὺν γράφουν βυθισμένοι.

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

1. Περιήφημος στίχος Γερμανοῦ ποιητοῦ, τοῦ Νοβάλις νομίζω. Γρ. Ξ.

Ὁ θρησκευτικὸς λυρισμός

«Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι»

Λεπτὸς, ἀξιοπρεπὴς, πὺν ὅλους θαμπώνει ὁ σεβασμὸς τὸν κ' ἡ ἀρχοντιά, μ' εὐγένεια εἰς νέος λέγει στοῦ Ἰησοῦ ὡς σιμῶνει, δίχως κακὴ ἢ ἐρώτησις νὰ χῇ ἐννοία:

Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἂν κάμω σὺννε αἰώνια νὰ σωθῶ, κι ὁ Ἰησοῦς μ' εὐμένεια, τί «ἡγάπησεν αὐτόν», τοῦ λέγει: ἂν μόνη σου, μὲς στίς ἐντολές, «τὸ τέλειον» ἡ ἐννοία,

στὴ φτώχεια δός, ὅ,τι ἔχεις πὺν πεινάει, καὶ δεῦρο «ἀκολούθει μοι». Τότε ὅλος λόγη ὁ Νεανίσκος προτιμᾷ τὴν ἔλη.

Κι ὁ Ἰησοῦς τοὺς λέγει: ἡ κἀμῆλος πύδ εὐκόλως περνᾷ βελόνης τρύπα παρὰ πύλη ὁ πλούσιος τοῦ οὐρανοῦ. Μὰ ὁ Θεὸς βοηθαί.

ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΤΟ ΑΣΤΡΟ ΤΟ ΦΩΤΕΙΝΟ

Τ' αστέρια ποτέ δεν άργούν στο ραντεβού τους. "Αν σηκώσουμε τὰ μάτια μας στον οὐρανὸ θὰ τὰ δοῦμε τὴν ἴδια ὥρα, στὴν ἴδια θέσση πού τ' ἀφήσαμε χτές. Σχετικὰ κοντὰ μας θὰ δοῦμε τὸ πρόσωπο τοῦ φεγγαριοῦ ἄλλοτε χλωμό, ἄλλοτε ὀλοσπρόγγυλο καὶ γεμάτο χρυσὴ ὑγεία. Πῶς πέρα σ' ἓνα ἀπέραντο πέπλο μυστηριακὸ εἶναι κεντημένους ὁ σπινθηριστὸς κόσμος τῶν ἀστεριῶν. Ἐκεῖ μιὰ φευγαλέα ὀπτασία, ἓνας διάττοντας ἀστéρας, μᾶς φέρνει στὰ χεῖλη μιὰ εὐχή.

Μέσα στὸν οὐράνιο ὠκεανὸ ἡ αὐτοκρατορία τῶν γαλαξιδῶν ξεδιπλώνεται σὲ μιὰ φανταστικὴ παρέλαση. Ἐκατομμύρια φωτεινὰ σημάδια στριφογυρίζουν χορεύοντας καὶ ἑκατομμύρια ἀστρων συνοδευμένα ἀπὸ τὴν «αὐλὴ» τους σχηματίζουν ἓνα γιγάντιο μπαλέτο. Τὸ «ἀπειρο», μεγάλο, μᾶς ἀνοίγει τὶς πόρτες του.

Ποῖς δὲν ἔχει προσέξει τὶς καθαρὰς νύχτες τὸ τρεμουλιαστὸ φῶς τῶν ἀστρων καὶ τῶν ἀστερισμῶν; Ποῖς δὲν ὀνειρεύτηκε πάνω στὸ μυστηριῶ τους; Ποῖς δὲν ἀναρωτήθηκε ποῖα τάχα νὰ ᾿ναι ἡ καταγωγή τους, πῶς δημιουργήθηκαν, καὶ γιατί ἡ ἀμυδρὴ τους λάμψη πού ἀνάβει σὰν λυχνάρη τὴ νύχτα ἔχει διαφορετικὰ χρώματα, ἄσπρα, μπλέ, κίτρινα, πορτοκαλιὰ ἢ κόκκινα; Καὶ ποῖς δὲν συλλογίστηκε πῶς νὰ ᾿ταν τάχα τὸ ἀστρὸ ἐκεῖνο τὸ φωτεινὸ, πὺλ εἶπε στὸ ραντεβού του τὴ Χριστουγεννιάτικη νύχτα πάνω ἀπὸ τὸ σπῆλαιο τῆς Βηθλεέμ;

Ἄς κάνουμε ὅμως ἓνα μικρὸ μάθημα ἀστρονομίας...

Ὁ Πασκάλ, ὅταν ἔβλεπε τὴν ἄβυσσὸ τῆς οὐράνιας σφαίρας ἔλεγε: «Ἡ αἰώνια σιωπὴ αὐτῶν τῶν ἀτέλειωτων διαστημάτων, μὲ τρομάζει». Πράγματι, ὅσο οἱ ἀποστάσεις αὐξάνουν τόσο ξεπερνῶν τὰ ὅρια τῆς φαντασίας μας.

Ὅταν μιλάμε γιὰ τὸ σύστημα «Γῆς - Σελήνης» ἔχει ὑπολογιστῇ

ὅτι ἓνα ὑπερηχητικὸ ἀεροπλάνο, πετώντας μὲ 2.000 χιλιόμετρα τὴν ὥρα, θέλει 9 μέρες γιὰ νὰ φτάσει στὸν δορυφόρο μας καὶ περισσότερα ἀπὸ 8 χρόνια γιὰ νὰ συναντήσει τὸν ἥλιο. Αὐτὸ τὸ ἴδιο ἀεροπλάνο γιὰ νὰ διατρέξει τὰ 780 ἑκατομμύρια χιλιόμετρα πού χωρίζουν τὸν Δία ἀπὸ τὸν ἥλιο, πρέπει νὰ πετᾷ 44 χρόνια! Κι ἂν ἐπιχειρήσουμε μιὰ παρόμοια ἐκστρατεία γιὰ τὸν Πλούτωνα, σ' ἓνα περίπου κοντινὸ του σημείο, θὰ μᾶς χρειάζονταν 254 χρόνια! Καὶ αὐθόρμητα μᾶς ἔρχεται στὸ νοῦ ἡ ἐρώτηση: Πόσο διάστημα νὰ ἔτρεξε τάχα στὸ οὐράνιο διάστημα τὸ ἀστρὸ τὸ φωτεινὸ καὶ πόσο χρόνο ἔκανε γιὰ νὰ φτάσει, τὴ Χριστουγεννιάτικη νύχτα, στὸ σπῆλαιο τῆς Βηθλεέμ;

Μποροῦμε νὰ βροῦμε μιὰ ἀκρὴ, ἂν κάνουμε λίγο ἀκόμα μάθημα ἀστρονομίας. Σήμερα τὰ ραδιοτηλεσκοπία, τὰ γιγάντια τηλεσκοπία καὶ τὰ ηλεκτρονικὰ μικροσκοπία ἔρχονται νὰ βοηθήσουν τὶς αἰσθήσεις μας. Μποροῦμε ν' ἀκούσουμε μ' αὐτὰ τὰ μηνύματα πού μᾶς ἔρχονται ἀπὸ τὸ μεγάλο σύμπαν. Γεγονότα κοσμικὰ, πού ξετυλίχθηκαν ἐδῶ καὶ πέντε ἢ ἕξι ἢ ἑπτὰ δισεκατομμύρια χρόνια, μπορέσαμε νὰ τὰ δοῦμε καὶ νὰ τὰ ἀκούσουμε.

Τὰ ραδιοτηλεσκοπία πού δέχονται τὰ ραδιοκύματα πού ἐκπέμπουν τὰ οὐράνια σώματα, μποροῦν νὰ κάνουν παρατηρήσεις μέχρι τὸ βάθος δώδεκα δισεκατομμυρίων ἐτῶν φωτός! Ἐτσι, ἐνεργητικὰ, παρρησιαστικὰ σὲ γεγονότα πού ἔγιναν πρὶν ἀκόμα υπάρξει ἡ ἴδια ἡ γῆ. Θὰ μπορούσαμε νὰ πούμε, μὲ κάποια ἐπιφύλαξη, ὅτι ἡμαστέ παρόντες στὴν παγκόσμια αἰωνιότητα.

Τηλεσκοπία γιγάντια, ραδιοτηλεσκοπία, μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ βυθιστοῦμε μέσα στὸ ὄνειρο τοῦ διαστήματος, μὲ ἤχους καὶ φῶς. Στὸ μέσο μιᾶς κοσμικῆς «συμφωνίας» ἀκούμε τὸν «ἀναστεναγμὸ» τοῦ ἥλιου, τὸ «σφύριγμα» τοῦ γαλαξία μας, τὸ «βρυχηθμὸ» τοῦ Διός.

Ἐνα ἀδιάκοπο μουρμούρισμα διατρέχει τὸ σῆμασμά σὰν ἓνας βαθὺς ἤχος, καὶ ξεχωρίζουμε ὅχι μόνο τοὺς κοντινοὺς ψιθύρους, ἀλλὰ καὶ τοὺς πῶς μακρινούς. Τὸ σύμπαν τραγουδᾷ, κάθε κοσμικὸ σύνολο, κάθε πλανήτης, κάθε ἀστερισμὸς, ἔχει τὴ δική του ἀποκλειστικὴ μουσική.

Βρίσκουμε λοιπὸν ἓνα τέτοιο ραδιοτηλεσκοπιο πού μᾶς μεταφέρει 1976 χρόνια πίσω. Σκῶβουμε ἐπάνω του καὶ βλέπουμε τὸ ἀστρὸ τὸ φωτεινὸ, μέσα ἀπὸ ηλεκτρομαγνητικὰ κύματα. Τὸς φῶς τοῦ ἔρχεται ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴν ἀπέραντος ὁδὸ τοῦ κόσμου καὶ μᾶς φέρνει τὸ μήνυμά τῆς εἰρήνης. Πῶς; Τὸ ἀκούμε νὰ συνοδεύεται ἀπὸ ἓνα ἀγγελικὸ τραγούδι: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Τὸ τραγούδι αὐτὸ εἶναι μιὰ μελωδία ἀνεπανάληπτη, κάτι πού ἡγεῖ σ' αὐτιά μας σὰν χιλιάδες βιολιά πού παίζουν στίς πῶς λεπτές τους χορδές. Μιὰ πανδαισία. Τὸ βλέπουμε νὰ ξεκινᾷ μέσα στὸ διάστημα καὶ νὰ τρέχει.

Τὸ ἀστέρη τὸ φωτεινὸ τρέχει στὴν κοσμικὴ ἄβυσσος. Σὰν νὰ φαίνεται πῶς ἔχει σαφὴ προορισμό, πῶς θέλει νὰ πέσει ἢ νὰ σταθεῖ σὲ κάποιο εἰδικὸ σημείο. Τὸ παρακολουθοῦμε μὲ κομμένη ἀναπνοή. Ἡ μουσικὴ μαγεύει τ' αὐτιά μας. Ἡ καρδιά μας χορεύει σὰν σβούρα. Τὰ πόδια μας λυγίζουν. Τὸ ἀστέρη προχωρεῖ σὰν φακὸς πού φέγγει στὸν κόσμο τὸ δρόμο τὸ σωστό. Στέκεται πάνω ἀπὸ μιὰ σπηλιά. Εἶναι πῶς εὐγλωττο καὶ ἀπὸ τὸν πῶς εὐγλωττο ρήτορα. Σημαδεύει τὸ πνεῦμα τῆς καλωσύνης καὶ τῆς ἀγάπης. Γιατί ἐκεῖνο τὸ βράδυ γεννήθηκε ὁ Χριστός.

Τὸ ραδιοτηλεσκοπιο δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς δείξει ἄλλα. Θαμπώνει. Ὅμως τὸ δικό μας τὸ ὄνειρο συνεχίζεται. Συνεχίζεται μὲ τοὺς Μάγους ζεταί. Συνεχίζεται μὲ τοὺς ἀστέρες, πού ἀκολουθήσαν τὸ ἀστέρη, μὲ τοὺς βοσκούς πού πῆγαν ἀπορητοὺς δοῦν τί συμβαίνει, μὲ τὰ μέναι νὰ δοῦν ἐξομολογήσει, μὲ τὰ πρόβατα πού ζέσταναν μὲ τὴν ἀναπνοή τους τὸ Νεογέννητο, μὲ χίλια δυὸ ἄλλα περιστατικὰ πού σημάδεψαν ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Ἀλλὰ καὶ δεψαν ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Ἀλλὰ καὶ χωρὶς τὸ ραδιοτηλεσκοπιο μπορούμε νὰ βρεθοῦμε 1976 χρόνια πίσω. Τὸ δικαίωμα αὐτὸ καὶ τὴ δύναμη μᾶς τὰ δίνει ἡ πίστη μας, πού μᾶς ἐμπνέει ἐλπίδες γιὰ ἓναν κόσμο καλύτερο καὶ εἰρηνικό.

ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ — πᾶνε πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε — ἓνας ἀδύνατος, σκυφτὸς γέρος βρέθηκε ἔξω ἀπὸ κάποιο ἀρχοντόσπιτο. Ἦταν ἀνήμερα τῶν Χριστουγεννίων. Ὁ βοριάς σφύριζε ἀπειλητικὰ κ' ἔπεφτε χιόνι πυκνὸ.

Στὴ γωνιά τῆς μεγάλης σάλας ἦταν στημένο ἓνα ὀλόκληρο ἑλατο μὲ καταστόλιστα τὰ κλαδιά του ἀπὸ πολυχρώμα λαμπάκια, ἀπὸ χάρτινα ἀσημιὰ ἀστέρια καὶ τέλια χρυσαφιά καὶ ἀπὸ λευκὸ βαμπακί, πού τόχανε σκορπίσει γιὰ νὰ παριστάνει τὸ χιόνι.

Στὴ μέση ἦταν πλούσια στρωμένο τραπέζι καὶ ὀλόγυρά του καθόντανε καὶ τρώγανε ἀπολαυστικὰ οἱ οἰκοδεσπότες, οἱ δυὸ κόρες τους καὶ τὸ μονάκριβο ἀγόρι, πού κάθε τόσο σηκώνοντανε καὶ ἀλλάζεε πλάκες στὸ γραμμόφωνο.

Προχώρησε πρὸς τὴν πόρτα τοῦ ἀρχοντικοῦ τὸ γεροντάκι, πού τὸ κρὺο τόκανε νὰ τρέμει κ' ἡ πείνα τὸ θέριζε, χτύπησε.

Ξαφνιασμένος ὁ χοντρός νοικοκύρης, πού τὸ παχὺ, ξυρισμένο πρόσωπό του ἔμοιαζε μὲ μούρη φρεσκοσφαγμένου χοίρου, σηκώθηκε βιαστικὰ καὶ ἀνοίξε.

— Κρυώνω καὶ πεινάω! ψιθύρισε ὁ ξένος. Ἐλεῖστε με...

Πρὶν προλάβει νὰ προσθέσει ἄλλη λέξη, ὁ σκληρόκαρδος ἀρχοντας τὸν ἔσπρωξε οὐρλιάζοντας:

— Ξεκουμπήσου ἀπὸ δῶ, παλιόγερε. Βρήκες τὴν ὥρα νὰ ζητιανεύσεις.

Ἐφυγε ἀναστενάζοντας ἀλλὰ χωρὶς νὰ βαρυγομηθεῖ ὁ φτωχὸς, καὶ παραπατώντας ἀπὸ τὴ γλίστρα προχώρησε σιγά-σιγά, μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς θάβρισκε καταφύγιο σ' ἓνα μέγαρο πού ὀρθωνότανε στὸ βάθος τοῦ δρόμου καὶ μὲ τὰ πολλὰ του φῶτα τὸν ἔκανε νὰ φεγγοβολαί.

Σ' αὐτὸ ἦταν πολλοὶ καλεσμένοι. Ντυμένοι τοῦ κουτιοῦ, γεμίζανε τὰ πιάτα τους ἀπὸ διαλεχτὰ φαγητὰ ἀραδιασμένα σ' ἓνα μακρὺ τραπέζι, τρώγανε, πίνανε, φλυαροῦσαν.

Ἡ σιδερένια ἐξώπορτα ἦταν ὀρθάνοιχτη, ἴσως γιατί θὰ πῆγαιναν, καθυστερημένοι, καὶ ἄλλοι φίλοι. Ἀνέβηκε τὰ λίγα μαρμάρινα σκαλοπάτια τὸ γεροντάκι καὶ πάτησε τὸ κουδούνι. Τοῦ ἀνοίξε μιὰ παχειὰ μεσόκοπη κυρία πού τὰ χεῖλη τῆς εἶχανε παχὺ στρώμα ἀπὸ κοκκινάδι.

— Ἐξω, ἔξω, φώναξε νευριασμένη μόλις τὸν ἀντίκρουσε, κ' ἔκλεισε πίσω του μὲ δύναμη τὴν πόρτα.

Ἀπογοητευμένος ὁ στρατοκόπος, τράβηξε ἴσια σ' ἓνα ἀντικρὺν φτωχόσπιτο πού θύμιζε τὸ ρημάδι τοῦ Καραγκιόζη. Δὲν πρόλαβε νὰ χτυπήσει τὴν πόρτα δεύτερη φορὰ μὲ τὸ ραβδί, κ' ἓνας ἄντρας λίγο νεώτερός του τὴν ἀνοίξε καὶ βιάστηκε νὰ τὸν μπιάσει μέσα λέγοντας:

— Ἐλα, ἔλα σύντομα. Χιονίζει καὶ ὁ βοριάς δὲν ἀστετεύεται.

Στὸ μεταξύ ἔχει πεταχτεῖ ἀπὸ τὸ κρεβάτι ἡ ἡλικιωμένη νοικοκυρὰ καὶ πάσχισε νὰ δυναμώσει τὴ μισοσβησμένη φωτιά τοῦ πλιθόρχειστου τζακιῦ μὲ παλιόχαρτα καὶ κουκουνάρους πούχε μαζέψει ἀπὸ τὸ δάσος.

— Βγάλε, γυναίκα, ρούχα ἀπὸ τὸ γιούκο, καὶ ἀπλώσε τὰ δικά του γιὰ νὰ στεγνώσουν. Βιάσου, γιατί εἶναι μουσικὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ μπορεῖ νὰ πάθει κακὸ, εἶπε ὁ σύντροφός της.

Ὅταν τοῦ δώσανε ν' ἀλλάξει, ἐκεῖνη πῆγε στὴ μικρὴ κουζίνα. Ξαναγύρισε κρατώντας ἓναν ξύλινο δίσκο μὲ βραστὲς πατάτες, μερικὲς ἐλιές, ψωμὶ κ' ἓνα ποτήρι γεμάτο νερό.

— Τίποτ' ἄλλο δὲν ἔτυχε νάχουμε, μουρμούρισε κοκκινίζοντας ἀπὸ ντροπὴ.

— Αὐτὰ πού μοῦ δίνετε ἀξίζουν περισσότερο καὶ ἀπὸ τὰ καλύτερα φαγητὰ, εἶπε ὁ ξένος, καὶ ἄρχισε νὰ τρώει μὲ ὄρεξη.

Ἀλλάξαν εὐχές, εἶπανε καὶ κάτι κουβέντες γιὰ τὴ δυστυχία πού ἔδερνε τὴ φτώχεια. Ὅταν ἀπόφαγε τὸν ἔβαλαν κοντὰ στὸ παραγώνι, νὰ ζεσταθοῦνε λίγο τὰ κοκκαλιά του, καθὼς εἶπανε.

Κοντεύανε μεσάνυχτα.

— Καίρὸς γιὰ ὕπνο, εἶπε ὁ σπιτονοικοκύρης. Κάνε μου τὴ χάρη, γυναίκα, νὰ φέρεις ἀπὸ μέσα τὴν ψάθα καὶ νὰ στρώσεις γιὰ μᾶς. Ἐλόγου του θὰ κοιμηθεῖ στὸ κρεβάτι.

— Ὅχι, ὅχι σὰς παρακαλῶ, διαμαρτυρήθηκε ὁ ξένος. Ἐγὼ θὰ γείρω χάμου.

Ὅσο κι ἂν ἔπεμπε, δὲ μπόρεσε νὰ τοὺς καταφέρει.

ΤΗΝ ΑΛΛΗ ΜΕΡΑ σηκώθηκαν ὅλοι πολὺ πρῶι. Ἐνῶ ὁ ξένος ἐτοιμαζότανε νὰ φύγει, τὸν παρακάλεσαν νὰ μείνει, τουλάχιστον ὅσο νὰ πέσει ὁ ἀέρας καὶ νὰ σταματήσει τὸ χιόνι. Ἀρνήθηκε μ' ἐπιμονή, εἶπε πῶς ἦταν ἀνάγκη νὰ τοὺς ἀποχαιρετήσει.

— Στάσου λίγο, χριστιανέ, νὰ πιεῖς ἓνα ζεστό, εἶπε ἡ γυναίκα καὶ τράβηξε πρὸς τὴν κουζίνα.

Ὁ ἄντρας τῆς τὴν ἀκολουθήσε. Πῆγε νὰ τοῦ ἐτοιμάσει ἓνα πακέτο μὲ ψωμὶ κ' ἐλιές γιὰ τὸ δρόμο.

Ὅταν γυρίσανε, εἶδανε κατάπληκτοι ἓναν νέο πεντάμορφο μὲ μεγάλα φωτεινὰ μάτια καὶ ξανθὸ γενάκι ντυμένο μὲ κατὰλευκο χιτῶνα νὰ στέκεται ἀντίκρυ ἀπὸ τὰ εἰκονίσματα. Εἶδαν ἀκόμα στὸ τραπέζι σωριασμένα διαλεχτὰ φαγητὰ καὶ στὴ μέση πολλὰ χρυσὰ φλουριά.

Καταλάβαινε. Γονατίσανε μπροστὰ τοῦ γεμάτου θάμπος καὶ ψιθύρισαν:

— Ὁ Κύριος!

Τοὺς σήκωσε ἀπαλὰ καὶ εἶπε: — Πῆγα σὲ σπιτία ἀρχοντικὰ πού εἶχαν ἀπ' ὅλα τὰ καλὰ καὶ μὲ δώσανε. Σεῖς μὲ καλοδεχτήκατε. Μοῦ δώσατε νὰ φάω ἀπὸ τὸ ὑπέρημά σας, κάνατε τ' ἀπομεινάρια σας γιὰ νὰ ζεσταθῶ, μὲ βάλσατε νὰ κοιμηθῶ στὸ δικό σας κρεβάτι. Ἄς εἰσαπτε εὐλογημένοι!

Προτοῦ νάρθουν στὰ συγκαλὰ τους ἀπὸ τὴν ἔκσταση, εἶδαν ν' ἀνοίγει μόνη τῆς ἡ πόρτα καὶ ὁ Χριστός, διάφανος καὶ φεγγερὸς, νὰ τὴν δρασκέλιζε καὶ νὰ προχωρεῖ μὲ γοργὰ βήματα στὴ χιονισμένη στράτα. Σὲ λίγο φάνηκε ἓνα τριανταφυλλὶ σύννεφο, πού τὸν πῆρε καὶ τὸν ἀνέβασε στὸν οὐρανὸ.

ΘΕΡΜΟΤΗΣ ΚΑΙ ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΑ

Υπό ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Σ. ΣΤΑΜΑΤΗ

Η ΘΕΡΜΟΤΗΣ είναι έν φυσικών μέγεθος, όπως είναι το φως, ο ηλεκτρισμός και άλλα. Πολλοί λένουν, ότι θερμότης είναι το αίσθημα, το όποιο προκαλεί εις ημάς το αίσθημα του θερμού ή του ψυχρού. "Άλλοι πάλι λένουν, ότι η θερμότης είναι έν είδος ενέργειας, όπως είναι ή μηχανική ενέργεια, ή οπτική ενέργεια, ή ηλεκτρική ενέργεια κ.λπ. Είναι φανερόν ότι αφού η θερμότης είναι μέγεθος θά υπόκειται εις μέτρησιν. "Εχομεν λοιπόν μονάδας πρὸς μέτρησιν τῆς θερμότητος, όπως είναι ή θερμὴς (μικρὰ ή μεγάλη). "Όταν εις έν σῶμα δώσωμεν ποσόν τι θερμότητος ή θερμική του κατάστασις μεταβάλλεται. "Όλα τὰ σώματα ἔχουν κάποιο ποσόν θερμότητος, ἄλλα ὀλιγώτερον καὶ ἄλλα περισσώτερον.

"Η κατάσταση ενός σώματος από απόψεως ποσού θερμότητος την όποίαν τούτο έχει ονομάζεται θερμική κατάσταση του σώματος. Συνήθως την θερμικήν κατάσταση ενός σώματος την ονομάζουμεν θερμικότητα του σώματος. "Η θερμικότητα διακρίνεται διὰ τοῦ θερμόμετρου, τὸ όποιον εις όλους μας είναι γνωστόν. Εἰς τὸν ὑάλινον σωλῆνα τοῦ θερμόμετρου ἔχουν ἀναγραφῇ αἱ ὑποδιαίρεσεις αἱ όποιαι ὑποδηλοῦν τοὺς διαφόρους βαθμοὺς τῆς θερμικότητος. Οἱ βαθμοὶ τοῦ θερμόμετρου δὲν ἔχουν ἀναγραφῇ τυχαίως. Εἰς τὸν ὑάλινον σωλῆνα τοῦ θερμόμετρου θέτομεν ὀλίγον ὑδράργυρον καὶ ἀφήνομεν τὸν σωλῆνα μέσα εις τρίμματα πάγου. "Ο ὑδράργυρος θά συσταλῇ ἐπειδὴ ψύχεται ἀρκετὰ καὶ μετὰ πάροδον ὀλίγων λεπτῶν ὅταν δὲν θά συστέλλεται πλέον, χαράσσομεν εἰς τὸν σωλῆνα καὶ παρὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὑδραργύρου, τὸν ἀριθμὸν μηδέν (0).

"Επειτα ἐξαρτῶμεν τὸ θερμόμετρον, τοῦ όποίου τὸ ἄνω ἄκρον εἶναι ἀνοικτόν, ὀλίγον πάρα πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν ζέοντος ὕδατος. Μετὰ πάροδον ὀλίγων λεπτῶν, ὅταν ὁ ὑδράργυρος δὲν θά διαστέλλεται πλέον, χαράσσομεν εἰς τὸν ὑάλινον σωλῆνα καὶ παρὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὑδραργύρου τὸν ἀριθμὸν ἑκατὸν (100) καὶ κατόπιν κλείνομεν τὸ ἄνω διὰ συντήξεως αὐτοῦ. "Ακολουθῶν, τὴν ἀπόστασιν ἐπὶ τοῦ σωλῆνος τὴν μεταξὺ μηδέν- ἑκατὸν τὴν χωρίζομεν εἰς 100 ἴσα μέρη καὶ οὕτω πως ἔχομεν τὰς ὑποδιαίρεσεις τοῦ θερμόμετρου. "Εννοεῖται ὅτι μὲ βάσιν αὐτὴν τὴν κλίμακα κάνομεν ὑποδιαίρεσεις καὶ κάτω τοῦ μηδενὸς καὶ ἄνω τοῦ 100. Τὰ συνήθη θερμόμετρα ἀρχίζουν τὰς ὑποδιαίρεσεις των ἀπὸ μερικοὺς βαθμοὺς κάτω τοῦ μηδενὸς καὶ φθάνουν εἰς 50 βαθμοὺς ἄνω τοῦ μηδενός.

Τὰ διάφορα σώματα, ὅταν εὐρίσκωνται εἰς κάποιον ὥρον, ἔχουν τὴν ιδιότητα νὰ προσπαθοῦν, ὥστε νὰ ἀποκτήσουν τὴν αὐτὴν θερμικότητα.

Τὰ θερμόμετρα χάνουν διαρκῶς θερμότητα, τὴν όποίαν ἀφαιροῦν τὰ ψυχρότερα, μέχρις ὅτου ἐπέλθῃ ἰσορροπία τῆς θερμικῆς των καταστάσεως. Αὐτὸ εἶναι εἰς φυσικὸς νόμος θεμελιώδης. "Όσον μεγαλυτέρα εἶναι ή διαφορά τῆς θερμικότητος δύο σωμάτων, τόσον ταχύτερα εἶναι ή μετάβασις τῆς θερμότητος ἐκ τοῦ θερμοῦ σώματος εἰς τὸ ψυχρόν.

"Ο ὕγιης ἄνθρωπος ἔχει πάντοτε σταθερὰν θερμικότητα (36,6 βαθμοὺς). Τὸ περιβάλλον ὅμως εἰς τὸ όποιον ζῇ δὲν ἔχει σταθερὰν θερμικότητα. Τὸ καλοκαίρι ἔχει μεγαλύτεραν καὶ τὸν χειμῶνα ἔχει μικρότεραν. "Εὰν ή θερμικότητα τὰς κα-

λοκαιρινὰς ἡμέρας εἶναι ὀλίγον μικρότερα τῆς θερμικότητος τοῦ σώματός μας, ὁ ὁργανισμὸς προσφέρει ἐλαχίστην θερμικότητα εἰς τὸν περιβάλλοντα ἡμᾶς ἀέρα. Τὸν χειμῶνα ὅμως ὁ ὁργανισμὸς μας προσφέρει γρήγορα καὶ διαρκῶς μεγάλη ποσὰ θερμότητος εἰς τὸν ἀέρα τοῦ περιβάλλοντός μας, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ καὶ αὐτὸς τὴν αὐτὴν θερμικότητα με ἡμᾶς. Τὸ πρᾶγμα αὐτὸ, τὴν ταχέαν δηλ. προσφορὰν τῆς θερμότητός μας εἰς τὸν ἀέρα τὴν αἰσθανόμεθα καὶ λέγομεν ὅτι κάνει κρύο, ὅτι κρυώνομεν.

Θερμόμετρων ἔχομεν διάφορα εἶδη. "Όταν εἰς τὸ κάτω μέρος αὐτῶν ἔχομεν ὑδράργυρον, λέγονται ὑδραργυρικά· ὅταν ἔχομεν οἰνόπνευμα, λέγονται οἰνοπνευματικά. Τὰ ὑδραργυρικά θερμόμετρα δὲν εἶναι κατάλληλα διὰ τὰς περιοχὰς τῶν πόλων, διότι ἐκεῖ κάμνει πολὺ κρύο, 70° - 80° βαθμοὺς Κελσίου ὑπὸ τὸ μηδέν, καὶ ὁ ὑδράργυρος παγώνει καὶ δὲν εὐρίσκεται εἰς ὑγρὰν κατάστασιν, ὥστε νὰ συστέλλεται (παγώνει ὁ ὑδράργυρος εἰς τοὺς 38,8 βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδέν). Εἰς τὰς πολικὰς περιοχὰς χρησιμοποιοῦμεν οἰνοπνευματικά θερμόμετρα, διότι τὸ καθαρὸν οἰνόπνευμά των δὲν παγώνει (τὸ οἰνόπνευμα παγώνει εἰς τοὺς 115,5 ὑπὸ τὸ μηδέν βαθμοὺς Κελσίου).

Εἰς τὰ ἐργοστάσια παραγωγῆς σιδήρου - χάλυβος καὶ εἰδῶν πορσελάνης δὲν χρησιμοποιοῦμεν ὑάλινα θερμόμετρα, διότι ἀπλοῦστατα ή ὕαλος εἰς πολὺ μεγάλῃν θερμικότητα λειώνει. "Εκεῖ ἀνευρίσκωμεν τὴν ἐπικρατοῦσαν θερμικότητα με μεγάλην ἀκρίβειαν με ηλεκτρικὰς μεθόδους. Τὰς αὐτὰς μεθόδους περιπου χρησιμοποιοῦμεν διὰ ὑπολογίσαμεν τὴν θερμικότητα τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ἄλλων ἀστρῶν τοῦ οὐρανοῦ.

ΣΥΣΤΑΣΗ

Οἱ Ἐρυθροσταυριῖτες μας ποὺ στέλνουν χειρόγραφα γιὰ τὴ στήλη συνεργασίας δὲν πρέπει νὰ γράφουν καὶ ἀπὸ τίς δύο ὀψεις τοῦ χαρτιοῦ, γιατί δυσκολεύουν τοὺς τυπογράφους. Διαβάζομε μόνον ὅσα κείμενα εἶναι γραμμένα ἀπὸ τὴν μιὰν ὀψη.

Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

ΤΟ ΕΝΣΤΙΚΤΟ ΚΑΙ Η ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΑ ΖΩΑ

"Όταν τὸ αὐγὸ ἐπωασθῇ καὶ τὸ πουλάκι διαμορφωθῇ σὲ τέλειον ὄργανισμὸν, με ἓνα χτύπημα τοῦ ράμφους τοῦ ἀπὸ μέσα, σπάζει τὸ τσόφλι καὶ ἐλευθερώνεται. "Όταν ή γάτα γεννήσῃ, τὰ γατάκια τῆς, αὐτὰ ἂν καὶ τυφλά, ἀναζητοῦν τὴ μητέρα τους γιὰ νὰ θηλάσουν. Νιαουρίζουν μάλιστα, γιὰ νὰ προκαλέσουν τὴν προσοχή τῆς, ὥστε νὰ τὰ βοηθήσῃ στὶς πρώτες δυσκολίες ποὺ συναντοῦν. "Αν τὴν ὥρα ποὺ νιαουρίζουν τὰ μικρὰ γατάκια ἀκουστῇ κάποιος δυνατὸς κρότος, τὸ νιαουρίσμα σταματᾷ ἀπὸτομα. "Εὰν στὰ μικρὰ κλωσσόπουλα ριζώμε λίγα ψίχουλα, ἐκεῖνα θά τρέξουν γρήγορα γιὰ νὰ φάιν. "Αμέσως ὅμως ή κλωσσα θά βγάλῃ μιὰ διαφορετικὴ κραυγὴ καὶ τὰ κλωσσόπουλα θά σταθοῦν ἀκίνητα, χωρὶς νὰ ἐγγίζουσιν οὔτε ἓνα ψίχουλο. "Η κλωσσα θά πλησιάσῃ, θά δοκιμάσῃ τὴν τροφή, καὶ ὅταν βεβαιωθῇ πὺς εἶναι κατάλληλη γιὰ τὰ πουλάκια τῆς, θά βγάλῃ μιὰν ἀλλοιώτικη κραυγὴ, καὶ τότε τὰ κλωσσόπουλα θά ἀρχίσουν νὰ τρῶνε.

"Όλες αὐτὲς οἱ κινήσεις καὶ ἀντιδράσεις, μᾶς λένε οἱ ζωολόγοι, ὀφείλονται σὲ μιὰ ικανότητα, τὴν όποια ὅλα τὰ ζῶα ἔχουν μέσα στὸ εἶναι τους, τὴν φέρουν μαζὶ τους κληρονομημένη ἀπὸ ὅλες τίς προηγούμενες γενεὲς τοῦ εἶδους των, καὶ τὴν όποια ὀνομάζουμε ἐνστικτο. Τὸ ἐνστικτο δηλαδὴ εἶναι μιὰ ἐμφυτὴ ικανότητα γιὰ ὅλα τὰ ζῶα, χάρι τὴν όποια μποροῦν νὰ ἀντιμετωπίζουν πολλὰς δυσκολίες, ποὺ συναντοῦν, γιὰ νὰ ἐπιζήσουν.

"Απὸ ἐνστικτο ζητοῦν τὰ μικρὰ θηλαστικά νὰ θηλάσουν, ἀπὸ ἐνστικτο ἀνοίγουν τὰ πουλάκια στὴ φωλιά τὸ ράμφος τους γιὰ νὰ τοὺς δώσουν τροφή οἱ γονεῖς των. Με τὴν παρόρμησιν τοῦ ἐνστικτοῦ τὰ πουλά ἀρχίζουν νὰ χτίζουν φωλιά, ὅταν ἔρθῃ ὁ κατάλληλος καιρὸς.

"Αλλὰ τὸ ἐνστικτο μόνον, δὲν εἶναι ἀρκετὸ γιὰ νὰ μπορέσῃ ἓνα ζῶον νὰ ἐπιβιώσῃ. Καὶ τούτο γιατί εἶναι τυφλὸ, κ' ἔτσι μπορεῖ νὰ ὀδηγήσῃ καὶ σὲ καταστροφὴ. Με ἄλλους λόγους, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἐνστικτο, χρειάζεται καὶ μάθησις. Καὶ μάλιστα ή μάθησις εἶναι τόσο ἀπαραίτητη, ὅσο τὸ ζῶον ἀνῆκει σὲ ἀνώτερη βαθμίδα τῆς ζωολογικῆς κλί-

μακας. Στὰ ἔντομα, ποὺ ἀνήκουν σὲ μιὰ ἀπὸ τίς κατώτερες ζωολογικὲς βαθμίδες, ὅλες των σχεδὸν οἱ ἐνέργειες φαίνεται ὅτι καθορίζονται ἀπὸ τὸ ἐνστικτο. "Όταν ὁ ἀμιόφιλος ή ὁ ἰχνεύμων, διὸ ὠφέλιμα ἔντομα, κλείνουν μέσα στὴ φωλιά τους μιὰ κάμπια καὶ ὕστερα γεννοῦν τὸ αὐγὸ τους, ὥστε ή κάμπια ποὺ θά βγῇ ἀπὸ αὐτὸ νὰ ἔχει τροφή, ἐνεργοῦν καθαρὰ με τὴν παρόρμησιν τοῦ ἐνστικτοῦ.

"Εν τούτοις καὶ στὰ ἔντομα φαίνεται ὅτι γίνεται κάποια μάθησις. Πρὶν οἱ ἐργάτιδες τῆς κυψέλης πετάξουν μακριὰ γιὰ νὰ φέρουν γύρη καὶ νέκταρ, διδάσκονται νὰ ταΐζουν τὰ μικρὰ, νὰ καθαρίζουν τὴν κυψέλη, νὰ φυλάγουν σκοποὶ στὴν εἴσοδο. Κι ὅταν κάποια ἐργάτιδα ἀνακαλύψῃ κάπου νεκταροφόρους ἀνθούς, με σημεῖο προσανατολισμοῦ τὸν ἥλιο, κατορθώνει νὰ πληροφορηθῇ καὶ τίς ἄλλες ποὺ ὑπάρχει ή πηγὴ τῆς τροφῆς γιὰ νὰ πάιν καὶ αὐτὲς νὰ φέρουν. "Εκεῖ ὅμως ποὺ φαίνεται ὅτι γίνεται ἐκμάθησις νέων τρόπων ζωῆς καὶ συμπεριφορᾶς εἶναι τὰ ζῶα καὶ τὰ πουλιά. "Αλλὰ δὲν θά πρέπει νὰ νομίσωμε, ὅτι στὶς διὸ μεγάλες αὐτὲς ὀμοιότητες γίνεται ή μάθησις κατὰ τὸν τρόπο ποὺ γίνεται στοὺς ἄνθρώπους. Σ' αὐτὰ μεγάλο ρόλο παίζουν ή μίμησις καὶ τὸ παράδειγμα. Τὰ πουλιά π.χ. ἔχουν ἐμφυτὴ τὴν ικανότητα νὰ παράγουν κάποια φωνή, τὴν όποια σὲ ἄλλα τὴ λέμε κράξιμο καὶ σὲ ἄλλα κελάδημα, ή φωνὴ δὲ αὐτὴ ἀποτελεῖ αὐτοχρεῖο ταυτότητα» γιὰ τὸ καθένα. "Όταν ἀκούσαμε ἓνα «κράξ» ἔρομε ἐν τὸ πουλὶ ποὺ φωνάζει ἔτσι ὅταν κἀρκαας, καὶ ὁ κόκορας διακρίνεται ἀπὸ τὸ «κι-κρίκου» τοῦ.

"Εν τούτοις πολλὰ πουλιά, ἰδίως ἀπὸ τὰ λεγόμενα ὠδικά, «μαθαίνουν» νὰ κελαιδοῦν. Οἱ νεαροὶ σπίννοι, π.χ., δὲν κελαιδοῦν τόσο ὠραῖα καὶ γλυκὰ ὅσο οἱ μεγαλύτεροι. Καὶ ἂν ἓνας νεαρὸς σπίννος κλειστῇ σὲ κλουβί, οὐδέποτε θά μάθῃ νὰ κελαιδεῖ ὠραῖα, ἐκτὸς ἐὰν ἀκούσῃ ἄλλους σπίννους νὰ κελαιδοῦν. Τὸ ἴδιο γίνεται με τὸν πυρροῦλα. "Αν τὸ πουλὶ αὐτὸ κλειστῇ μαζὶ με καναρίνια στὸ ἴδιο κλουβί ή τὸ κλουβί του βρίσκεται κοντὰ σὲ κλουβὶ καναρινῶν, μαθαίνει νὰ κελαιδεῖ ὅπως ἐκεῖνα καὶ ἀκούμῃ καλύτερα. "Ομοῖα εἶναι καὶ ή περίπτωση τῶν παπαγάλων, οἱ όποιοι μαθαίνουν νὰ προσφέρουν διάφορες λέξεις καὶ φράσεις.

Τὸ φαινόμενο ὅμως τῆς μαθήσεως παρατηρεῖται πὺς καθαρὰ στὰ θηλαστικά. Πρὸτὸν τὰ γατάκια ἀποχωρισθοῦν ἀπὸ τὴν μητέρα τους γιὰ νὰ ζήσουν μόνα, πρέπει νὰ μάθουν νὰ κυνηγοῦν. Γι' αὐτὸ ή μάνα τοὺς φέρνει ποντικᾶκια, σαῦρες, πουλάκια ζωντανὰ καὶ τὰ ἀφήνει νὰ τὰ κυνηγήσουν γιὰ νὰ «μάθουν».

"Όταν ἔφτασαν στὴν Ἄμερικὴ οἱ πρώτοι Εὐρωπαῖοι, οἱ βίσωνες ποὺ ζοῦσαν κατὰ χιλιάδες ἐκεῖ ἀφῆκαν τοὺς ἀνθρώπους νὰ τοὺς πλησιάζουν χωρὶς φόβο. "Όταν ὅμως ἀρχισαν νὰ τοὺς σκοτώνουν, οἱ βίσωνες ἔμαθαν τὸν κίνδυνον ποὺ τοὺς ἀπειλοῦσε καὶ μόλις ἐβλεπαν ἄνθρωπο ἀπὸ μακριὰ ἐφευγαν γιὰ νὰ σωθοῦν. "Εμαθῶν νὰ τὸν φοβοῦνται.

Οἱ χιμπατζῆδες τρῶνε με μεγάλη λαίμαργία τοὺς τερμίτες. "Όταν λοιπὸν βροῦν καμιά φωλιά τερμῶν, παίρνουν ἓνα κλαδί, καὶ με αὐτὸ πλατύνουν τίς τρύπες τοῦ ἀερισμοῦ τῆς μηρυμνοφωλιάς. Οἱ τερμίτες ὀρμοῦν ἀπάνω στὸ ξύλο καὶ τὸ δαγκώνουν με μακία — γι' αὐτοὺς εἶναι ἐχθρὸς — καὶ ὁ χιμπατζῆς τοὺς μαζεύει καὶ τοὺς καταπίνει. "Ο μικρὸς χιμπατζῆς ποὺ συνοδεύει τὴ μάνα του βλέπει τί κάνει ἐκεῖνη, τὴν μιμνεῖται κ' ἔτσι μαθαίνει καὶ αὐτὸς τὸν τρόπο νὰ βγάξῃ τοὺς τερμίτες ἀπὸ τὴν φωλιά τους καὶ νὰ τοὺς τρώει.

"Ιάπωνες ζωολόγοι, ποὺ ἐμελετοῦσαν τὴ ζωὴ ἐνὸς εἶδους πιθήκων τῆς Ἰαπωνίας, κατάρθωσαν νὰ κερδίσουν τὴν ἐμπιστοσύνη τους δίνοντάς τους γλυκοπατάτες. Οἱ πίθηκοι ἐκαθάριζαν με τὰ χέρια των τίς πατάτες ἀπὸ τὰ χρώματα καὶ κατόπιν τίς ἔτρωγαν. "Ενας πίθηκος εἶχε τὴν ἐμπνευση νὰ πλύνει τίς πατάτες του στὸ νερὸ ἐνὸς ρυακιοῦ. Εἶδε πὺς ἔτσι ἦταν πὺς καθάρει. "Εξακολούθησε λοιπὸν νὰ τίς πλύνει καὶ ἀπὸ αὐτὸν ἔμαθαν νὰ τίς πλύνουν καὶ ὅλοι οἱ πίθηκοι τῆς περιοχῆς ἐκεῖνης.

Πολλὰ ὅμοια παραδείγματα θά μπορούσε νὰ φέρῃ κανεὶς γιὰ διάφορα εἶδη ζῶων, ὅπως οἱ σκύλοι, τὰ ἄλογα, τὰ δελφίνια. Εἶναι βέβαια γεγονός, ὅτι τὰ ζῶα ὀδηγοῦνται στὶς περισσώτερες ἐνέργειές των ἀπὸ τὸ ἐνστικτο. Διαθέτουν ὅμως καὶ κάποια ικανότητα σκέψεως, ἀνάλογη με τὴν ἴδια ικανότητα τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ σὲ πολὺ κατώτερο βαθμὸ. "Όπως καὶ νὰ εἶναι, ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ τὸ ἀνώτερον καὶ τελειότερον ἀπὸ τὰ δημιουργήματά Του.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Χριστούγεννα

Χριστέ μου, κράτα με μακριά
ἀπ' τις κακίες του κόσμου
στη φάτνη βρέφος όσο ζώ,
νά Σε λατρεύω δός μου!

Κι όταν θά ρθει ἀπὸ Σε σταλτὸς
ὁ χάρος νά μὲ πάρει,
κάμε σὰ βρέφος νά σταθῶ
μπροστὰ στὴ θεία Σου χάρη.

Χριστέ μου, δός μου στοὺς σεισμούς,
στὶς τρικυμίες του κόσμου,
πάντα νά στέκω ἀτράνταχτα,
καὶ νά εἶναι ὁ λογισμὸς μου

τὸ φῶς ἀπὸ τὸ μυστικὸ
ποὺ χύνονταν ἀστέρι,
ὅταν γιὰ Σένα στὴ Βηθλεὲμ
τοὺς Μάγους εἶχε φέρει.

Καὶ κάμε λόγια κι ἔργα μου
σὰν τῶν ἀγρῶν τὰ κρίνα
προφητικά, φεγγόβολα
κάμε τα, σὰν ἐκεῖνα

τῆς νύχτας τῶν ἀπλῶν βοσκῶν.
Γεννιόσουν καὶ γροικοῦσαν
τοὺς οὐρανούς ὀλάνοιχτους,
ποὺ Σε δοξολογοῦσαν.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Μέσα στὴ νύχτα καὶ στὰ χιόνια,
—νύχτα καὶ γύρω μας, κ' ἐντὸς μας—
πολὺ παλιὰ ἦτανε τὰ χρόνια,
ποὺ σὰν πουλάκια μὲς στὰ κλώνια,
γεννήθηκε ὁ μικρὸς Χριστὸς μας.

Μιά φάτνη στρώμα τοῦ εἶχε στρώσει
στὸ λίγο τους ἱερὸ χορτάρι
καὶ μὲς στὴ φτώχεια του τὴν τόση,
τ' Ἄστρο ἦρθε μόνο νά προδώσει
τὴ θεϊκιά Του οὐράνια χάρη.

Τόειδαν τ' Ἄστέρι ὅσοι ἀγρυπνοῦσαν!
Κ' οἱ Ἄγγελοι μὲ ἀργατιές καὶ στάνες
δοξολογίες ἠχολογοῦσαν,
ἐνῶ τῶν οὐρανῶν χτυποῦσαν
οἱ ἀμέτρητες χρυσὲς καμπάνες!

Ἀναγαλλιάζουν λὲς κ' οἱ τάφοι,
λάμπουν ἀσκήματα τὰ πελάγη.
Καί, κατὰ ποὺ ἡ Γραφή τὸ γράφει,
σμίρνα, λιβάνι καὶ χρυσάφι
δῶρα Τοῦ φέρουν οἱ τρεῖς Μάγοι.

Κ' ἔτσι μιὰ νύχτα τοῦ χειμῶνα
γυμνὸ στὴ λύσσα τῶν βοριάδων,
ὁ κόσμος πέφτοντας στὸ γόνα
Τὸν προσκυνάει, χωρὶς κορώννα,
Τὸν Βασιλιά τῶν Βασιλιάδων...

ΑΘΑΝ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΜΝΗΜΗ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ

Τὸ ταξίδι στὴν Κύπρο δὲν εἶναι
μόνο ἓνα ταξίδι ἀναψυχῆς. Εἶναι
παράλληλα κ' ἓνα τῆς ψυχῆς ἀνα-
βάπτισμα στὴν ιδέα τῆς πατρίδας
καὶ στῆς αὐτοθυσίας τὸ πνεῦμα.

Ἀπομνησήμερο ἦταν ποὺ ξεκι-
νήσαμε ν' ἀνεβούμε στὸ Μαχαιρᾶ
καὶ νὰ ἐπισκεφτοῦμε τὸ δμῶνυμο
μοναστήρι. Τὸ ξεκίνημα ὅμως εἶχε
κι ἓναν ἄλλο σκοπὸ : τὸ προσκύ-
νημα στὸ καταφύγιο τοῦ Αὐξεν-
τίου, ὅπου ὁ Κύπριος ἀγωνιστὴς
πρόσφερε σ' ἓναν ἄνισο ἀγῶνα μὲ
τὸν κατακτητὴ τ' ἄλκιμα νιάτα
τοῦ ἀνανεώνοντας ἀνεπανάληπτες
σελίδες αὐτοθυσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ
ἔθνους.

Τρέμιζε ὁ κυπριακὸς κάμπος ἀπ'
τὸ μαγιάτικο φύσημα, ποὺ μυρω-
μένο ἔφτανε ἀπ' τοὺς ὀλάνθιστους
κῆπους τῶν μικρῶν ἐξοχικῶν σπι-
τιῶν κι ἀπ' τὴν ἀπέναντι τοῦ Μα-
χαιρᾶ πλαγιές. Τὸ αὐτοκίνητο δια-
σχίζει γραφικὰ χωριουδάκια, ἐλίσ-
σεται σὲ στενορρόμια κι ἀρχίζει
τὸ ἀγκομάχημα στὸν ἀνέφορο γιὰ
τὴ μονὴ Μαχαιρᾶ. Μοσκόβολο τ'
ἀγέρι ἀπὸ τοῦ πνέου τοῦ ἄρωμα
μᾶς φέρνει τ' ἀπόμακρο τῶν που-
λιῶν κελἀϊδισμα καὶ τὸ κελάρυσμα
ἀπὸ τὰ γάργαρα νερὰ τῆς πηγῆς
τοῦ Ἀετοῦ τὸ πέρασμα.

Βρισκόμαστε τώρα κατάντικρυ
στὴν πανσεβάσμια μονή, ποὺ ὀρθώ-
νεται σιωπηλῇ, ἐπιβλητικῇ, ὑπε-
ρήφανη στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου,
καὶ ποὺ τὴν ἱστορία τῆς ἀγλαΐσε
τώρα ἡ αὐτοθυσία τοῦ Αὐξεντίου
καὶ τῶν συντρόφων του.

Ὑστερα ἀπὸ τὸ προσκύνημα στὸ
ναὸ τῆς μονῆς καὶ στὸ μικρὸ δω-
μάτιο —«Μουσεῖο Αὐξεντίου»— ὁ-
δεύουμε πρὸς τὸ καταφύγιο τοῦ
Αὐξεντίου. Ἐνα μικρὸ ἀνοιγμα,
μόλις ἐνὸς μέτρου ἢ εἰσοδός του,
ξανοίγει στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ μικροῦ
χώρου ποὺ ἐκρυψε τὸν Αὐξεντίου
καὶ τοὺς συντρόφους του κι ὅπου

γράφτηκεν ὁ τραγικὸς ἐπιλόγος μιᾶς
ἀπὸ τὶς δραματικώτερες σελίδες
τῶν ἀγώνων τοῦ Γένους. Καὶ πά-
νω καὶ στὰ πλάγια καὶ στὴν εἰσο-
δο τῆς μικρῆς σπηλιάς, στεφάνια
ἀπὸ ἄνθη, ἀπὸ δάφνη, ἀπὸ ἀγριο-
λούλουδα τοῦ κυπριακοῦ κάμπου
ἀφημένα ἀπὸ τὸ εὐλαβικὸ χέρι τῶν

προσκυνητῶν, στολίζουν τὸ τέμε-
νος αὐτὸ τῆς ἀντρείωσης.

Μὲ συγκινητικὴ προσπάθεια καὶ
βουβὴ περισυλλογή, ὁ ἐπισκέπτης
ζητᾷ ν' ἀναπαραστήσει τὴν τρα-
γικὴν εἰκόνα τῆς ἀνισῆς ὀχτώωρης
μάχης τοῦ Αὐξεντίου μὲ τὸν ἀμεί-
λικτο δυνάστη. Κάθε προσπάθεια
ὅμως γιὰ τὴν ἀναπαράσταση ἀπο-
βαίνει μάταιη. Θαμπά, μόλις ἀχνὰ
ἢ φαντασία τὸ κατορθώνει. Καὶ
μοναχὰ ἡ μνήμη, σκληρὴ καὶ τυραν-
νικὴ, ἐρχεται γιὰ νὰ φέρι ἐμπρὸς
μας τὰ λίγα λείψανα - ἀποκατὰδια
ποὺ ἀντικρύσαμε στὸ «Μουσεῖο Αὐ-
ξεντίου» : καφαλισμένη τούφα ἀπὸ
τὰ μαλλιά του, ράκη ἀπὸ τὸ χιτῶ-
νιό του, ὑπολείμματα ἀπὸ τὶς μπότες
καὶ τὶς λιωμένες ἀπὸ τὴν πυρά-
κτωση διόπτρες του, ἓνα κἀτὶ ἀπὸ
τὸ χρυσὸ δόντι του. Ἰερὰ κειμή-
λια ἡρωϊσμοῦ καὶ σύμβολα αὐτο-
θυσίας. Παράδειγμα κ' ἐθνικὴ παρα-
καταθήκη γιὰ τοὺς ἐπιγενόμενους...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

ΤΑΚΗ ΛΑΠΠΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Στὴν πρώτη ἐπίσκεψή ποὺ ἔκα-
νε ὁ φιλικὸς Ἀναγνωστόπουλος στὸ
Νεόφυτο Δούκα, εἶδε πάνω ἀπ'
τὸ κρεβάτι του τὴν εἰκόνα τοῦ
Κοραῖ. Ἦξερε ὅμως ὁ Ἀναγνω-
στόπουλος πῶς ὁ Δούκας βρισκό-
ταν σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ μεγάλο δά-
σκαλο, κι αὐτὸ ἦταν ἓνα ἐμπόδιο
γιὰ τὸ σκοπὸ τῆς Φιλικῆς Ἐται-
ρείας. Ἀνῆξερος τάχα ὁ Ἀναγνω-
στόπουλος ρωτᾷ :

—Τίνος εἶναι ἡ εἰκόνα αὐτή;
—Τοῦ Κοραῖ, ἀπαντᾷ ὁ Δούκας.
—Παράξενον, ἐνῶ εἶσθε ἐχθροί.
—Ὅχι φίλε! Δὲν εἶμαι ἐχθρὸς
τοῦ Κοραῖ, ἀλλὰ γραμματικῶν τιμῶν
παραλογισμῶν του. Ἄλλως τὸν τι-
μῶ διὰ τὴν πολυμαθειαν καὶ τὴν
φιλογενὴ καρδίαν του.

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Νεοφύτου
Δούκα ἦταν ἀρκετὰ νὰ κάνουν τὸν
Ἀναγνωστόπουλο νὰ τοῦ προτείνει

νὰ συμφιλιωθεῖ μὲ τὸν Κοραῖ, γιὰ
τὸ καλὸ τοῦ Γένους. Ὅπως κ' ἔγινε.

Ο ΑΛΗ ΠΑΣΑΣ ΖΗΤΙΑΝΟΣ

Στὶς ἀρχὲς τοῦ 1819 κἀνκε ἀπὸ
κεραυνὸ στὸ Τεπελένι τὸ σεράγι τοῦ
Ἀλῆ πασᾶ. Μὲ μιᾶς ἔφυγε ἀπ' τὰ
Γιάννενα καὶ πῆγε στὴν πατρίδα του
νὰ ἰδεῖ τί ζημιὲς ἔπαθε τὸ σεράγι
του. Κι ἐνῶ βεβαιώθηκε πῶς οἱ θη-
σαυροὶ του εἶχαν γλυτώσει ἀπ' τὴ
φωτιά καὶ μόνο τὸ κτίριο κἀνκε,
δὲν ἡσύχασε τὸ σατανικὸ του μυα-
λὸ δὴλ τὴ νύχτα δούλευε νάβρει τὸν
τρόπο πῶς θὰ τὸ ξαναφτιάξει. Καὶ
τὸν βρῆκε.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔστειλε ντελάλη-
δες μὲ προκήρυξη σ' ὅλη τὴν Ἠπει-
ρο καὶ ζητοῦσε ἀπ' τοὺς ὑπηκόους
του νὰ τὸν βοηθήσουν νὰ ξαναφτιάξει
τὴ μοναδική του περιουσία, γιὰτὶ
δὲν κἀνκε μόνο τὸ σπῆτι τοῦ ἀλλὰ
κι ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του!.. Κι ὁ-
ρισε τὴν ἡμερομηνία ποὺ θὰ συνά-
ζονταν στὸ Τεπελένι οἱ προύχοντες
ἀπ' τὰ χωριά τῆς Ἠπείρου νὰ τοῦ
φέρουν τὴ συνδρομὴ τους.

Τὴν ἡμέρα ἐκεῖνη ὁ Ἀλῆς ἀπὸ
τὴν αὐγὴ κάθισε σταυροπόδι σὲ
μιὰ παλιὰ ψάθα ἀπ' τὸ καμμένο σπι-
τικὸ του, φορώντας κἀτὶ κουρελια-
σμένα ρούχα. Στὸ χέρι του κρα-
τοῦσε ἓνα ξεθωριασμένο φέσι, γιὰ
νὰ ρίχνουν μέσα τὴ συνδρομὴ τους.
Μ' αὐτὸ ἤθελε νὰ δείξει πῶς ἦταν τό-
σο φτωχὸς πᾶν ὅσο κ' ἓνας ζητιάνος.

Ἀρχισε ὁ καθένας νὰ περνᾷ
μπροστὰ στὸ «Ζητιάνο» Ἀλῆ καὶ
νὰ ρίχνει στὸ φέσι τὸ βοήθημά του.
Μὰ ὁ πανηρὸς Ἀρβανίτης εἶχε σκε-
φθεῖ καὶ κἀτὶ ἄλλο : Ἀποβραδὶς
σὲ φτωχοὺς Τεπελενωῖτες εἶχε δώ-
σει πολλὰ χρυσὰ νομίσματα, ποὺ
τὴν ἄλλη μέρα περνώντας μπροστὰ
του, ἐπιδεικτικά τὰ ρίχνανε μέσα
στὸ φέσι, τάχα γιὰ συνδρομὴ. Ἔτσι
ἀναγκάζονταν οἱ πλοῦσοι νὰ δίνουν
περισσότερα. Κι ὅταν κανένας δὲν
τοῦ ἔρριχνε ἀρκετὰ, τότε ὁ Ἀλῆς
μὲ μισοκακόμοιρο ὕφος τοῦ ἔλεγε :

—Τήραξε κείνο τὸ φτωχὸ πόσα
γρόσια μοῦ ἔδωσε. Αὐτὸ ἀποδεί-
χνει πῶς μ' ἀγαπᾷ περισσότερο
ἀπὸ σένα, μ' ὅλο ποὺ εἶναι φτωχός.
Μὰ δὲν πειράζει. Σήμερα εἶμαι
φτωχός, ταχὺ ὅμως μπορεῖ νὰ γίνω
πλούσιος καὶ δυνατός. Καὶ τότε θὰ
ἔξρω ποῖος εἶναι ἀληθινὸς φίλος καὶ
ποῖος ἐχθρός. Τοῦτο ἦταν ἀκριβὲς. Ὡς
τὸ βράδυ, ὁ Ἀλῆς Τεπελενλής εἶχε
συνάξει τόσα, ποὺ φτάνανε νὰ χτίσει
ὄχι ἓνα, ἀλλὰ δυὸ σεράγια.

ΕΝΑΣ ΝΑΥΤΙΚΟΣ... ΔΙΠΛΩΜΑΤΗΣ

Ίαπωνία 1800. Οι μικρόσωμοι Γιαπωνέζοι ζούν ξέγνοιαστοι στις ξύλινες παράγκες τους. Τά κιμονό τους τυλίγουν τὸ κοκκαλιάρικο κορμί, τὰ τσόκαρα χτυπάνε τὸ λιθόστρωτο. Καλλιεργούν τὰ χωράφια τους με προσοχή και τρώνε με δρεξη τὸ ρύζι τους και τὰ ψάρια. Ἐδῶ κ' ἐκεῖ ὀρθώνονται τ' ἀγάλματα τοῦ Βούδδα με στουρωμένα τὰ χέρια και τὰ πόδια πανύψηλα. Τὰ παιδιά μεγαλώνουν στις πλάτες τῶν μητέρων τους. Δύο εἶναι οἱ ἐχθροὶ τῆς μακρινῆς αὐτῆς χώρας: Οἱ ἐπιδημικὲς ἀρρώστιες και οἱ σεισμοί.

Ἀπὸ τὸ 1754 ἡ Ίαπωνία ἦταν γνωστὴ στοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ λίγοι Ὀλλανδοὶ και Ἄγγλοι εἶχαν κατορθώσει νὰ φθάσουν ἐς ἐκεῖ. Οἱ Η.Π.Α. θέλουν νὰ ἐξαπλωθοῦν οἰκονομικὰ στην Ἀπω Ἀνατολή, νὰ καλλιεργήσουν ἐμπορικὲς σχέσεις. Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ αὐτό, τὰ καράβια τους, ποὺ βρίσκονται στὸν Εἰρηνικὸ, ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ἀνεφοδιασμὸ σὲ κάρβουνο και ἀπὸ λιμάνια γιὰ νὰ καταφεύγουν ὅταν οἱ τυφῶνες σαρώνουν τὰ πάντα.

Ἡ Κίτρινη φυλὴ βλέπει με ὑποπτο μάτι τοὺς λευκοὺς. Στὴν Οὐάσιγκτων στὸν Λευκὸ Πύργο ὁ Πρό-

εδρος τῶν Η.Π.Α. Millad Fillmore, σκυμμένος ἐπάνω στοὺς χάρτες δίνει τὸ 1853 τίς τελευταῖες διαταγὲς στὸν Κομοντόρο τοῦ Ναυτικοῦ Ματθαῖο Perry. Ἐπάνω στὴ γῆ οἱ λαοὶ δὲν μποροῦν νὰ ζοῦν ἀπομονωμένοι. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν συμπληρώνει τὴν διαταγὴ τοῦ Προέδρου: «Μὴ κάνετε χρήσιν βίας, συνεννοηθῆτε γιὰ μιὰ ἐμπορικὴ συμφωνία και μόνον γιὰ νὰ ὑπερασπισθῆτε τὸν ἑαυτὸ σας βάλτε σὲ ἐνέργεια τὰ κανόνια σας».

Ἡ ἀποστολὴ ἐτοιμάζει τρία καράβια ἀτμοκίνητα - τροχίλατα. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀποστολῆς Perry ἐπιβαίνει στὸ Mississipi. Διασχίζει τὸν Ἀτλαντικὸ μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος, περνάει τὸν Ἰνδικὸ, παραπλέει τίς Κινεζικὲς ἀκτές, και περνώντας εὐνοϊκὰ τὸ ρεῦμα τοῦ Κίονο Σίωο φτάνει στὴν εἴσοδο τοῦ Κόλπου τοῦ Τόκιο. Στις 14 Ἰουλίου 1853 μ' ἔναν ἥλιο λαμπερὸ τὰ καράβια τοῦ Perry ἀγκυροβολοῦν στὸν σηματοστολισμένον ὄρμο Uraga. Βάρκες γιαπωνέζικες με ἀντιπροσώπους τῶν ἀρχῶν πλησιάζουν τὰ καράβια και ἀνεβαίνουν στὸ πλοῖο, και ἐκεῖ με τὴν βοήθεια Ὀλλανδοῦ ποὺ ἤξερε τὴν γλῶσσα, ἀρχισαν οἱ συζητήσεις. Ὁ Perry λέγει ὅτι ἔχει ἕνα γραπτὸ μῆνυμα τοῦ Προέδρου τῶν Η.Π.Α. γιὰ τὸν Ἰάπωνα Ἀυτοκράτορα, ἀλλὰ μόνον σὲ ἀντιπρόσωπὸ του θέλει νὰ τὸ παραδώσει.

Ἀρχίζουν οἱ συζητήσεις, κρατᾶνε ἕξι ἡμέρες, φαίνεται ὅμως, πὼς δὲν ἔχουν διάθεση νὰ τίς τελειώσουν οἱ Γιαπωνέζοι. Ὁ Perry ὅμως με τὴν ἀποφασιστικὴ του στάση βάζει τέρμα στις συζητήσεις και ἔτσι φθάνει ἡ ἡμέρα ποὺ θὰ ἐπιδιοθῇ ἐπίσημα τὸ μῆνυμα.

300 πεζοναῦτες ἀποβιβάζονται στὴν ξηρὰ και παρατάσσονται. Ὁ Perry ἀγκυροβολεῖ τὰ πλοῖα του και τὰ τοποθετεῖ ἔτσι ποὺ νὰ μποροῦν σὲ περίπτωσι ἀνάγκης νὰ υποστηρίξουν τὴν ζωὴ τῶν πεζοναυτῶν. Μία στρατιωτικὴ μπάνα ἀπὸ 40 ὄργανα συμμετέχει στὴν παράταξη. Τελευταῖος, με τὴν μεγάλῃ του στολή, τὰ παράσημα και τὸ ξίφος ὁ ἀρχηγὸς ἀποβιβάζεται φέρνοντας μαζί του τὸ μῆνυμα.

Μία ξύλινη κασσετίνα με χρυσὲς διακοσμῆσεις παραδίδεται ἀπὸ τὸν Perry στὸν πρίγκηπα Idriw. Στὸ μῆνυμα ὁ Πρόεδρος προσφωνεῖ τὸν Ἀυτοκράτορα «Μεγάλε και καλὲ φίλε». Δὲν ζητᾶτε τίποτα ἄλλο

ἀπὸ φιλία, ἐμπορικὲς σχέσεις και προστασία τῶν πλοίων στὰ Ἰαπωνικὰ λιμάνια, και τὸ μῆνυμα τελειώνει «ὅπως ἡ Θεῖα Πρόνοια προφυλάσσει πάντα τὴν Αὐτοῦ Ἀυτοκρατορικὴ Μεγαλειότητα».

Μετὰ τὴν παράδοση τοῦ Μηνύματος ὁ Perry ἀποπλέει λέγοντας ὅτι θὰ γυρίσει τὴν ἀνοιξὴ γιὰ τὴν ἀπάντησι τοῦ Ἀυτοκράτορα.

Τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1854, ἐπὶ κεφαλῆς 9 πλοίων και πολλῶν πεζοναυτῶν, ἐγύρισε με δῶρα γιὰ τὸν Ἀυτοκράτορα και τοὺς ἀρχόντες. Δῶρα ὄχι πολὺτιμα, ἀλλὰ μηχανήματα τῶν τελευταίων τελειοποιήσεων: Μία τηλεγραφικὴ συσκευὴ και μία μικρὴ ἀτμομηχανὴ με 700 μέτρα σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Οἱ Ἰάπωνες γιὰ πρώτη φορὰ ἔκαναν μιὰ διαδρομὴ με τραῖνο. Ἐπειτα ἀπὸ 20 χρόνια ἐνώθησε τὸ Τόκιο με τὴν Γιοκοχάμα σιδηροδρομικῶς και σήμερον τὸ σιδηροδρομικὸ δίκτυο τῆς Ἰαπωνίας ἔχει μίαν ἑκτασι 30.000 χιλιομέτρων.

Στις 31 Μαρτίου 1854 ὑπεγράφη ἡ συνθήκη μεταξύ Ἰαπωνίας και ΗΠΑ, με τὴν ὁποία ὀρισμένα λιμάνια τῶν νησιῶν τῆς Ἰαπωνίας ἦταν ἐλεύθερα στὰ Ἀμερικανικὰ ἐμπορικὰ πλοῖα. Ἐτσι ὁ Κομοντόρος Perry ἐπέτυχε στὴν ἀποστολὴ του. Ἡ ἐμπορικὴ συμφωνία ἐπεσφραγίσθη ἀπὸ μιὰ μεγάλῃ δεξίωσι ποὺ ἔγινε στὴ ναυαρχίδα.

Τὸ γεῦμα ἀνταποδόθηκε στὴν ξηρὰ ἀπὸ τοὺς ἐπισήμους Ἰάπωνες. Ἐτσι ἐπесе τὸ τεῖχος ποὺ χώριζε τὴν Ίαπωνία ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπον κόσμον. Ὅπως φαίνεται ἀπὸ ἀναφορὰ τοῦ Perry στὸ Κογκρέσσο (τὸ 1856), αὐτός, ὁ ἀπὸ οἰκογενειακὴ παράδοση ναυτικὸς εἶχε και διπλωματικὲς ικανότητες. «Ἄν πέσει στὰ χέρια τῆς Ρωσίας, ἡ Ἰαπωνία», ἔγραψε, «θὰ ἔχει χάρις στοὺς λιμένες και τίς πρῶτες ὕλες τῆς τὸν πλήρη ἐλεγχον τοῦ Βορείου Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ».

Στὸ μέρος ὅπου ἀπεβιβάσθη γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Perry ὑπάρχει ἕνα μνημεῖο ἀπὸ γρανίτη σ' ἕνα πάρκο ποὺ φέρει τὸ ὄνομά του. Μία ἀναμνηστικὴ πλάκα στὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα λέγει τὰ ἑξῆς: «Αὐτὸ τὸ μνημεῖο ὑπενθυμίζει τὴν πρώτη ἀφίξι τοῦ Commontore Perry ἀπεσταλμένου τῶν Η.Π.Α., ὁ ὁποῖος ἀπεβιβάσθη στὶς 14 Ἰουλίου 1853. Τὸ βάζθη στὶς 14 Ἰουλίου 1853. Τὸ μνημεῖο ἔχει ἀνεγερθῇ στὶς 14) 1901 ἀπὸ τὸν «Σύνδεσμον Φίλων τῆς Ἀμερικῆς».

ΘΕΜΟΥ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ

Τὰ ἐπαγγέλματα τοῦ κάβουρα

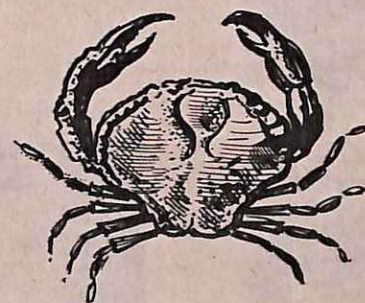
Θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ τὰ ἐπαγγέλματα τοῦ κάβουρα. Κ' ἐπειδὴ ἴσως ἡ λέξη «ἐπάγγελμα» σᾶς πέφτει παράξενη ἢ ἀδόκιμη, προκειμένου περὶ κάβουρα, θὰ ἐξηγηθῶ πρῶτα ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου. Τί εἶναι τὸ ἐπάγγελμα; Τὸ ἐπάγγελμα εἶναι μία ἐργασία, μία βιοποριστικὴ ἐργασία, ἀλλὰ και μία εἰδικότης. Εἶναι ἀκόμα μία ἐργασία - μόνιμη, συστηματικὴ. Ἀς πάρουμε τὸν τσαγκάρη. Ὁ τσαγκάρης ἔχει ἐπάγγελμα τὴν τσαγκαρικὴ. Ἀσχολεῖται πάντοτε και συστηματικὰ με τὴν κατασκευὴ ὑποδημάτων και εἶναι εἰδικευμένος στὴν ἐργασία αὐτή. Τὴν ξέρει καλά. Εἶναι τὸ ἐπάγγελμά του. Λοιπὸν και ὁ κάβουρας ξέρει καλά δύο - τρεῖς δουλειές: εἶναι εἰδικευμένος σ' αὐτὲς και ἀσχολεῖται μ' αὐτὲς κάθε μέρα. Ἐπομένως μποροῦμε νὰ μιλοῦμε ἀφορὰ και ἀλάνθαστα γιὰ τὰ ἐπαγγέλματα τοῦ κάβουρα.

Θὰ ἀρχίσουμε ἀπὸ τὸ κυριότερο ἐπάγγελμα τοῦ κάβουρα ποὺ συμβαίνει νὰ εἶναι και παράνομο. Λοιπὸν ὁ κάβουρας εἶναι κλέφτης. Μάλιστα! Εἶναι κλέφτης σπουδαῖος, κλέφτης με δίπλωμα. Προσέχτε: Δὲν φάγνει ἀπλῶς νὰ βρεῖ φαί, ὅπως φάγνει τὸ ψάρι ἢ τὸ σκυλῆρι τοῦ βυθοῦ. Τὸ φαί συχνὰ τὸ κλέβει ἀπὸ ἄλλους και ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ «ἄλλοι» αὐτοὶ εἶναι ἄνθρωποι, συνήθως ψαράδες ποὺ ψαρεύουν στὰ βράχια τοῦ γιалоῦ.

Ἀς τὸν ἰδοῦμε ἐπὶ τὸ ἔργον. Πρῶτῃ, ἡσυχία, γαλήνη, λιακαδίτσα. Ὁνειρο ὁ γιалоῦς. Ἀκίνητῃ ἢ πεταλίδα, βυζαίνει τὴν πέτρα. Γύρω δὲν ἀκούγεται οὔτε «κίχ». Ἐνα καλάμι φαίνεται ὑψωμένο. Αὐτὸς ποὺ τὸ κρατᾶει κατηφορίζει με προσοχὴ γιὰ τὰ βράχια. Φθάνει κάτω - κάτω, σταματᾶ, ρίχνει ματιὰς γύρω - γύρω, ματιὰς στὸ βυθό, ματιὰς στὰ βράχια. Διαλέγει ἕνα βραχάκι ὀμαλὸ, ἐπίπεδο και θροναίεται. Ἐπειτα παίρνει τὸ καλάμιδι στὰ χέρια του, δολώνει, ρίχνει. Ὁ νοῦς του τώρα εἶναι στὸ ψάρεμα. Κρατᾶει τὸ καλάμιδι και περιμένει ν' ἀκούσει τὴντσιμπία. Ἀκίνητος εἶναι ὅλος.

Αὐτὴ λοιπὸν τὴν ὥρα διαλέγει ὁ φίλος μας ὁ κάβουρας γιὰ νὰ κάμει τὴν ἐξόρμησίν του. Πῶς τὰ μυρίστηκε τὰ δολώματα;

Προχωρεῖ πατώντας στις μύτες τῶν ποδιῶν σὰν λαποδότης. Ἐχει χαράζει τὴν πορεία του ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ. Προχωρεῖ μέσα ἀπὸ στενά, ἀπὸ ἀνώμαλο δρόμο, ἀπὸ χαντάκια, ἀπὸ μέρη ποὺ τὸν κρύβουν, προχωρεῖ με μεγάλῃ προφύλαξιν, με τεντωμένα μάτια, ἐτοι-

μος νὰ ροβολήσει τὸν κατήφορο, νὰ πέσει στὸ νερὸ ἢ νὰ τρυπώσει κάπου, ἂν ἰδεῖ ὅτι τὸν ἀπειλεῖ ἄμεσος κίνδυνος. Προχωρεῖ σιγὰ - σιγὰ και σταματᾶ και πάλι προχωρεῖ και πάλι σταματᾶ και ὅλο πλησιάζει τὰ δολώματα ποὺ στέκουν στὸν βράχο. Συνήθως φθάνει ἐκεῖ κάνοντας μεγάλο γύρο. Ὅταν πλησιάζει ἐπιταχύνει τὸ βῆμα, φθάνει γρήγορα ἐπὶ τόπου, ἀρπάζει με τὴ δαγκάνα του ἕνα δόλωμα καλὸ και φεύγει ὀλοταχῶς.

Ὁ ἰδιοκτήτης τῶν δολωμάτων, ὁ ἄνθρωπος με τὸ καλάμι, δὲν παίρνει εἰδησι. Καμιά φορὰ μάλιστα ἀπομακρύνεται λίγο πηδώντας σὲ ἄλλο βράχο ποὺ τοῦ ἔρχεται πιδβολικός. Καὶ τότε ἀκριβῶς εἶναι ποὺ γίνεται λεηλασία στὰ δολώματα του. Ὅλα τὰ καβούρια γύρω πέφτουν ἀπάνω τους και τὰ ἀφανίζουν. Ὅταν ὁ νοικοκύρης ἀντιληφθῇ τὸ κακὸ εἶναι ἀργά.

— Βρὲ τί ἔγιναν τὰ δολώματα! Ἐγὼ εἶχα τόσα δολώματα!

Ἄν τυχὲι και περνᾷ ἄλλος ψαράς ἀπὸ κοντὰ τοῦ ἀνακινῶναι τὸ πρᾶγμα και ἐκφράζει τὴν ἀπορία του.

— Τὸ και τό! Χαθήκανε τὰ δολώματά μου και δὲν ξέρω τί ἔγιναν.

— Τὰ καβούρια σου τὰ πήραν, λέει ὁ ἄλλος.

— Τί λές; Τὰ καβούρια; Μποροῦν ἀπὸ τὰ μάτια μου;

— Εἶναι ἱκανὰ νὰ σοῦ τὰ κλέψουν και μέσα ἀπὸ τὴν τσέπη.

— Τὰ παραλὲς καημένε.

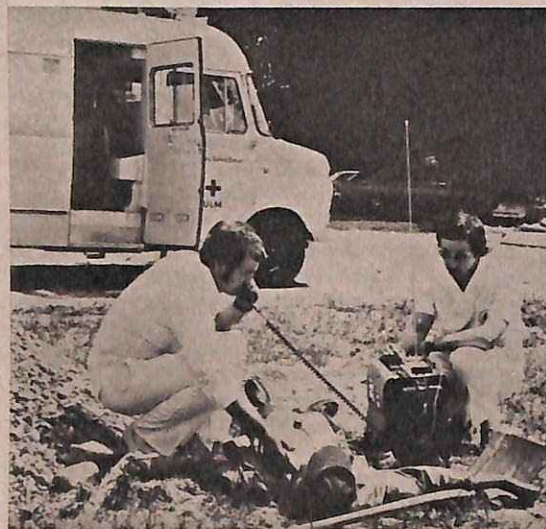
— Δὲν τὰ παραλέω, ἐπιμένει ὁ ἄλλος. Ἄκου νὰ ἰδεῖς: Εἶχα στὴν τσέπη μου μερικὰ κομματάκια δόλωμα τυλιγμένα πρόχειρα σ' ἕνα χαρτί. Ἐκανε ζέστη κι ἔβγαλα τὸ σακάκι και τ' ἄφησα χάμου. Σὲ λίγο ἄκουσα πλάι μου κάποιον σούρσιμο μὰ δὲν ἔδωσα σημασία. Ξέφνου τὸ μάτι μου πέφτει χάμου και βλέπω τὸ χαρτί ποὺ εἶχα τὰ δολώματα.

— Βρὲ! πέσανε τὰ δολώματα! κάνω.

Σκύβω και βρίσκω... μόνον τὸ χαρτί! Τὰ δολώματα εἶχανε κάμει φτερά. Πρόφτασα και εἶδα τὸν κλέφτη, δηλαδὴ ἕναν ἀπὸ τοὺς κλέφτες. Ἦταν ἕνας μέτριος μαῦρος κάβουρας με δερμα γυαλιστερό. Στεκόταν στὸ φρύδι τοῦ βράχου και με κοίταζε. Μ' ἐκοίταζε καλὰ κι ἀνογόκλεινε τὸ στόμα του. Θαρρῶ πῶς μ' ἐκοροῖδε...

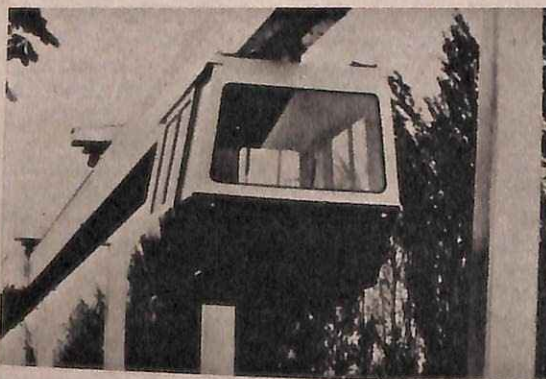
Πολλὰ λέγονται γιὰ τίς λαποδυτικὲς ἐπιδόσεις και γιὰ τὰ λαποδυτικὰ κατορθώματα τῶν καβουριῶν. Ὑπάρχουν μερικὰ ταβερνάκια, ποὺ εἶναι ἀπάνω στὸ βράχο, πλάι στὸ κύμα. Ἐκεῖ δὲν εἶναι σπάνιον φαινόμενο νὰ δεῖς καβούρια νὰ σεργιανοῦνε κάτω ἀπ' τὰ τραπέζια ἢ στις διάφορες γωνιές. Τί ζητοῦν στὸ μαγαζί; Πᾶνε νὰ κλέψουν! Ἐχουν πιαστῇ ἐπ' αὐτοφῶρα καβούρια νὰ κλέβουν τροφίμα ἀπὸ ἀποθήκες παραλιακῶν κέντρων. Λένε ἀκόμη ὅτι ὁ κάβουρας δὲν εἶναι μόνον κλέφτης. Εἶναι και κλεπτομανῆς. Κλέβει πράγματα ποὺ δὲν τοῦ χρειάζονται. Ἀλλὰ ἐδῶ πέφτουμε ἀμέσως σὲ ἄλλον τομέα, σὲ ἄλλη ιδιότητα τοῦ κάβουρα: Ὁ κάβουρας κλέβει μιὰ κόκκινη ἢ πράσινη κορδέλα και τὴν πᾶει στὴ φωλιά του. Οἱ περὶ τὰ καβούρια ἀρμόδιοι λένε ὅτι αὐτὸ δὲν εἶναι ἐνδεικτὴ κλεπτομανίας ἀλλὰ... «χόμπυ». Ὁ κάβουρας ἔχει λένε τὴν «μανία» νὰ μαζεύει διάφορα πράγματα. Εἶναι με ἄλλα λόγια συλλέκτης. Ἰδιαιτέρῃ προτίμησι δειχνεῖ στὰ κορδελάκια και τὰ νήματα. Στὰ κορδελάκια, γενικότερα, ἰδίως τὰ χρωματιστά. Πολλὰ παρόμοια πράγματα θὰ βρεῖτε στις φωλιές τῶν καβουριῶν, μαζεμένα ἀπ' τ' ἀκρογιάλι.

Ἐξοφλοῦμε ἐδῶ με τὸ δεύτερο (Συνέχεια στὴ σελίδα 27)

ΤΑΧΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΔΙΑ ΤΗΣ «ΒΙΟΤΗΛΕΜΕΤΡΗΣΕΩΣ»

Υπό την εποπτεία καθηγητού του Πανεπιστημίου της πόλεως Ουλμ της Δυτικής Γερμανίας, κατασκευάστη έγκατάσταση βιοτηλεμετρικής, διά της οποίας εφαρμόζεται μία σημαντική νέα μέθοδος ιατρικής διαγνώσεως. Διά της μεθόδου ταύτης, εις περίπτωσιν άτυχήματος μακράν του κέντρου, είναι δυνατόν νά μεταδίδεται ηλεκτροκαρδιογράφημα διά του άσυρμάτου εις τόν σταθμόν έντατικής παρακολούθησεως του πλησιεστέρου νοσοκομείου, όπου ειδικός ιατρός άξιολογεί τας καμπύλας τών παλμών της καρδιάς του άσθενους και συνιστά διά του ραδιοτηλεφώνου τά ένδεικνύμενα μέτρα.

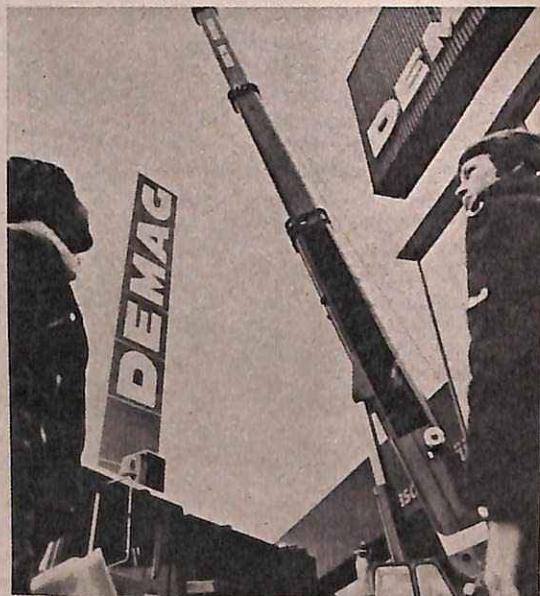

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

Τά συγκοινωνιακά προβλήματα τών πόλεων είναι δυνατόν νά λυθού έν μέρει δι' αιώρουμένων σιδηροδρόμων μέ θαλάμους έκ συνθετικής ύλης ένισχυμένης ύαλου ΓΟΚ, διευθυνομένων ηλεκτρονικώς. Άνωτέρω εικονίζεται αιώρουμενος όχημα κατασκευασθέν υπό της εταιρίας «Ούρτιγκεν» έν συνεργασία μέ την «Σήμεν».

Η χρησιμοποιηθείσα διά την κατασκευήν τών θαλάμων ύαλ ΓΟΚ είναι μεγάλης άντοχής και ελαφρά, ως έκ τούτου δέ, εξοικονομείται ενέργεια διά την λειτουργίαν του σιδηροδρόμου.

Ο μεγαλύτερος τηλεσκοπικός γερανός της ύψηλίου κατασκευάσθη πρό τινος και έξετέθη εις την Έκθεσιν του Άννοβέρου του 1975. Ο εικονιζόμενος κατωτέρω τηλεσκοπικός γερανός ΗΚ500, δυνάμει άνυψώσεως 140 τόννων, έχει ένα βασικόν πλεονέκτημα: Η μεταφορά και λειτουργία του γίνεται έντός ελαχίστου χρόνου, διότι κατά την μεταφοράν δύναται νά παραμείνη τό αντίβαρον συναρμολογημένον χωρίς νά προκαλήται υπέρβασις του άνά άξονα έπιτρεπομένου μεγίστου φορτίου. Τούτο κατέστη δυνατόν κυρίως χάρις εις ένα νέον σύστημα φορέων ύποστηρίξεως. Τό όχημα του γερανού έχει πλάτος 3 μέτρων και μήκος άνω τών 20 μέτρων, φέρει δέ 8 άξονας, έκ τών όποίων οι 6 είναι κατευθυνόμενοι. Τό μήκος του προβόλου του δύναται νά έκταθί εις 83,50 μέτρα.

ΤΗΛΕΚΑΤΕΥΘΥΝΟΜΕΝΟΣ ΜΑΥΡΟΠΙΝΑΣ

Τό «Άνοικτόν Πανεπιστήμιον» της Βρετανίας κατασκευάσε «μαυροπίνακα» δυνάμενον νά μεταδίδη κείμενα και σχέδια μέσφ τηλεφωνικής γραμμής κατά τρόπον τοιούτον, ώστε νά τά «συλλαμβάνη» μία συνήθης συσκευή τηλεοράσεως.

Ο έν λόγφ «μαυροπίναξ» εις την πραγματικότητα άποτελείται από γραφίδα και σημειωματάριον μέ ηλεκτρονικήν έσωτερικήν δικτύωσιν, ώστε ή κίνησις της γραφίδος επί του χάρτου νά μετατρέπεται εις ήχους μεταδιδόμενους διά του τηλεφώνου. Εις την «λήψιν» ύπάρχει σύστημα, τό όποιον άποκρυπτογραφεί τούς ήχους και προβάλλει τά σχέδια κ.λ. εις όθόνην τηλεοράσεως.

Ένα πρότυπον του «μαυροπίνακος» ήρχισεν ήδη νά χρησιμοποιήται, προβλέπεται δέ ότι ή άξία του θά είναι μικρότερα τών 60 λιρών.

ΝΕΟΝ ΟΠΛΟΝ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ

Τά έντομα, έκτός τών διαφόρων άσθενειών, τας όποιās μεταδίδουν, καταστρέφουν τό 1/3 σχεδόν της παραγωγής τροφίμων του κόσμου· είναι, όθεν, πολύ φυσικόν νά άποτελή ή εξόντωσις των ένα από τούς κυρίους στόχους τών έπιστημόνων τών σταθμών φυτολογικών έρευνών.

Πρός τούτο οι έπιστήμονες του παλαιότερου σχετικού σταθμού έρευνών εις τό Ρόδαμστεντ, πλησίον του Λονδίνου, έπέτυχον την παραγωγήν νέου παρασιτοκτόνου, του NRDC 143, μέ βάση τό πυρέθρον. Τό NRDC 143 φονεύει όλα τά έντομα, άκόμη και εκείνα, τά όποια παρουσιάζουν άντοχήν εις άλλα παρασιτοκτόνα, δέν μολύνει όμως τό περιβάλλον και είναι τελείως άκίνδυνον διά τόν άνθρωπον και τά ζώα, ως έκ τούτου δέ, καθίσταται πολύτιμον διά την προστασίαν άποθηκευόμενων έσοδειών.

(Από την «ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΝ»)

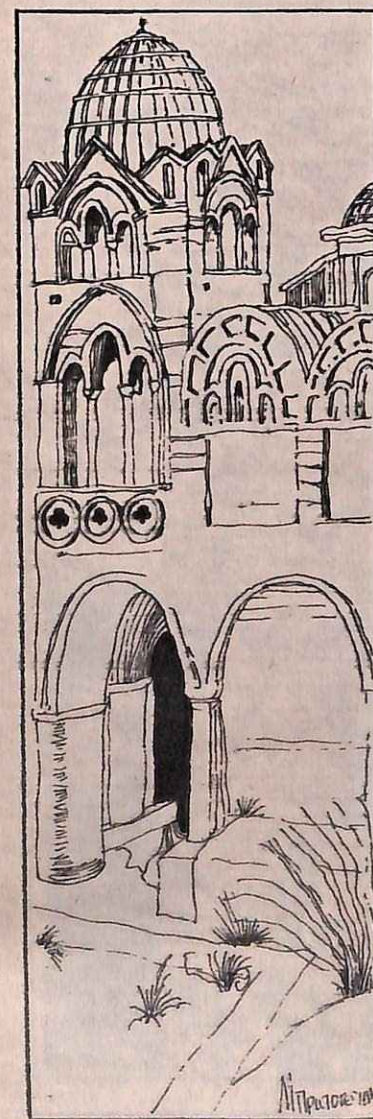
Καθηγητού Άμερ. Κολλεγίου

ΜΥΣΤΡΑΣ

ΤΟ ΘΕΟΦΡΟΥΗΤΟ ΚΑΣΤΡΟΜΟΝΑΣΤΗΡΟ

Σέ άπόσταση 5 χλμ. δυτικά της σύγχρονης Σπάρτης, εκεί όπου ο Ταυγετος γλυκαίνει άπροσδόκητα τό γρανιτένιο του πρόσωπο, στίς εірηνοφόρες λιόφυτες πλαγιές ενός λόφου, ήταν στημένη τά παλιά χρόνια ή θεοστήρικτη πολιτεία του Μυστρά.

Σήμερα βέβαια ο Μυστράς μία νεκρούπολη είναι και περασμένα τά παλιά μεγαλεία της. Έν τούτοις όμως, μέσα στη ζεστή χόβολη ύπάρχουν άσβηστες στίθες που ζεσταίνουν τίς καρδιές των νοσταλγών.

σταλγών «του ένδοξου μας βυζαντινισμού», όπως ο ποιητής ο άλεξανδρινός θάλεγε.

Όνοματοδοσία του τόπου:

Πολλοί είναι οι θρύλοι και άπειρες οι παραδόσεις που τόν λόγο του Μυστρά ώραίζουν κι άνταγωνίζονται νά ντύσουν αυτό τό «γαϊώδες άπόκομμα» μέ όνόματα πλουμιστά και παράδοξα. Η θεωρία όμως που έχει σήμερα έπικρατήσει είναι αυτή του άείμνηστου γλωσσολόγου Γ. Χατζιδάκι, που μάς πληροφορεί μέσα από τά «Βυζαντινά Χρονικά της Πετροπόλεως» ότι οι βυζαντινοί των μέσων χρόνων «έκραζαν τόν λόφον Μυζηθράν» γιατί λέει μέ μυζηθρά έμοιαζε έλληνικότατη ή θωριά του. Την ίδια έξήγηση φαίνεται ν' άποδέχεται και ο Νικόλαος Βέης, άφού στά «Παναθήναια» του 1904 μάς μιλά για «Του Μυζηθρά τό Κάστρο». Κ' είναι βέβαια γνωστό πώς αυτές οι θεωρίες έχουν βάση Ιστορικοποιοτική τό «Χρονικόν του Μωρέως», που μάς διασώζει την πληροφορία ότι σάν ο Φράγκος πρίγκηπας Γουλιέλμος Βιλλεαρδουίνος κατέκτησε τόν Μωρέα κι αυτοανακηρύχθηκε ήγεμόνας, έπισκέφθηκε την περιοχή εκείνη και

«ήγρε βουνί παράξενον, άπόκομμα εις όρος, άπάνω της Λακεδαιμονίας κανένα μίλιν πλέον. Διατί του άρεσεν πολλά νά κάνη δυναμάριν, ώρισε άπέξω στό βουνί κ' έχτισαν ένα κάστρον και Μυζηθράν τ' ώνόμασεν, διατί τό έκράζαν ούτως, λαμπρόν κάστρον τό έποίηκεν και μέγα δυναμάριν...».

Η ιστορία του Κάστρου:

Σάν ή Ιστορική άφετηρία του Κάστρου του Μυζηθρά ή Μυστρά θεωρείται τό έτος 1248. Ο κύριος σκοπός της ίδρύσεως του όχυρού είναι ή στερéωση της κυριαρχίας του Βιλλεαρδουίνου στίς άπόκρημες πλευρές του Ταυγέτου που έκατοικούτο από διάφορες σλαβικές φυλές. Τό κάστρο όμως έγινε πόλος έλξεως και τόπος καταφυγής των περιόικων, οι όποιοι άρχισαν νά μετακομίζουν έντός για νά προστατευθούν από διώσεις και βαρβαρικές πειρατείες. Στή μάχη όμως της Πελαγονίας (1259) τό Καστρομονάστηρο άλλαξε ήγεμόνες και περιήλθε στά χέρια της δυνατής και πολυάριθμης δυναστείας των Παλαιολόγων, οι όποιοι έγκατέλειψαν τη μεσαιωνική πόλη Λακεδαιμονία και έστηλθαν μαζί μέ λαό πολύ μέσα στό καστρομονάστηρο.

Μία νέα περίοδος ακμής και δράσεως άρχίζει μ' έπικεντρο πάντα τόν Μυστρά, που είναι συνέχεια του παλαιόκαστρου

Μυζηθρά. Στά 1347 μ.Χ. ο Ίωάννης Καντακουζηνός, που στέφθηκε βασιλεύς της Ρωμιοσύνης όλης ψηλά στό Διδυμότειχο κ' έγινε Κυριάρχης της βυζαντινής έπικράτειας, ίδρυσε στην Πελοπόννησο τό λεγόμενο Δεσποτάτο του Μωρέως κι άνεκήρυξε σάν καθέδρα του δεσποτικού οίκου του Μυστρά τό κάστρο τούτο.

Στά 1443 δεσπότης του Μυστρά άνακηρύσσεται ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, που έμελλε ο άμοιρος νά είναι ο τελευταίος των βυζαντινών θεοσεπτεπς βασιλεύς. Σάν άνέβηκε στόν θρόνο του Μυστρά έκανε πρώτο του μέλημα ο συνेतός εκείνος ήγεμόνας τη συνένωσή των έπαρχιών Λακεδαιμόνας, Άργολίδας και Κορινθίας για νά τούς εξασφαλίσει ένιαία διοίκηση, άσφάλεια και φροντίδα, την όποιαν άφειδώλευτα σκόρπισε. Μετά την έκλογή του Κωνσταντίνου και την έγκατάστασή του στη Βασιλεύουσα Πόλη, στόν Μυστρά τόν διεδέχθησαν οι άδελφοί του Θεόδωρος και Θωμάς Παλαιολόγοι, οι όποιοι, φιλόνοικοι από τη φύση τους, έκαναν την άρχή του τέλους του μικροσκοπικού μά Ιστορικού κρατιδίου. Οι δύο αυτοί άνίκανοι αυτάδελφοι εύκόλυναν την έγκατάστασή του Πορθητή στόν Μυστρά μέ τό νά καλέσουν αυτόν και τά στρατεύματά του νά τούς βοηθήσει νά καταστείλουν επανάσταση των Άλβανών που κατοικούσαν στόν περίχωρα του Μυστρά. Οι μουσουλμάνοι, σάν άρτιότερα έξοπλισμένοι, κατέστειλαν την έξέγερση των Άλβανών για νά έγκατασταθούν μέ τη σειρά τους και νά καταλύσουν μαζί μέ τη δεσποτεία των Παλαιολόγων και τό Δεσποτάτο του Μυστρά. Μέ αυτοπρόσωπη έκστρατεία του Μωάμεθ του Πορθητού τό κρατίδιο έηλατήθη και έξανδραποδίσθη στά 1460, άκαλούθώντας την τύχη της Βασιλεύουσας.

Τά Μνημεία του Μυστρά:

Όταν διασχίσει κανείς τόν από τη Σπάρτη στόν Μυστρά δρόμο και φθάσει στό τέρμα του, θά βρεθί μπροστά σ' ένα γλυπτό λόφο κωνοειδή. Στεφάνι του λόφου είναι τό μεσαιωνικό του φρούριο, τό κάστρο του Μυστρά, που είναι δυστυχώς σ' έρείπια σωριασμένο. Στίς άπάλες πλαγιές του ταυγέτιου λόφου άντικρύζει ο έπισκέπτης θέαμα θλιβερό και σεβάσιμο που δέν είναι άλλο από τά φημισμένα του Μυστρά έρείπια. Η φαντασία όμως ή «τά έλλίποντα άναπληρούσα» άς δουλέψει δημιουργικά ν' άναπλάσει τόν χώρο του Μυστρά και τά μνημεία του, τά όποια σύμφωνα μέ την προσωπική μας γνώμη μπορεί ο μελετητής νά κατατάξει στίς έξής κατηγορίες. α) Φρουριακά - Άμυντικά, β) Παλάτια, γ) Άρχοντικά και Άστικά οικοδομήματα, και τά πύθ σπουδαία, Έκκλησίες και Μοναστήρια, για τά όποια θά κάνουμε ειδικό λόγο σ' έπόμενο άρθρο.

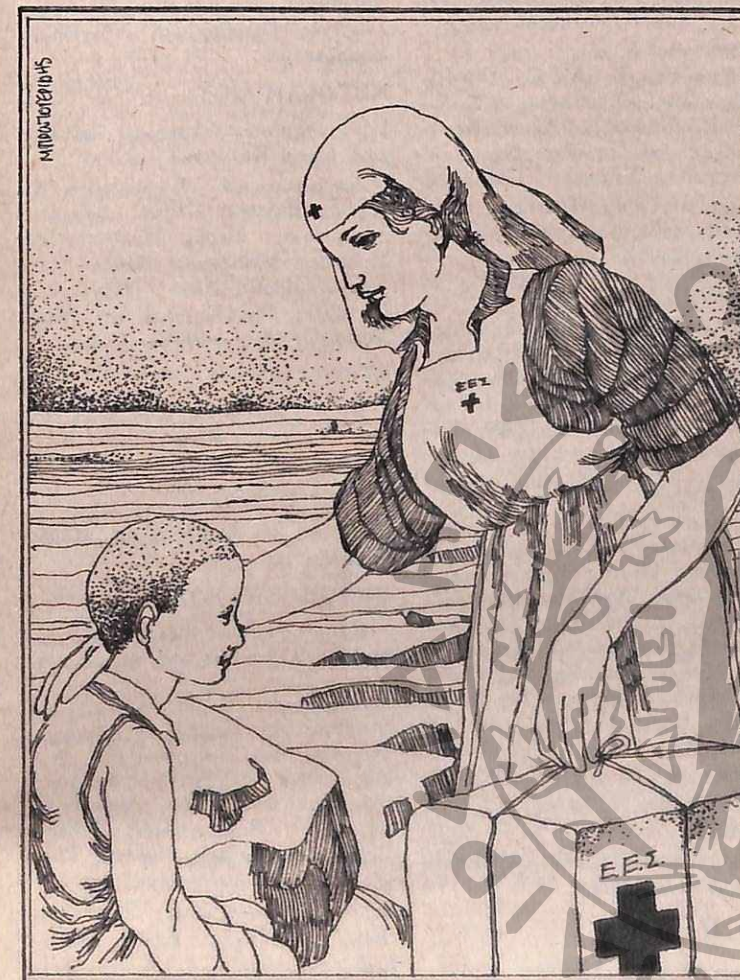
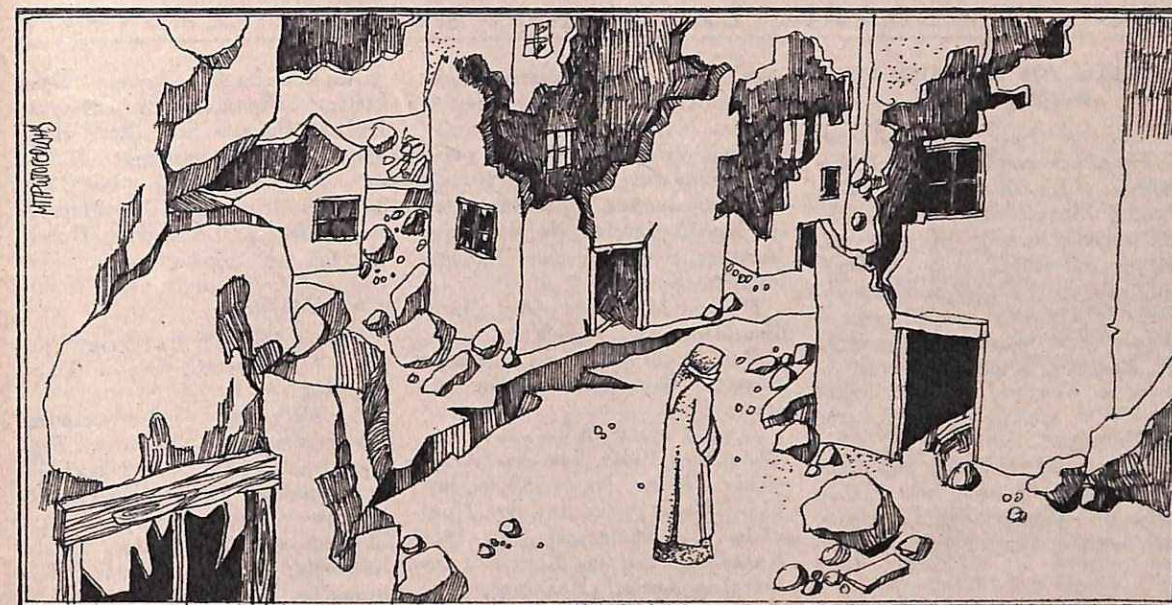
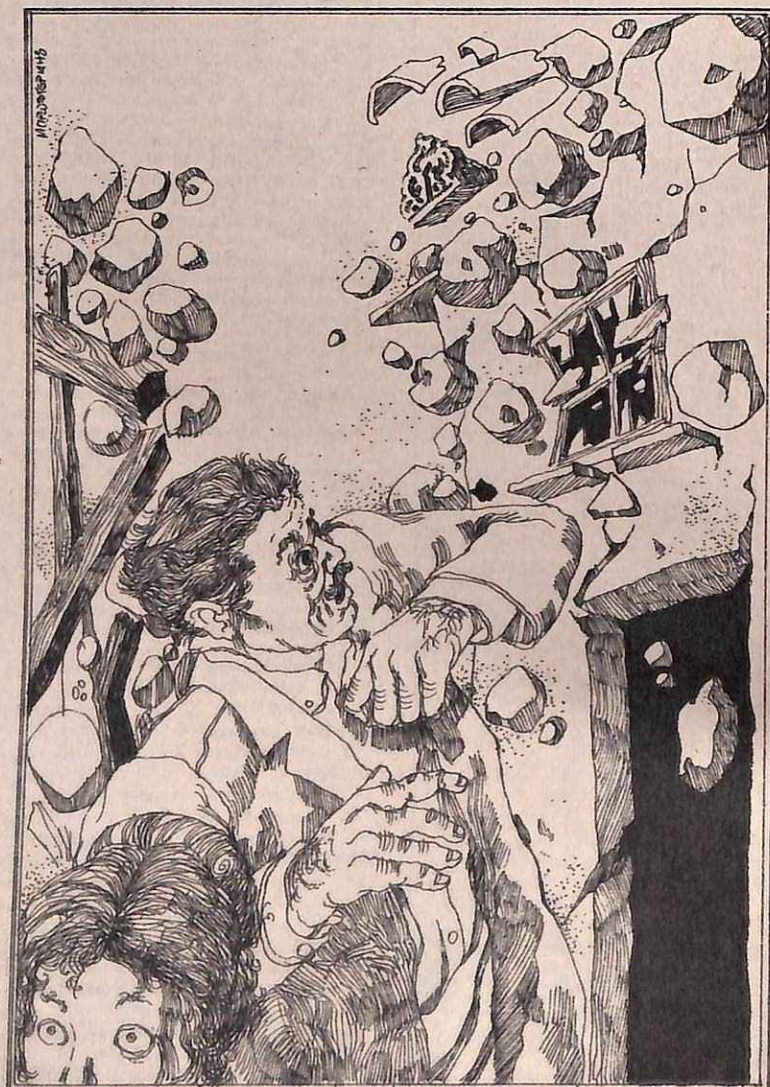
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Υπό Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΔΗ

23

Ἡ χώρα μας ὑποφέρει ἀπὸ τοὺς σεισμούς, πὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ τοὺς χαρακτηρίσει «ἐνδημικὴ θεομηνία». Αἰτία εἶναι ἡ γεωλογικὴ σύσταση τοῦ ἐδάφους διαφόρων περιοχῶν (Θεσσαλία, Βοιωτία, Αἰτωλία, Δυτικὴ Πελοπόννησος) καὶ τὰ λεγόμενα «τεκτονικὰ ρήγματα» πὺ ἔχουν ἐπισημανθῇ ἀπὸ τὴν γεωλογικὴ ἐπιστῆμην στὸ Αἰγαῖο καὶ στὸ Ἰόνιο Πέλαγος, στὸν Κορινθιακὸ καὶ στὸν Εὐβοϊκὸ κόλπο.

Στὰ 100 χρόνια τῆς ὑπάρξεώς του, ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἀνέπτυξε πολὺς φορές τὴν φιλανθρωπικὴ δράση του σὲ σεισμόπληκτες περιοχές : στὰ 1880 στὴ Χίο, στὰ 1886 στὰ Φιλιατρά, στὰ 1893 στὴ Ζάκυνθο, στὰ 1894 στὴ Βοιωτία καὶ στὴν Εὐβοία, στὰ 1899 στὴν Κυπα-

ρυσσία, στὰ 1909 στὸν Πύργο, στὰ 1928 στὴν Κόρινθο, πὺ ἔπεσε ὁλόκληρη σὲ ἐρείπια ἀπὸ τρομεροὺς σεισμούς.

Ἡ θεομηνία αὐτὴ, πὺ συχνὰ τὴν ἀποκαλοῦμε «μῆνιν τοῦ Ἐγκελάδου», σχετίζοντάς την με τὴν ἀρχαία ἐλληνικὴ μυθολογία, με τὴν πάλαι θεῶν καὶ γιγάντων, ξεσπάει καὶ πάλι στὴ χώρα μας τὰ ἐπόμενα χρόνια : στὰ 1931 στὴν Εὐβοία, στὰ 1932 στὴ Χαλκιδική, στὰ 1936 στὸν Ὀρὼπὸ Ἀττικῆς, στὰ 1937 στὴν Πρέβεζα, στὰ 1941 στὴ Λάρισα. Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, πάντοτε καὶ ἀπὸ τὶς πρώτες ὥρες παρὼν στοὺς τόπους τῆς καταστροφῆς, με πρόχειρα χειρουργεῖα καὶ ἰατρεῖα, με ὁλόκληρα φορητὰ νοσοκομεῖα, με εἶδη οἰκοσκευῆς καὶ ἱματισμοῦ, με τρόφιμα καὶ με φάρμακα.

(Συνεχίζεται)

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ κ. ΦΙΝΙΝΗ ΕΙΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ

Τὴν 3ην Νοεμβρίου ὁμιλήσεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἑταιρίας Μακεδονικῶν Σπουδῶν τῆς Θεσσαλονίκης ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Ἰωάννης Φινίνης με θέμα αὐτὸ «Ἔργον τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του, τὸ 1877, μέχρι σήμερα».

Εἰς τὴν ὁμιλίαν παρέστησαν ὁ Ὑπουργὸς κ. Μάρτης, ὁ Διοικητὴς Γ'. Σώματος Στρατοῦ Ἀντιστράτηγος κ. Κρητικὸς, ἄλλοι ἐπίσημοι καὶ πλῆθος κόσμου ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς αἰθούσης. Ὁ ὁμιλητὴς ἔδωκεν ἀνάγλυφον τὴν εἰκόνα τῆς πλουσίας ἐθνικῆς δράσεως τοῦ Ε.Ε.Σ. κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς του, ποὺ συμπληρῶναι τὸ 1977 τὰ 100 ἔτη.

*

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

Ὁ Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἐξυπηρετήσῃ διὰ τῶν διαφόρων Ὑπηρεσιῶν του κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Ὀκτωβρίου 1976, 7.928 ἀσθενεῖς καὶ τραυματίαι.

Οἱ ἐξυπηρετηθέντες κατὰ κατηγορίας ἔχουν ὡς ἑξῆς: 1) Τραύματα, κατάγματα 3.168, 2) Παθολογικὰ νοσήματα 3.443, 3) Λοιπαὶ περιπτώσεις (Δηλητηριάσεις, ἐγκαύματα κλπ. 1.317

Χαρακτηριστικαὶ περιπτώσεις: Δηλητηριάσεις τροφικαί, φαρμακευτικαὶ 83 Νοσήματα κυκλοφορικοῦ συστήματος 1.130 Τροχαία αὐτοκινήματα 458 Ἐγκαύματα 76 Μέθην 93 Παροχή διὰ τοῦ ἀσφυκτοῦ ἰατρικῶν ὁδηγιῶν εἰς ποντοπόρα πλοία δι' ἀσθενοῦντα μέλη τῶν πληρωμάτων τῶν 27. Τὰ ἀσθενοφόρα αὐτοκίνητα διήνυσαν χιλιόμετρα 35.063 καὶ μετέφερον εἰς διάφορα Νοσηλευτικὰ Ἰδρύματα ἀσθενεῖς καὶ τραυματίαι 2.904.

*

ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Αἱ ὁμάδες Ε.Ε.Σ.Ν. τῶν ἀκοιούθων Σχολείων ἀνέπτυξαν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ληφθεισῶν ἐκθέσεων δράσεως τῶν ὑπευθύνων διὰ τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. ἐκπαιδευτικῶν καὶ τῶν Διευθυντῶν τῶν Σχολείων ἐπαινετὴν δραστηριότητα καὶ εἰς τοὺς τρεῖς τομεῖς τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. ἤτοι τὴν ἀλληλοβοήθειαν, τὴν προστασίαν τῆς υγείας καὶ τῆς ζωῆς, ὡς καὶ τὴν καλλιέργειαν τοῦ πνεύματος τῆς Διεθνούς φιλίας.

ΑΤΤΙΚΗ:

Γυμν. Ἀρρένων: Κολλέ-

γιον Ἀθηνῶν, Πειραματικὸν Σχολ. Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, 12ον Ἀθηνῶν.

Γυμν. Θηλέων Ἀθηνῶν: 1ον Ἀρσάκειον Ψυχικοῦ, 1ον καὶ 7ον Ἀθηνῶν, 1ον Ἀγ. Ἀναργύρων, 3ον Ἀγ. Δημητρίου, Ν. Ἡρακλείου Ἀττικῆς, Κηφισίας καὶ Ἐκπρία «Μαρίας Κρίκου».

Γυμν. Μικτὰ: Ἀγ. Ἱεροθέου, Παπάγου, Τερψιθέας.

Γυμν. Θηλ. Πειραιῶς: Λύκειον «Ἑλληνισμὸς» καὶ 2ον Πειραιῶς.

Δημοτικὰ Ἀθηνῶν: 5ον, 42ον, 79ον, 108ον, 7ον Ἀγ. Ἀναργύρων, Γέρακα, 3ον Ζωγράφου, 1ον, 11ον Ἡλιουπόλεως, 1ον, 8ον Ἡρακλείου, 5ον Καισαριανῆς, 6ον, 11ον Καλλιθέας, 1ον, 2ον Μεγάρων, 1ον Μεταμορφώσεως, Παλλήνης, 11ον Περιστερίου, 1ον, 2ον Πεύκης, 2ον Ταύρου, 1ον Ν. Φαλήρου καὶ 4ον Χαλανδρίου.

Ἰδιωτικὰ Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν: «Χρυσόστομος Σμύρνης» Ν. Σμύρνης, Ἀννης Κρουσταλλάκη καὶ Νηπιαγωγεῖον Βασ. Κρεατσούλη - Σταυράκη Γλυφάδας.

Δημοτικὰ Πειραιῶς: 14ον Πειραιῶς, Καματεροῦ, 5ον Περάματος, 2ον Σαλαμίνος.

ΗΠΕΙΡΟΣ:

Δημοτικὰ: Περάνθης Ἀρτης, Περιφ. Ἰωαννίνων: Βροσίνης, Κέδρου, Τσόπελα, Καλλιθέας Κονίτσης. Περιφ. Παραμυθίας: Γαρδικίου, Ἐλευθερίου καὶ Ἀγ. Κυριακῆς Πρεβέζης.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ:

Δημοτικὰ: Περιφ. Ἐλασσόνης: Βαλαντίδας, Καλυβίων Ἀναλήψεως. Περιφ. Καλαμπάκας: Ἀγιοφύλλου, Ἀχλαδέας Ἀνθηροῦ, Βλαχάδας, Διάβας, Θεοτόκου, Καλογριανῆς, Κορυδαλλοῦ, Κακοπλευρίου, Μαλακασίου, Μηλέας, Παναγίας, Χρυσομηλέας καὶ 1ον Καλαμπάκας, Περιφ. Λαρίσης: Μακρυχωρίου, Καλοῦ Νεροῦ, 2ον καὶ 9ον Λαρίσης καὶ Στουρναραίων Τρικλίων.

ΘΡΑΚΗ:

Δημοτικὰ: 2ον Διδυμοτείχου καὶ 9ον Ξάνθης.

ΚΡΗΤΗ:

Γυμνάσια: Θηλέων Ἱεραπέτρας.

Δημοτικὰ: Περιφ. Ἡρακλείου: Γερακίου, 2ον Μοιρῶν, Πεύκου Βιάννου καὶ 12ον Ἡρακλείου. Περιφ. Ἱεραπέτρας: Ν. Ἀνατολῆς, Καλαμπάκας, 1ον, 2ον, 3ον, 5ον Ἱεραπέτρας, 8ον Περιβολίων Ρεθύμνης Καστελλίου Πεδιάδος καὶ 1ον Σητείας.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ:

Γυμνάσια: Δεσκάτης Γρεβενῶν καὶ Ἐσπερ. Οἶκον. Γυμν. Καβάλας.

Δημοτικὰ: Λεπτοκαρυᾶς. Γιαννιτσῶν. Περιφ. Ἐδέσσης: Ζέρβης Πέλλης, Ἀγ. Λουκά Καρβασίλης Ἡμαθίας, Πλαγιαρίου Θεσσαλονίκης. Περιφ. Καβάλας: Ἀγ. Ἀνδρέου καὶ 6ον Καβάλας. Περιφ. Καστορίας: Ἀμπελοκήπων, Κωσταράζιου. Ἀμαράντου Κιλκίς. Περ. Ναούσης: 1ον καὶ 6ον Ναούσης, Σκοτινῆς Πιερίας καὶ Νεοχωρίου Σερρών.

ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

Γυμνάσια: Ἀμοργοῦ καὶ Οἴκον. Γυμν. Καλύμνου.

Δημοτικὰ: Καταφυγίου Ἰκαρίας, Κώστου Πάρου, Λαγκάδα Χίου, Ἄνω Μερᾶς Μυκόνου καὶ Μυκόνου, Μυτιληνῶν Σάμου, 2ον Πόρου. Περιφ. Χίου: Νεοχωρίου, Ποταμιᾶς 1ον, 6ον καὶ 7ον Χίου. Χώρας Ἀνδρου καὶ 2ον Ἱδρας.

ΕΥΒΟΙΑ

Γυμνάσιον: Καρύστου καὶ 7ον Δημοτικὸν Σχολ. Χαλκίδος.

ΝΗΣΟΙ ΙΟΝΙΟΥ

1ον καὶ 2ον Δημοτ. Σχολ. Πόρου Κεφαλληνίας.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Γυμνάσια: Δωρίου Μεσσηνίας, Καλαβρύτων καὶ Μεγαλοπόλεως.

Δημοτικὰ: Περιφ. Αἰγιαλείας: Ἀβύθου, Ἀγ. Βαρβάρας, Αἰγείρας, 1ον, 2ον, 3ον, 4ον, 5ον, 6ον, 7ον, 8ον, 9ον Αἰγίου, Αἰγῶν, Ἀκράτας, Ἀμπελοκήπων, Ἄνω Διακοπτοῦ, Ἀχλαδιάς, Βαλιμητρίων, Βελλᾶς, Βερίνου, Βουτισίου, Γκρέκα, Γρηγόρι, Δαφνῶν, Δημητροπούλου, Διακοπτοῦ, Διγελιωτῶν, Ἐλαιῶνος, Ἐλίκης, Ἐξοχῆς, Ζαχλωριτικῶν, Καθολικοῦ, Καλαμιᾶς, Κάτω Πτέρης, Κερυνείας, Κουλούρας, Κού-

μαρι, Κουνινᾶς, Κραθίου, Κρήνης, Λάκκας Αἰγιαλείας, Λόγγου, Λόφου, Μαμουσιάς, Μαυρικίου, Μελισσιῶν, Μοναστηρίου, Νεραντζιῶν, Νικολεϊκῶν, Ὁάσεως, Παραλίας Πλατάνου, Παρασκευῆς, Περιθωρίου Πλατάνου, Πτέρης Α', Ροδιάς Ροδοδάφνης, Σελιάνης, Σελιαντικῶν, Σελινούντος, Συλβανιωτικῶν, Τεμένης, Τραπεζῆς. Περιφ. Ἀμαλιάδος: Λάττα, Νησίου Βάρδας, 6ον Καλαμάτας. Περιφ. Κυνοῦρας: Λεωνιδίου, Πραγματεῦτης, 1ον Ναυπλίας. Περιφ. Πατρῶν: Δαμανικίου, Ἑλληνικοῦ, Ἀγραπιδιάς, 4ον, 12ον καὶ 47ον Πατρῶν. Χελιδονίου Πύργου. Περιφ. Σικυῶνος: Μωσιᾶς, Ροζενῶν καὶ Στενοῦ Σικυῶνος, Αἰλῶνος, 1ον καὶ 4ον Φιλιατρῶν. Περιφ. Τριφυλίας: Γαργαλιάνων καὶ Καλονερίου.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ:

Γυμνάσιον: Μακρακώμης Φθιώτιδος.

Δημοτικὰ: Σκουτεσιᾶς Ἀγρινίου, 1ον Ἀμφίσσης. Περιφ. Λεβαδείας: Ἀγ. Ἀθανασίου Δαυλείας, Κ. Τιθορέας Λοκρίδος, Σιταραλῶνων Μεσολογγίου καὶ Σίμου Ναυπακτίας.

*

ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΩΝ
(ἀπ' εὐθείας)

Τὸ 9ον Δημ. Σχολ. Λαρίσης τρόφιμα εἰς οἰκογενεῖας ἀπόρων μαθητῶν.

Τὸ 12ον Δημ. Σχολ. Λαρίσης δρχ. 400 εἰς τὴν Αἰμοδοτικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ε.Ε.Σ.

Τὸ Δημ. Σχολ. Μακρυχωρίου Λαρίσης εἶδη βοηθείας καὶ χρήματα εἰς ἀπόρους μαθητὰς καὶ οἰκογενεῖας.

Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀνθηροῦ Μουζακίου σχολ. εἶδη καὶ τρόφιμα εἰς ἀπόρους μαθητὰς, χρημ. ποσὸν εἰς τὸν ἀντικαρκινικὸν ἀγῶνα.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Γυμνάσια:

Τὸ Α' Γυμν. Ἀρρ. Καλαμάτας ἱματισμὸν ἀξίας δρχ. 30.000 καὶ δρχ. 1.950 εἰς σεισμοπαθεῖς κατοίκους Κάτω Μακρυνοῦς Μεσολογγίου καὶ δρχ. 13.518 εἰς ἀσθενῆ πρώην μαθητὴν τοῦ Σχολείου,

πρὸς θεραπείαν εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Τὸ Μικτὸν Γυμνάσιον Μεγαλοπόλεως ἀνὰ ἓν δέμα με σχολ. εἶδη κλπ εἰς ἑκαστον μαθητὴν τῶν Δημ. Σχολ. Πλάκας, Μαλλωτᾶ, Μαραθούσης, Ψαθίου, Περιβολίων, Βάστας, Πετρίνας, Ζώνης, Ἀνθοχωρίου, Λυκοσούρας, Τριποτάμου, Μακρυσίου, Ἰσαρη, Χωρεμίου καὶ Ἀπιδίτσης Μεγαλοπόλεως

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ 9ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου γραφ. ὕλην εἰς Δημ. Σχολ. ὁρεινοῦ χωρίου.

Τὸ Δημ. Σχολ. Ροδοδάφνης Αἰγιαλείας γραφ. ὕλην καὶ βιβλία εἰς Δημ. Σχολ. Γρηγόρι, Βερίνου καὶ Κρήνης Αἰγιαλείας καὶ δρχ. 1.000 δι' ἀνέγερσιν Ἱερ. Ναοῦ Ἀγ. Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ.

Τὸ Δημ. Σχολ. Νησίου Βάρδας Ἀμαλιάδος οἶκον. βοήθειαν εἰς ἀπόρους μαθητὰς καὶ κατοίκους τοῦ χωρίου.

Τὸ Δημ. Σχολ. Λάττα Ἡλείας φάρμακα εἰς ἀσθενεῖς μαθητὰς, γλυκίσματα καὶ εἶδη βοηθείας εἰς ἄπορα παιδιὰ καὶ οἶκον. βοήθειαν εἰς ἀναξιοπαθοῦσας οἰκογενεῖας.

Τὸ 6ον Δημ. Σχολ. Καλαμάτας τρόφιμα ἀξίας δρχ. 6.735 εἰς Βρεφοκομεῖον καὶ Γηροκομεῖον τῆς πόλεως, γραφ. ὕλην ἀξίας δρχ. 3.547 εἰς φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς.

Τὸ Δημ. Σχολ. Ἰσθμίας Κορινθίας δρχ. 500 εἰς ἄπορον μαθητὴν, δρχ. 1.700 εἰς Ἐξωτ. Ἱεραποστολὴν καὶ δρχ. 500 εἰς ἔρανον τῆς ἀγάπης.

Τὸ Δημ. Σχολ. Λεωνιδίου Κυνοῦρας δρχ. 1.260 εἰς τὸν ἀντικαρκινικὸν ἀγῶνα.

Τὸ Δημ. Σχολ. Πραγματεῦτης Κυνοῦρας δρχ. 350 εἰς τὴν Ἐξωτ. Ἱεραποστολὴν καὶ δρχ. 175 εἰς ἄπορον μαθητὴν.

Τὸ 4ον Δημ. Σχολ. Πατρῶν δέματα με γραφ. ὕλην εἰς τὰ Δημ. Σχολεῖα Χρυσοπηγῆς καὶ Δάφνης Ἀρκαδίας καὶ τὸ Ὀρφανοτροφεῖον «Παιδικὴ Κυψέλη» Πατρῶν, ἱματισμὸν καὶ χρήματα εἰς ἀπόρους οἰκογενεῖας.

Τὸ 12ον Δημ. Σχολ. Πατρῶν 2 δέματα με σχολ. εἶδη εἰς Δημ. Σχολ. Ἄνω Μακρυνοῦς Μεσολογγίου, δρχ. 6.000 εἰς Φιλανθρ. Ἰδρύματα Πατρῶν, δρχ. 11.000 ὑπὲρ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, δρχ. 14.900 εἰς ἄπορα άτομα καὶ οἰκογενεῖας καὶ δρχ. 506 εἰς ἔρανον τῆς ἀγάπης.

Τὸ 24ον Δημ. Σχολ. Πατρῶν, γλυκίσματα καὶ τρόφιμα εἰς Ἰδρυμα «Φαλῆα τοῦ Παιδιοῦ» Πατρῶν.

Τὸ 47ον Δημ. Σχολ. Πατρῶν χρήσιμα εἶδη εἰς ἀπόρους μαθητὰς, δρχ. 1.900 εἰς Ὀρφανοτροφεῖον Πατρῶν, δρχ. 500 εἰς Οἶκον Τυφλῶν Πατρῶν, χρημ. ποσὸν εἰς τὸν ἀντικαρκινικὸν ἀγῶνα.

Τὸ Δημ. Σχολ. Ἑλληνικοῦ Πατρῶν σχολ. εἶδη εἰς ἀπόρους μαθητὰς, χρημ. βοηθήματα εἰς ἀπόρους.

Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Δαμασκίου Πατρῶν, 1 δοχεῖον με ἐλαιόλαδον καὶ δρχ. 300 εἰς ἄπορον οἰκογενεῖαν.

Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Γαργαλιάνων Τριφυλίας τρόφιμα εἰς ἀπόρους, δρχ. 300 δι' ἀνέγερσιν Ἱερ. Ναοῦ, δρχ. 900 εἰς ἀπόρους καὶ δρχ. 200 εἰς ἔρανον ἀγάπης.

Τὸ Δημ. Σχολ. Διαβολιτισίου Τριφυλίας δρχ. 4.500 πρὸς θεραπείαν βαρέως ἀσθενούντος μαθητοῦ.

Τὸ Δημ. Σχολ. Σταθμοῦ Καλονέρου Τριφυλίας τρόφιμα ἀξίας δρχ. 1.000 καὶ 4 δοχεῖα ἐλαιόλαδον ἀξίας δρχ. 4.000 εἰς Ὀρφανοτροφεῖον Κυπαρισσίας, δρχ. 400 εἰς σεισμοπλήκτους Αἰτωλῆνας, δρχ. 330 εἰς Ἐξωτ. Ἱεραποστολὴν, δρχ. 500 εἰς ἀπόρους καὶ δρχ. 500 εἰς τυφλοὺς.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Φιλιατρῶν Τριφυλίας ἱματισμὸν, γλυκίσματα κλπ. ἀξίας δρχ. 5.000 εἰς Ἀσυλὸν Ἀνιάτων τῆς πόλεως, δρχ. 300 εἰς ἀπόρους.

Τὸ 4ον Δημ. Σχολ. Φιλιατρῶν Τριφυλίας δρχ. 900 εἰς Ἀσυλὸν Ἀνιάτων τῆς πόλεως, δρχ. 200 δι' ἀνέγερσιν Ἱερ. Ναοῦ Ἀγ. Κοσμᾶ Αἰτωλοῦ Ν. Φιλαδέφειας Ἀθηνῶν καὶ δρχ. 470 εἰς κοινῶφ. σκοποὺς.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Γυμνάσια:

Τὸ Γυμν. Χαριλάου Θεοφύκτους δρχ. 1.750 εἰς Ἐπιτροπὴν Ε.Ε.Σ.Ν. Θεοφύκτους διὰ τὸ ἔργον τῆς.

Τὸ Γυμν. Δεσκάτης Γρεβενῶν, εἶδη βοηθείας εἰς ἀπόρους μαθητὰς.

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ 58ον Δημ. Σχολ. Θεοφύκτους δρχ. 3.000 εἰς τὸ Κέντρον Αἱμοδοσίας Ε.Ε.Σ.

Τὸ Δημ. Σχολ. Πενταλόφου Θεσσαλονίκης δρχ. 1.227,50, περιεχό-

μενον κουμπαρά (Έρυθ) των μαθη-
τών και δρχ. 2.390 εκ μέρους γο-
νέων εις τμήμα Ε.Ε.Σ. Θεσσαλο-
νίκης διά τὸ ἔργον τοῦ Ε.Ε.Σ.

Τὸ Δημ. Σχολεῖον Λεπτοκαρυᾶς
Γιαννιτσῶν δρχ. 2.200, προῖδν κα-
λάντων τῶν ἐρυθ)τῶν μαθητῶν, ὑπὲρ
τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ἐδέσσης
τρόφιμα καὶ γλυκίσματα εἰς Γεν.
Νοσοκομεῖον τῆς πόλεως, Ἄσυλον
Παιδιοῦ, Γηροκομεῖον Ἀγ. Τριά-
δος Ἐδέσσης, καὶ ἀπόρους γέρον-
τας τῆς συνοικίας τοῦ Σχολεῖου.

Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀμαράντων Κιλ-
κίς δρχ. 1.000 ὑπὲρ τῶν Ἐνόπλων
Δυνάμεων καὶ δῶρα εἰς ἀκριτικὸν
φυλάκιον Δοιράνης.

Τὸ 3ον Δημ. Σχολ. Καβασίλης
Ἡμαθίας δρχ. 450 εἰς σεισμοπα-
θεῖς Αἰτωλίας.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ναούσης εἰ-
δη βοήθειας εἰς ἀπόρους μαθητάς.

Τὸ Δημ. Σχολ. Λιθοτόπου Σε-
ρῶν χρήματα εἰς ἀπόρους.

ΘΡΑΚΗ

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ 9ον Δημ. Σχολ. Ξάνθης τρό-
φιμα κλπ. ἀξίας δρχ. 800 εἰς ἀ-
πορον οἰκογένειαν, χρήσιμα εἶδη
ἀξίας δρχ. 500 εἰς ἀπόρους μαθη-
τάς καὶ δρχ. 700 εἰς τὸ Γηροκο-
μεῖον τῆς πόλεως.

ΕΥΒΟΙΑ

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ 7ον Δημ. Σχολ. Χαλκίδος 239
κυτία με γάλα καὶ 243 κιλά τρό-
φίμων εἰς Ἰδρύματα «Μεταμόρφω-
σις Σωτήρος» καὶ «Κυψέλη», Ὁρ-
φανοτροφεῖον «Παναγίττας Μάνι-
κας Χαλκίδος καὶ ἀπόρους, 10 δέ-
ματα με γραφ. ὕλην ἀξίας δρχ.
1.512 καὶ ἱματισμὸν ἀξίας δρχ.
4.525 εἰς ἀπόρους μαθητάς, δρχ.
1.600 εἰς τὴν Ἐξωτ. Ἱεραποστο-
λὴν, δρχ. 1.150 εἰς ἐνδεεῖς καὶ δρχ.
1.015 εἰς ἔρανον ἀγάπης.

ΝΗΣΟΙ ΑἰΓΑΙΟΥ

Γυμνάσια

Τὸ Γυμν. Α' Κύκλου Ἀμοργοῦ
δέμα με γραφ. ὕλην εἰς ἀπόρους
μαθητάς ὑπαίθρου.

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ Δημ. Σχολ. Καταφυγίου Ἀγ.
Κηρύκου Ἰκαρίας δρχ. 3.000 εἰς
σεισμοπαθεῖς Αἰτωλίας καὶ ὑπὲρ
τοῦ Πολ. Ναυτικοῦ καὶ δρχ. 1.100
εἰς ἀπόρους.

Τὸ Δημ. Σχολ. Μυκόνου 12 χαρ-

τοκιβώτια με ἱματισμὸν, γραφ. ὕλην
καὶ παιγνίδια εἰς Σχολεῖα τῆς ὑ-
παίθρου, δρχ. 3.250 εἰς Ἐξωτ.
Ἱεραποστολὴν καὶ δρχ. 4.300 εἰς
ἔρανον ἀγάπης.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Μυτιληνῶν
Σάμου δέματα με ἱματισμὸν καὶ
γραφ. ὕλην εἰς ἀπόρους οἰκογενείας
καὶ μαθητάς, κυτία με γάλα κλπ.
εἰς νήπια τῆς Κοινότητος.

Σχεδιάστε αὐτὸ τὸ σκυλάκι...

**...καὶ στείλτε τὸ μας
γιὰ νὰ σᾶς ποῦμε τίς ἐντυπώσεις μας**

Σᾶς ἀρέσει νὰ σχεδιάζετε:

Τότε, πάρτε στὸ χέρι σας ἓνα μολύβι, εἶτε ἓνα μαρκα-
δόρο ἢ χρωματιστὰ κραινίονα - δὲν ἔχει σημασία - καὶ
σχεδιάστε τὸ σκυλάκι τῆς εἰκόνας μας, προσπαθώντας
νὰ μοιάξῃ όσο μπορεῖτε περισσότερο, με τὴν μικρο-
γραφία του ποὺ βρίσκεται ἐπάνω ἀριστερά. Φτιάξτε τὸ
ἀσπρόμαυρο ἢ με χρώματα - ὅπως προτιμάτε.

Ἔστω καὶ ἂν δὲν κάνετε κανένα ἀριστοῦρημα, ἔστω
καὶ ἂν τὸ σκῆμά σας εἶναι ἀδέξιο, θὰ σᾶς ποῦμε τίς
κρίσεις καὶ συμβουλές μας.
Μαζὶ, θὰ σᾶς στείλουμε καὶ ἓνα πολυτελὲς εἰκονογρα-
φημένο τεύχος γιὰ τὴν Μέθοδο ABC, Σχεδίου - Ζωγρα-
φικῆς (ὅλα αὐτὰ δωρεὰν καὶ χωρὶς καμὴν ὑποχρέω-
σὶ σας).

Ἀρκεῖ νὰ τὸ θελήσετε, καὶ αὐτὴ ἡ Μέθοδος θὰ σᾶς
κάνη νὰ περάσετε μέσα σὲ λίγες ἐβδομάδες ἀπὸ τὸ
ἀπλὰ "ἐρασιτεχνικὸ σκιντάκι", στὸ γερὸ καὶ καλοχι-
σμένο σχέδιο με ἀξιώσεις. Ἐπειτα θὰ γνωρίσετε διά-
φορα τεχνικὰ μέσα, ἐκφραστικὰ καὶ πλούσια σὲ ἀπό-
δοσι, ὅπως τὸ κάρβουνο, τὸ παστέλ, ἡ σανγκίνα, ἡ
πέννα, ἡ μονόχρωμη καὶ ἡ πολυχρόμη ὑδατογραφία,
ἡ γκουάς, ἡ ἐλαιογραφία κλπ. Καὶ γρήγορα τὸ σκῆμα
θὰ γίνη ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς σας!

Ἐμπρὸς λοιπὸν! Σχεδιάστε τὸ σκυλάκι τῆς εἰκόνας καὶ
στείλτε μας αὐτὸ τὸ φύλλο. Θὰ εἶναι ἴσως τὸ ξεκίνημα
γιὰ μιὰ συνεργασία μας, γεμάτη ἐνδιαφέρον καὶ ἀνέλ-
πιστες πραγματοποιήσεις.

Ἐσπερίστε δρχ. 4 σὲ γραμματόσημα γιὰ ἔξοδα.

ΟΝΟΜΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΑΣΧΟΛΙΑ ΤΗΛ. ΗΛΙΚΙΑ

ΣΧΕΔΙΟΥ - ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Ἀθήναι: Πανεπιστημίου 10 - τηλ. 617.811

Θεσσαλονίκη: Τσιμισκή 68 - τηλ. 232.370

Τὸ 6ον Δημ. Σχολ. Χίου δῶρα
εἰς τροφίμους διαφόρων Ἰδρυμά-
των, ἱματισμὸν καὶ γραφ. ὕλην εἰς
ἀπόρους μαθητάς, εἶδη βοήθειας καὶ
χρήματα εἰς ἀπόρους καὶ ἀσθενεῖς.

Τὸ 7ον Δημ. Σχολ. Χίου δῶρα
εἰς τοὺς στρατιώτας, γλυκίσματα καὶ
παιγνίδια εἰς Ἰδρυμα «Ἐκκλ. Στέ-
γη» τῆς πόλεως.

Τὸ Δημ. Σχολ. Λιβαδίων Χίου
δῶρα εἰς τοὺς στρατιώτας τῶν πα-
ραμεθορίων περιοχῶν.

Τὸ Δημ. Σχολ. Ποταμίας Χίου
γραφ. ὕλην ἀξίας δρχ. 280 εἰς ἀ-
πόρους μαθητάς, δρχ. 200 εἰς Ὁρ-
φανοτροφεῖον «Ἐκκλ. Στέγη» τῆς
πόλεως καὶ δρχ. 150 εἰς Ἐξωτ.
Ἱεραποστολὴν.

ΝΗΣΟΙ ΙΟΝΙΟΥ

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Πόρου Κε-
φαλληνίας 100 αὐγά καὶ δρχ. 200
εἰς Ὁρφανοτροφεῖον «Ὁ Σωτήρ»
Κεφ)νίας, δρχ. 500 εἰς Ἐκκλ. Φι-
λανθρ. Ταμεῖον καὶ δρχ. 450 εἰς
Ἐξωτ. Ἱεραποστολὴν.

Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Πόρου Κε-
φαλληνίας 104 αὐγά καὶ δρχ. 200
εἰς Ὁρφανοτροφεῖον «Ὁ Σωτήρ»
Κεφ)νίας, δρχ. 60 εἰς Ἐκκλ. Φι-
λανθρ. Ταμεῖον καὶ δρχ. 227 εἰς
Ἐξωτ. Ἱεραποστολὴν.

ΚΡΗΤΗ

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ 3ον Δημ. Σχολ. Ἱεραπέτρας
τρόφιμα καὶ ἱματισμὸν εἰς ἀπόρους,
σχολ. εἶδη εἰς ὀρεῖνὸν Σχολεῖον πε-
ριφέρειας, χρημ. ποσὰ ὑπὲρ τοῦ
Πολ. Ναυτικοῦ, τοῦ Ἀντικαρρι-
νικοῦ ἀγῶνος καὶ εἰς ἔρανον τῆς
ἀγάπης.

Τὸ 5ον Δημ. Σχολ. Ἱεραπέτρας
τρόφιμα καὶ χρήματα εἰς 10 ἀπό-
ρους οἰκογενείας.

Τὸ Δημ. Σχολ. Καλαμάκας Ἱε-
ραπέτρας εἶδη βοήθειας εἰς ἀπό-
ρους καὶ γραφ. ὕλην εἰς ἀπόρους
μαθητάς.

Τὸ Δημ. Σχολ. Νέας Ἀνατολῆς
Ἱεραπέτρας δρχ. 2.800 ὑπὲρ τοῦ
Πολ. Ναυτικοῦ, εἶδη βοήθειας εἰς
ἀπόρους μαθητάς.

Τὸ Δημ. Σχολ. Καστελίου Πε-
διάδος δέματα με τρόφιμα εἰς Δημ.
Σχολεῖα ὀρεῖνῶν χωρίων Μακεδο-
νίας.

Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Σητείας δέ-
ματα με τρόφιμα καὶ ἱματισμὸν εἰς
ἀπόρους τῆς πόλεως.

Τὸ Δημ. Σχολ. Ζάκρου Σητείας
1 φιάλην ὀξυγόνου, ἀνθρωπολογι-

κοὺς χάρτας κλπ. εἰς τὸ Ἀγροτ.
Ἰατρεῖον τοῦ χωρίου.

Οἱ Ἐρυθ)ται μαθηταὶ Δημ. Σχο-
λεῖων Σητείας, διὰ τοῦ κ. Ἐπιθεω-
ρητοῦ περιφέρειας δρχ. 24.205 ὑπὲρ
ἀπορφανισθέντος μαθητοῦ Δημ. Σχ.
Σφάκας Σητείας. (Συνεχίζεται)

ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
(μέσω Ε.Ε.Σ.)

ΑΘΗΝΑΙ

Γυμνάσια:

Τὸ ΣΤ' Γυμν. Ἀρρ. Ἀθηνῶν
4 σώματα με ἱματισμὸν.

Τὸ Πειραματικὸν Σχολ. Πανε-
πιστημίου Ἀθηνῶν 4 δέματα με
σχολ. εἶδη καὶ δρχ. 4.000.

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ 5ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν 3
χαρτοκιβώτια με ἱματισμὸν εἰς 12ον
Λανίτειον Δημ. Σχολ. Λεμεσοῦ.

Ἰδιωτ. Σχολεῖα:

Τὸ Ἰδιωτ. Δημ. Σχολ. «Ἅγιος
Διονύσιος Ἀρεοπαγίτης» Ν. Ψυ-
χικοῦ 3 χαρτοκιβώτια με ἱματισμὸν.

ΑΤΤΙΚΗ

Γυμνάσια:

Τὸ Γυμν. Βαλλίων Ἀττικῆς 3
χαρτοκιβώτια με σχολ. εἶδη.

**Μιλήστε
ἀμέσως!**

ἀγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ἰταλικά

Εἶναι πιὸ εὐκόλο ἀπ' ὅ,τι νομίζετε!

ΖΗΤΗΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ πληροφορίες καὶ τὸν δωρεὰν δίσκο
ἢ κασέτα, με ἀποσπάσματα σὲ 4 γλώσσες, ποὺ θὰ σᾶς
σταλῇ ἀμέσως, ὅπου κι' ἂν βρῖσκεσθε.

ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΣΚΟΣ ἢ ΚΑΣΕΤΑ

Παρακαλῶ στείλτε μου δωρεὰν καὶ χωρὶς καμὴν ὑποχρέωσιν μου, τὸν δίσκο σας - τὴν
κασέτα σας (σβήστε τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ δύο) καὶ τὸ εἰκονογραφημένο ἀναλυτικὸ τεύχος σας.
Ἡ ΓΛΩΣΣΑ ΠΟΥ Μ' ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ Εἶναι Η..... Ἐσπερίστε δρχ. 10 σὲ γραμματόσημα
ΟΝΟΜΑ ΤΗΛ.
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ Τ.Τ.

Ἰνστιτούτον Linguaphone

ἈΘΗΝΑΙ: Πανεπιστημίου 10, τηλ. 617.811 • ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Τσιμισκή 68, τηλ. 232.370

Γάρα στὸ Ἰνστιτούτον Linguaphone λειτουργεῖ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ταχυρρύθμου ὁπτι-
κοακουστικῆς ἐκμάθησος ΑΓΓΛΙΚΗΣ-ΓΑΛΛΙΚΗΣ. Ἐπισκεφθεῖτε τὸ Πανεπιστημίου 10

ΣΤΕΡ. ΕΛΛΑΣ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό Δημ. Σχολ. Σίμου Ναυπακτίας δρχ. 200.

Τό Δημ. Σχολ. Γλυφάδας Φωκίδος 1 μεγάλο δέμα με σχολ. είδη.

ΗΠΕΙΡΟΣ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό Δημ. Σχολ. Κομποτίου "Αρτης δρχ. 820.

Τό Δημ. Σχολ. Παλαιοχωρίου "Αγνάντων "Αρτης δρχ. 100.

Τό Δημ. Σχολ. Περάνθης "Αρτης δρχ. 500.

Τό Δημ. Σχολ. Πέτρας "Αρτης δρχ. 600.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Γ υ μ ν ά σ ι α :

Τό Α' Γυμν. Θηλ. Λαρίσης 4 χαρτοκιβώτια με καινούργη βιβλία.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό Δημ. Σχολ. Βεργαδικών Λακωνίας δρχ. 200.

Τό Δημ. Σχολ. Μερόπης Μεσσηνίας 5 δέματα με ιματισμόν.

Τό Δημ. Σχολ. Χελιδονίου Πύργου δρχ. 225.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Γ υ μ ν ά σ ι α :

Τό Γυμν. "Αρρ. Χαριλάου Θεσσαλονίκης δρχ. 1 517.

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό 1ον Δημ. Σχολ. "Αργους "Ορεστικού Καστοριάς δρχ. 3.800 εις Λανίτειον Δημ. Σχολ. Λεμεσού.

Τό Δημ. Σχολ. Ράχης Πιερίας δρχ. 500.

ΘΡΑΚΗ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό Δημ. Σχολ. Διαλαμπής Κομοτηνής δρχ. 1.000.

ΕΥΒΟΙΑ

Τό Δημ. Σχολ. Πηλίου Εύβοίας 14 δέματα με ιματισμόν εις 3ον Δημ. Σχολ. Λουσαντζιάς Λευκωσίας.

ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό Δημ. Σχολ. Λευκών Πάρου 1 δέμα με σχολ. είδη.

ΝΗΣΟΙ ΙΟΝΙΟΥ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό 1ον Δημ. Σχολ. "Αργοστολίου Κεφαλληνίας 1 χαρτοκιβώτιον,

με ιματισμόν εις 12ον Λανίτειον Δημ. Σχολ. Λεμεσού.

ΚΡΗΤΗ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό 1ον Δημ. Σχολ. "Ιεραπέτρας δρχ. 1.500 εις Λανίτειον Δημ. Σχ. Λεμεσού.

(ἀπ' εὐθείας)

ΑΘΗΝΑΙ

Γ υ μ ν ά σ ι α :

Τό Α' Γυμν. Θηλ. "Αθηνών χρήματα εις Κυπριακήν "Εστίαν "Αθηνών.

Τό ΙΒ' Γυμν. "Αρρ. "Αθηνών πλήρη οίκουσκευὴν εις υιοθετηθείσαν 4μελῆ κυπρ. προσφ. οἰκογένειαν.

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό 79ον Δημ. Σχολ. "Αθηνών ιματισμόν, βιβλία καὶ χρήματα εις ἄπορον Κύπριον μαθητήν.

Τό 1ον Δημ. Σχολ. "Ηλιουπόλεως "Αθηνών 20 δέματα με ιματισμόν, βιβλία καὶ κλινοσκεπάσματα ἀξίας δρχ. 16.500 εις Δημ. Σχ. "Αμπελίτη καὶ Στρουμπίου Πάφου.

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό 14ον Δημ. Σχολ. Πειραιῶς 10 δέματα με καιν. ιματισμόν εις 1ον Δημ. Σχολ. Στροβόλου Κύπρου.

Τό 1ον Δημ. Σχολ. Ν. Φαλήρου δέματα με είδη βοηθείας εις πρόσφ. μαθητὰς Κύπρου.

ΑΤΤΙΚΗ

Γ υ μ ν ά σ ι α :

Τό Γυμν. Θηλ. "Αγ. "Αναργύρων "Αττικής δέματα με ιματισμόν εις Δημ. Σχολ. Κυπεροῦντος Λεμεσού.

Τό Μικτὸν Γυμν. "Αγ. "Ιεροθέου "Αττικής δέμα με ιματισμόν, τρόφιμα κλπ. καὶ χρήματα εις πρόσφ. μαθητὰς.

Τό Γυμν. Θηλ. Ν. "Ηρακλείου "Αττικής 30 δέματα με είδη βοηθείας εις Οἶκον. Λύκειον Λευκωσίας, 2 δέματα με τρόφιμα, ιματισμόν, γραφ. ὕλην καὶ δρχ. 4.000 εις πρόσφ. μαθητριάς Κύπρου, ὡς καὶ δρχ. 6.700 ἐκ μέρους τοῦ συλλόγου τῶν Καθηγητῶν.

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό Δημ. Σχολ. Γέρακα "Αττικής δέμα βοηθείας εις Δημ. Σχ. Μηλικουρίου Λευκωσίας καὶ δρχ. 2.500 εις υιοθετηθείσαν Κυπρίαν μαθήτριαν. "Επίσης 1 δέμα με ιμα-

τισμόν ἢ "Ερυθ(σ)α 4ης τάξεως Πηνελόπη Ματσόπη.

Τό 8ον Δημ. Σχ. Ν. "Ηρακλείου "Αττικής (τάξις 5η) δρχ. 1.000.

Τό 1ον Δημ. Σχολ. Πεύκης "Αττικής δρχ. 600.

ΣΤΕΡ. ΕΛΛΑΣ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό Δημ. Σχολ. Σίμου Ναυπακτίας δρχ. 200 εις Ζ' Δημ. Σχολ. Λεμεσού.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό Δημ. Σχολ. Διάβας Καλαμπάκας ιματισμόν καὶ χρήματα εις πρόσφυγας Κύπρου.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό 4ον Δημ. Σχολ. Πατρῶν δέματα με ιματισμόν εις Δημ. Σχολ. Μουτουλά Λευκωσίας.

Τό 12ον Δημ. Σχολ. Πατρῶν 20 δέματα με είδη βοηθείας καὶ δρχ. 12.000 εις πρόσφ. μαθητὰς.

Τό Δημ. Σχολ. Γαργαλιάνων Τριφυλίας δέματα με γραφ. ὕλην καὶ ιματισμόν εις Δημ. Σχολ. "Αγ. "Αθανασίου Λεμεσού.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό 1ον Δημ. Σχολ. Ναούσης ιματισμόν καὶ γραφ. ὕλην εις πρόσφ. μαθητὰς.

ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό Δημ. Σχολ. Μικόνου 17 χαρτοκιβώτια με ιματισμόν, γραφ. ὕλην καὶ παιχνίδια εις πρόσφ. μαθητὰς καὶ δρχ. 600 εις πρόσφ. φοιτητήν.

ΝΗΣΟΙ ΙΟΝΙΟΥ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό Δημ. Σχολ. Περαχωρίου "Ιθάκης 3 δέματα με βιβλία καὶ παιχνίδια εις πρόσφ. μαθητὰς Κύπρου.

Τό 1ον Δημ. Σχολ. Πόρου Κεφαλληνίας δέμα με ιματισμόν καὶ γραφ. ὕλην εις πρόσφ. Κυπρίαν μαθήτριαν Λεμύθου.

Τό 2ον Δημ. Σχολ. Πόρου Κεφαλληνίας δέμα με ιματισμόν καὶ γραφ. ὕλην εις πρόσφ. Κυπρίαν μαθήτριαν Λεμύθου.

ΚΡΗΤΗ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Τό Δημ. Σχολ. Πεύκου Βιάννου

ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΟΥ ΤΡΙΧΩΤΟΥ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΗΣ

Πρέπει πάντα να έχουμε το σώμα καθαρό. Άλλα για το τριχωτό μέρος της κεφαλής πρέπει να λαβαίνουμε ειδικές φροντίδες. Τα μαλλιά μας έχουν ανάγκη από άερα, από φως και από καθαριότητα. Αν παρατηρήσουμε μικρά παιδιά, που έχουν λερωμένο το δέρμα της κεφαλής και μάλιστα που τους φορούν και σκούφια, θα ιδούμε ότι έχουν άραια μαλλιά. Ένώ τα παιδιά, που τους καθαρίζουν την κεφαλή, όπως και τ' άλλο σώμα, κάθε μέρα και τους την αφήνουν άσκέπαστη, και πολλά μαλλιά έχουν και λιγότερο κρυολογούν.

Όσο πιο χονδρό και πιο βαρύ είναι το κάλυμμα της κεφαλής, τόσο λιγότερο αερίζονται τα μαλλιά. Γι' αυτό και πέφτουν πολύ γρήγορα. Ένώ οι κρόταφοι, που μένουν άκαλυπτοι, διατηρούν περισσότερο χρόνο τα μαλλιά. Δεν είναι καλό επίσης τα μαλλιά να σφίγγονται ή να τεντώνονται. Όποιος συνθίζει να φορεί κάλυμμα και μέσα στο σπίτι, γίνεται γρήγορα φαλακρός.

Ο καλύτερος τρόπος να περιποιηθούν τα μαλλιά τους τα παιδιά είναι να τα χτενίζουν με χοντρό χτένι και να τα βουρτσίζουν με σκληρή βούρτσα το πρωί και το βράδυ, πριν από τον ύπνο. Ψιλό χτένι σπάει τις τρίχες, ερεθίζει το δέρμα και αυξάνει την πιτυρίδα.

Μή μεταχειρίζεσθε ποτέ χτένια ή ψαλίδια ή βούρτσες ή καπέλλο, που δεν είναι δικά σας. Αυτό μπορεί να σας μεταδώσει άρρώστιας.

δέματα με ιματισμόν ὡς καὶ δρχ. 600 εις 8ον Δημ. Σχολ. Λεμεσού.

Τό 3ον Δημ. Σχολ. "Ιεραπέτρας είδη βοηθείας εις υιοθετηθέντας πρόσφ. μαθητὰς.

Τό 5ον Δημ. Σχολ. "Ιεραπέτρας δέμα με γραφ. ὕλην καὶ ιματισμόν εις Δημ. Σχολ. "Ασγάτας Λεμεσού.

Τό Δημ. Σχολ. Ν. "Ανατολῆς "Ιεραπέτρας δέματα βοηθείας καὶ δρχ. 5.000 εις πρόσφ. μαθητὰς.

Τό Δημ. Σχολ. Καστελίου Πεδιάδος 4 δέματα με κλινοσκεπάσματα καὶ παιχνίδια εις πρόσφ. μαθητὰς.

Οἱ "Ερυθ(σ)ται μαθηταὶ Δημ. Σχολείων Σητείας, διὰ τοῦ "Επιθεωρητοῦ περιφέρειας, 14 μεγάλα δέματα με είδη βοηθείας ἀξίας δρχ. 30.000 εις Δημ. Σχολ. Βάσης Κοιλανίου Λεμεσού.

τοῦ τριχωτοῦ τῆς κεφαλῆς. Μία τέτοια εἶναι καὶ ὁ λεγόμενος ἄχωρ (κ. κασίδα), ἄρρωστια ποὺ προεξεῖ φαγοῦρα, κοκκινίζει τὸ δέρμα καὶ κάνει νὰ πέφτουν τὰ μαλλιά κατὰ τόπους. "Άλλοτε σχηματίζει στὸ δέρμα κιτρινωπὲς κρούστες στρογγυλές, ποὺ ἔχουν μιὰ δυσάρεστη ὀσμὴ. Τὸν ἄχωρα μποροῦν νὰ μεταδώσουν καὶ ζῶα, ποὺ ἔχουν προσβληθῇ ἀπὸ τέτοια ἄρρωστια, λ.χ. σκύλοι, γάτες κ.λπ. Μιὰ ἄλλη ἄρρωστια τοῦ τριχωτοῦ εἶναι καὶ ἡ ἀλωπεκία (τριγόρρα). Μοιάζει με τὴν προηγούμενη, μὰ δὲν προεξεῖ φαγοῦρα, δὲν κοκκινίζει τὸ δέρμα καὶ δὲν εἶναι καὶ μεταδοτικὴ.

Μαλλιά ἀκαθάρτα πολλές φορές ψειρίζουν. Μιὰ ψείρα μπορεῖ νὰ πολλαπλασιασθῇ τόσο γρήγορα, ὥστε μέσα σὲ δυὸ μῆνες ἢ μιὰ νὰ γίνουν 5.000. Οἱ ψεῖρες, ἐκτὸς ποὺ εἶναι δειγμὰ ἀκαθαρσίας, μποροῦν νὰ προκαλέσουν καὶ διάφορες ἄρρώστιας (κηρίον, πυοφύτης).

Τὰ μαλλιά δὲν εἶναι μόνον στόλισμα γιὰ τὸ πρόσωπο. Χρησιμεύουν καὶ γιὰ νὰ προστατεύουν τὴν κεφαλὴ ἀπὸ τὰ κρυολογήματα. "Η πτώσις τῶν τριχῶν προκαλεῖ κακεφαλόπονους, ἡμικρανίες, νευραλγίες, νοσήματα τῶν αὐτιῶν, ποὺ μποροῦν νὰ καταλήξουν καὶ σὲ κώφωση. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ἀμελοῦμε γιὰ τὴν περιποίησιν τοῦ τριχωτοῦ τῆς κεφαλῆς, ποὺ δὲν εἶναι δὰ καὶ τόσο δύσκολη.

ΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΒΟΥΡΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 17)

ἐπάγγελμα τοῦ κάβουρα καὶ προχωροῦμε στὸ τρίτο. Τὸ τρίτο ἐπάγγελμα τοῦ κάβουρα ἀποδίδεται μετὰ τὴ λέξη «σκουπιδιάρης». Σκουπιτίζει ἐπιμελῶς τὴν ἀκριβολιὰ λὲς καὶ εἶναι διορισμένος ἀπὸ τὴ Δημαρχία ἢ ἀπὸ τὸν Τουρισμὸ. "Οπου ὑπάρχουν βράχια καὶ καβούρια ἢ ἀκρογιαλὶα εἶναι πρὸ καθαρή. Συνήθως οἱ ἐκδρομεῖς καθοῦνται σ' ἐνα βράχο, ἀνοίγουν τὸν ἐκδρομικὸ τους σάκκο, βγάζουν διάφορα φαγώσιμα καὶ στρώνονται στὸ φαί. Τρῶνε, πίνουν καὶ ἐπειτα φεύγουν, ἀφήνοντας πίσω τους τὰ λείψανα ἐνὸς πλοῦσιου γεύματος, Ψωμιά, τυριά, κόκκαλα, λαδόχαρτα με σάλτσες κ.λπ. Ἀυτὰ γίνονται τὸ πρωί. "Αν περάσετε τὸ ἀπόγευμα ἀργά, δὲν θὰ βρεῖτε τίποτα. "Όλα ἔχουν παστρευτῇ ἀπὸ τὰ καβούρια!

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΦΤΕΡΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 8)

Θὰ πᾶμε, ναί! Μά... ὄχι σήμερα! Θὰ πᾶς μιὰ μέρα μόνος σου, Μιχαλάκη μου, στὴ Βηθλεέμ...

— Μὰ πότε, μὰ πότε; Πότε θὰ βροῦμε μιὰ τέτοια εὐκαιρία; Ἀπάντησε ἀνυπόμονα ὁ Μιχαλάκης, ἑτοιμος νὰ κλάψει...

— Ξέρεις πότε θὰ πᾶς στὴ Βηθλεέμ, Μιχαλάκη; "Όταν θὰ μεγαλώσεις καὶ ἀποδείξεις καὶ στὸν ἑαυτὸ σου καὶ στοὺς ἄλλους πὼς ἔγινες ἕνας ἄνθρωπος, ὅπως θέλει νὰ εἶναι κάθε ἄνθρωπος, ὁ Χριστοῦλης μας. "Ενας ἄνθρωπος τίμιος, φρόνιμος, πιστὸς στὸ Εὐαγγέλιο, ὄχι ἐγωῖστῆς, πονετικὸς, ποὺ νὰ βοηθεῖ ὅσο μπορεῖ ἀκόμα καὶ τὸν ἐχθρό του! "Ενας ἄνθρωπος πρῶος, ταπεινός, δίκαιος! Κατάλαβες; Τέτοιους ἄνθρώπους θέλει ὁ Χριστὸς νὰ πηγαίνουν στὴ Βηθλεέμ καὶ νὰ τὸν προσκυνᾶνε! Γιὰ τὴν ὥρα, μείνε ἱκανοποιημένος μετὰ τὸ θέαμα τοῦ ἁγίου αὐτοῦ! Νὰ εἶσαι περήφανος, γιὰτὶ λίγα παιδιά τὸ ἔχουν δεῖ! Καὶ τώρα, ἂς γυρίσουμε!

Τὸ ἀεροπλάνο ἔκανε μιὰ στροφή μέσα στὸ σκοτάδι καὶ τὸ ἄστρο χάθηκε ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ Μιχαλάκη. Μὰ τί παράξενο! "Απὸ κείνη τὴ στιγμή, ἄρχισε νὰ λάμπει περισσότερο μέσα του. Καὶ τόσο ἔλαμπε, ποὺ καθὼς γυρίζαν, σκίζοντας τὰ σύννεφα, τοῦ φάνηκε πὼς κάποια σύννεφα ἔπαιρναν τὸ σχῆμα λευκῶν ἀγγέλων ποὺ χαροῦμενοι φτερούγιζαν στὸ διάστημα. "Τότερα...

"Τότερα, ὁ Μιχαλάκης ξύπνησε. Θαμπωμένος ἀκόμη ἀπὸ τὸ ὄνειρο, δὲ μποροῦσε νὰ καταλάβει ποῦ βρισκόταν, μὴ ἂν εἶναι αὐτὰ ἦταν πραγματικὸτητα ἢ, ἀπλᾶ καὶ μόνον εἶχε ὄνειρευτῇ! Μὰ ἦταν τόσο ζωντανό, καὶ πρὸ παντὸς τόσο ὠραῖο τὸ ὄνειρο, ποὺ ὁ Μιχαλάκης, καθὼς σηκώνετο ἀπὸ τὸ κρεβάτι του, δὲν ἀπόφυγε τοῦτῃ τὴ σκέψη: «Δὲν πειράζει ποῦ δὲν με πῆραν στὴν Αἴγυπτο! Καλύτερα! Γιατὶ ἂν εἶχα πάει μαζί τους δὲν θὰ εἶχα κάνει ἀπὸψε αὐτὸ τὸ ταξίδι, ποὺ δὲ θὰ τὸ ξεχάσω ποτέ! Ναί, ὀρκίστηκα στὸ Χριστὸ νὰ μὴν τὸ λησμονήσω!»

Χαρούμενος καὶ περήφανος μάλιστα, κατέβηκε στὴν τραπεζάρια, γιὰ τὸ χριστουγεννιάτικο πρωῒνό. "Α, τί ὠραῖα ποὺ εὐώδιαζαν τὰ τσουρέκια! Τὰ εἶχε φτιάξει, ὅπως κάθε χρόνο, ἢ ἀγαπημένη του γιὰ τὰ Θεάγια...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Βοήθεια εις σεισμοπλήκτους και ένδεεις
Help to the needy

Βοήθεια εις Κοινότητας και σχολεία
Health in the Home

Ε.Ε.Σ.Ν. 2ου Γυμν. Θηλ. Πειραιώς
Juniors of 2nd High School for Girls Piraeus

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Έδεσσης
Juniors of 1st Elem. School Edessa

Ε.Ε.Σ.Ν. 6ου Δημ. Σχολ. Γιαννιτσών Ν. Πέλλης
Juniors of 6th Elem. School Yianitsa Macedonia

Ε.Ε.Σ.Ν. 4ου Δημ. Σχολ. Ναούσης
Juniors of 4th Elem. School Naoussa Macedonia

Ε.Ε.Σ.Ν. 3ου Δημ. Σχολ. 'Αλεξανδρείας 'Ημαθίας
Juniors of 3rd Elem. School Alexandria Emaetha

Ε.Ε.Σ.Ν. Γυμνασίου Κεφαλοβρύσσου 'Ιωαννίνων
Juniors of High School Kefalovrysson Epiros

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Γαβαλούς Μεσολογγίου
Juniors of Elem. School Gavalou Messolonghi

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΕΠΙ ΓΗΣ ΕΙΡΗΝΗ

Φωτοπερίχυτη ή βραδυά,
γλυκειά και μαγική,
άπλώθηκε στ'ης Βηθλεέμ
τ'η μουσική τ'ην ώρα
κι όσοι τ'ο κάλεσμα άκουσαν
τ' άγγελικό πιστοί,
μές στ'ην ψυχή τους έστησαν
θείο ούράνιο δώμα,

νά θρονιαστεί ο Άντρωτής,
του κόσμου ο πλαστουργός,
για νά κηρύξει «ειρήνη ήμίν»
χαρά και εύτυχία
και νά θερμάνει τις καρδιές
ο Θεός Χορηγός
και ν' άπλωθει όλοϋθε φώς
κι ούράνια άρμονία.

ΒΑΣ Δ. ΔΗΜΟΥΛΑΣ

ΧΡΟΝΟΙ ΔΙΣΕΚΤΟΙ

Βαριά τ'ά βήματα μέ πάν
πίσω στα περασμένα,
πού ή εύτυχία είτανε
χειροπιαστή για μένα.
Είτανε ή καρδούλα μου
πουλί μέ τ'ά φτερά του,
πετούσα σάν κι εκείνον
πούχει τ'η λευτεριά του.
Σάν περπατούσα, νόμιζα
πώς χάμω δέν πατούσα.
Μιλούσα κι όλοι λέγανε
πώς γλυκοκελαίδουσα.

Μά ήρθαν χρόνοι δίσεκτοι,
φωτιά μέ τόν άγέρα
μου πήρανε οί άπιστοι
μητέρα και πατέρα.
Μ' άφήσανε μέσ στη ζωή.
Σάν καλαμιά στο ρέμα
κ' έμεινε πιά ή καρδούλα μου
χωρίς σταγόνα αίμα!

ΙΣΜΗΝΗ ΛΙΑΣΙΔΟΥ
Καθηγήτρια. Πάφος - Κύπρου

ΓΝΩΜΙΚΑ

Ποτέ μ'ή βλάβης άνθρωπο.
Κάνε για τόν καθένα
κεϊνο πού θάθελες κ' έσύ
νά κάνουνε για σένα.

Μή λέγης τ'ά εύχάριστα
σ' αυτούς πού σέ ρωτούνε
άλλά νά λέγης τ' άριστα
κι άς δυσχεραστήθουνε.

ΜΙΧΑΗΛ Δ. ΓΚΙΝΑΛΗΣ
Α' Γυμν. 'Αρρ. Θεσσαλονίκης

ΔΙΑΛΟΓΟΙ

— Έσύ φταίς, κύριε. Ξέρω τ'η
δουλειά μου. 'Οδηγώ αυτοκίνητο εί-
κοσι χρόνια.

— Κ' έγώ περπατώ έξήντα.

*

— Κύριε καθηγητά, λέει ή μα-
θήτρια του Γυμνασίου στόν καθη-
γητή τ'ης φιλοσοφίας, θά είχατε
τ'ην καλωσύνη νά μου εξηγήσετε
ποιά διαφορά υπάρχει μεταξύ χρό-
νου και αιωνιότητας;

— Άν είχα τόν απαιτούμενο χρό-
νο θά σου τ'ην εξηγούσα σ' όμωσ
θά χρειάζοσυνα μιάν αιωνιότητα
για νά καταλάβεις.

Ε. Ρ. ΑΝΙΣΤΗΣ

ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

Σ' ένα σχολείο τ'ης Σκωτίας ο
καθηγητής τ'ης χημείας ρωτά έναν
μαθητή:

— Άν ρίξω ένα σελίνι μέσα σέ
νιτρικό όξύ, θά διαλυθεί;

— Όχι, κύριε καθηγητά, τού ά-
παντά αυτός.

— Μπράβο, παιδί μου. Καί πώς
τό ξέρεις;

— Γιατί άν διαλυόταν δέν θά τό ρί-
χνατε.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΗΛΑ
Γυμν. Μαραθώνος

ΞΕΡΕΤΕ ΟΤΙ:

* Ένα περιστέρι διήνυσε 4.000
χιλιόμετρα από τ'η Νότιο 'Αμερική
ώς τ'η Νέαν 'Τόρκη για νά επιστρέ-
ψει στο σπίτι του πρώτου... άφέντη
του;

* Ότι ένα περίεργο πλάσμα, ο
«Αυτοελάς ορνιθορργός ο πλατύ-
πους» — και μεταξύ ζώων και που-
λιού, πού έχει τρίχωμα, δέν έχει φτε-
ρά, και τ'ά πόδια του είναι νηκτικά
σάν τ'ης πάπιας — γεννάει αυγά; τ'ά
κλωσίζει, κι άμα σκάσει τ'ό αυγό και
βγει τ'ό μικρό άρχίζει άμέσως νά τό
θηλάζει;

Ν. ΔΟΤΚΑΣ
Σπουδαστής Φυσικομαθηματικός

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- 1) 'Η τσιγαροθήκη άλλως.
- 2) 'Αρχαία θεότης — Θεός τών 'Αρχαί-
ων Αιγυπτίων.
- 3) Μεγάλος μουσικός του 18ου αιώνα.
- 4) 'Εορτή (Δημοτική).
- 5) Γράμματα από τ'ην λέξη πράσο.
- 6) Μουσική νότα — άφησε (Δημοτική).

ΚΑΘΕΤΩΣ

- 1) Γίνεται τ'ο φθινόπωρο.
- 2) Διό φωνήεντα.
- 3) Νήσος του Αιγαίου.
- 4) Μαλακά, ήσυχα.
- 5) Κυβέρνηση, άρχη.
- 6) 'Αλαλαγμός.

ΓΑΛΑΝΗ — ΕΤΗΟΛΙΑ
Μαθήτριες Γυμν. Αυγουρίου (Ναυπλίας)

ΟΔΗΓΙΣΜΟΣ: ΜΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΓΙΑ ΝΕΕΣ

(Συνέχεια από τ'η σελίδα 3)

Τά παιδιά κάθε Κλάδου έντάσ-
σονται σέ οργανωμένες ομάδες μέ έ-
πικεφαλής 2 - 3 ένήλικες. Τό πρό-
γραμμα κάθε Κλάδου έχει μεγάλη
ποικιλία και δίνει στα παιδιά τ'η δυ-
νατότητα ν' άποκτήσουν νέα ένδια-
φέροντα, ν' άνακαλύψουν τόν κόσμο
γύρω τους, νά προσφέρουν οργανω-
μένη 'Υπηρεσία, νά ζήσουν στο ύπαι-
θρο, νά παίξουν και ν' αυτοδιοικήθουν.
Κάθε ομάδα συγκεντρώνεται μιá φο-
ρά τ'ην εβδομάδα σ' ένα χώρο δικό
της, ενώ τ'ο καλοκαίρι οργανώνει
τ'ην κατασκήνωσή της.

Όλοι οί ένήλικες πού πλαισιώ-
νουν τ'ά 'Αρχηγεία τών 'Ομάδων ή
άνήκουν σέ κατά τόπους συμβούλια
ή επιτροπές, προσφέρουν τ'ην ύπηρε-
σία τους στόν 'Οδηγισμό έθελοντι-
κά. Συνεργάζονται στενά μέ τ'ην
'Εκκλησία, τ'ο Σχολείο και τούς
γονείς και συμβάλλουν κι αυτόι στη
σωστή άγωγή τών παιδιών.

ΣΤΗΝ ΣΦΙΓΓΑ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ

Μυθιστόρημα

Στις 3 Σεπτεμβρίου, κατά το μεσημέρι, σεργισ-
νοῦσα στο κατάστρωμα και με χαρά ελογάριαζα
ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρες τὸ καράβι μας θάφθανε στὴν
Τριστάν ντὰ Κούνα. Ὁρῆσις ὁ ὑποπλοίαρχος
Βέστ, κοιτοῦσε μὲ τὸ κιάλι κάτι ποὺ φαινότανε
πάνω στὸ κύμα κάπου τρία μίλια πέρα. Εἶχε σχή-
μα ἀκανόνιστο καὶ ἀνεβακατέβαινε ὀλοένα. Σίμω-
σα κι ἄκουσα τὶς κουβέντες τῶν μαρινέρων. «Ὁχι,
δὲν εἶναι φάλαινα, δὲ βλέπετε πὼς δὲν ξεφυσάει;»,
ἔλεγε ὁ ἕνας. Ὁ ἄλλος ἐπέμενε πὼς εἶναι πλοῖο
ναυαγισμένο. Ἀντίθετα ὁ Οὐρλιγκερλί εἶχε τὴ
γνώμη πὼς δὲν εἶναι φάλαινα μήτε ναυάγιο, ἀλλὰ
τιμῆμα παγόβουνου, ποὺ εἶχαν παρασύρει τὰ ρεύ-
ματα. Ἀκούγοντάς τον ὁ Βέστ εἶπε πὼς εἶχε δί-
κιο. «Ὡς ἐδῶ πέρα πάγος;» ἀπόρησα. — «Ναί,
συμβαίνει καμιά φορά νὰ φτάνουν οἱ πάγοι ὄχι
ὡς ἐδῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ πιὸ κάτω», εἶπε ὁ ὑπο-
πλοίαρχος. Ὁ Γκύ, ποὺ εἶχε πλησιάσει, συμφώ-
νησε χωρὶς ν' ἀφήσει ἀπὸ τὸ μάτι του τὸ τηλε-
σκόπιο, προσθέτοντας ὅτι εἶναι εὐτύχημα ποὺ λιώ-
νει ὁ πάγος σιγά-σιγά, γιατί διαφορετικά θὰ
ἐκινδύνευε τὸ καράβι. Πλέοντας γοργὰ πλησιάσα-
με τὸν ὁγκόπαγο. Παραξενεύτηκα ποὺ ἄκουσα
τὸν πλοίαρχο νὰ προστάζει τὸν ναύκληρο νὰ διευ-
θυθεῖ πρὸς αὐτόν. Σκέφτηκα πὼς ἡ φαντασία του
τὸν ἔκανε νὰ ἐπιθυμῇ τὴν προσέγγισή.

Ὅσο νὰ πᾶμε κοντὰ, ὁ Γκύ παρατηροῦσε ἐπί-
μονα τὸν ὄγκο. Καὶ νὰ, δίχως κιάλι πιά, διακρί-
ναμε μὲ φρίκη ἐπάνω του ἕνα χέρι ἀρχικά, μετὰ
ἕνα πόδι, τέλος ἕνα κεφάλι καὶ ἕνα κορμί. Μᾶς φά-
νηκε γιὰ μιὰ στιγμή πὼς ἐσάλευαν, γι' αὐτὸ καὶ
ξεφωνήσαμε, μὰ δὲν ἀργήσαμε νὰ σχηματίσουμε
τὴν ἐντύπωση ὅτι δὲν ἐπρόκειτο γιὰ ζωντανὸν ἄν-
θρωπο. Γύρισα πρὸς τὸν Γκύ καὶ εἶδα τὸ πρόσωπό
του χλωμότερο κι ἀπὸ τὸ πτώμα· τὸ πτώμα τοῦ
ἀγνώστου ποὺ μᾶς ἔφερνε ὁ πάγος ἀπὸ τὸ πιὸ
μακρινὸ σημεῖο τοῦ Ἀνταρκτικοῦ!

Ἀφοῦ ἔγινε ὅτι ἦταν ἀναγκαῖο νὰ γίνε, ὁ
πλοίαρχος πῆγε κοντὰ στὸ πτώμα, λὲς καὶ ἤθελε
νὰ τὸ ἀναγνωρίσει. Ἐπρόκειτο γιὰ ἕνα ναυτικό,
ποὺ σίγουρα εἶχε πεθάνει πρὶν ἀπὸ μῆνες. Ἦταν
πετοῖ καὶ κόκκαλο. Ποιὸς ξέρεי πόσο εἶχε ὑποφέρει
ἀπὸ τὸ μαρτύριο τῆς πείνας παλεύοντας μὲ τὰ
κύματα καὶ ἔπειτα ταξιδεύοντας ἀπάνω στὸν πάγο!

Πῆρε τὸ κεφάλι τοῦ ναυαγοῦ ὁ Γκύ, ἀνασήκωσε
τὰ γκρίζα του μαλλιά καὶ βάλθηκε ν' ἀνοίξει τὰ
παγωμένα βλέφαρα καὶ νὰ διακρίνει τὰ μάτια του.
Ξαφνικά ξέσπασε σὲ κλάματα καὶ ἔκραξε: «Ὁ Πά-

τερσον!». Ἐγώ, ποὺ δὲν καλοθυμῶμαι ἂν εἶχα
ξανακούσει αὐτὸ τὸ ὄνομα, εἶπα κατάπληκτος:
«Ὁ Πάτερσον;». Ὁ πλοίαρχος, ἀφοῦ ἄφησε νὰ
πέσει τὸ ξυλιασμένο κεφάλι, τινάχτηκε. Ἀπάνω, καὶ
κοίταξε πρὸς τὸ νότο σὰ νὰ ἤθελε νὰ βάλει πλώρη
κατὰ κεῖ. Ὑψραιμος ὁ ὑποπλοίαρχος, εἶπε στὸν
ναύκληρο νὰ ψάξει τὶς τσέπες τοῦ νεκροῦ. Σ' αὐτὲς
βρέθηκαν ἕνα κοντὸ μαχαίρι, μὴ ἄδεια μεταλλικὴ
ταμπакιέρα καὶ ἕνα μικρὸ δερμάτινο κατάστιχο ποὺ
εἶχε στὴ θήκη του μολύβι. «Δὸς μου το», εἶπε ὁ
πλοίαρχος στὸν Οὐρλιγκερλί. Τὸ ἀνοίξε κι ἄρχισε
νὰ τὰ φυλλομετρεῖ. Ἡ ὑγρασία εἶχε σβήσει τὰ
γράμματα ἀπὸ τὶς περισσότερες σελίδες, ὅμως εἶ-
χαν μείνει κάποιες εὐδιάκριτες λέξεις. Διαβάζοντάς
τες μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ τὴ συγκίνηση ὁ πλοίαρ-
χος Λάν Γκύ, μ' ἔκανε ν' ἀνατριχιάσω. Ἰδού τί
ἔλεγε: «Ἰάνα... Νῆσις Τσάλαλ... 83)... Ἐ-
κεῖ, 11 χρόνια ὀλόκληρα... Πλοίαρχος... Ζοῦν ἀ-
κόμη 5 ναῦτες... Ἀς σπεύσει νὰ τοὺς βοηθήσει
ὅποιος μπορεῖ... — Πάτερσον.

Τότε θυμήθηκα. Πάτερσον ἦταν ὁ ὑποπλοίαρ-
χος τῆς ἀγγλικῆς γολέτας, ποὺ ὕστερα ἀπὸ τὸ
ναυάγιο τοῦ «Κράμπου» εἶχε σώσει τὸν Πόε καὶ
τὸν Πέτερς. Ὡστε ὅλα ὅσα εἶχε γράψει ὁ Πόε ἦταν
ἀληθινὰ! Κόντεψα νὰ τρελαθῶ, ἐγώ, ποὺ ὡς ἐ-
κείνη τὴ στιγμή θεωροῦσα τρελὸ τὸν Γκύ. Πὼς
μποροῦσα τώρα ν' ἀμφιβάλλω ὅτι εἶχε δίκιο αὐ-
τός, ὅταν ὁ ψυχραιμος Βέστ κατῴρθωσε νὰ δια-
βάσει κατόπιν μὲ ὑπομονὴ κι ἄλλες μισοσβησμένες
λέξεις ἀπὸ τὸ κατάστιχο, αὐτὲς: «Παρασυρόμενος
πρὸς βορρᾶν ἀπὸ 3 ἰουνίου... Τὸ ξεκίνημα ἀπὸ
τὴν Τσάλαλ... ὅπου ἀκόμη... βρίσκονται πλοίαρ-
χος Οὐίλλιαμ Γκύ καὶ 5 ναῦτες τῆς «Ἰάνας». Τὸ
παγόβουνο ὅπου βρίσκομαι περνάει τὸ πρόφρα-
γμα... Τὰ τρόφιμά μου σῶνονται... 13 ἰουνίου.
Τίποτα πιά δὲ μ' ἀπομένει... 16 ἰουνίου... Σήμε-
ρα θὰ πεθάνω...». Στράφηκε ἀπὸτομα σὲ μένα ὁ
πλοίαρχος καὶ εἶπε: «Τώρα λοιπόν, πιστεύετε;». —
«Ναί, ναί, ἀποκρίθηκα. Ἀλλὰ ὁ κυβερνήτης Οὐίλ-
λιαμ Γκύ τῆς «Ἰάνας», τί...». Δὲν ἄφησε νὰ συνε-
χίσω. «Αὐτὸς κι ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ τοῦ «Ἀλ-
μπράνου» εἶναι ἀδέρφια!» φώναξε τόσο δυνατὰ ποὺ
ἀκούστηκε ἀπ' ὅλους.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

1

Κατάπληξη μοῦ ἔκανε αὐτὴ ἡ συνάντησι. Κι
ὅλο σκεπτόμουν ἂν ὁ πλοίαρχος Γκύ θάπαιρνε
τὴν ἀπόφασή νὰ σώσει τοὺς ἄνδρες τῆς «Ἰάνας». Σὲ
τέτοια περίπτωσι θὰ ἦμουν ἴσως ὑποχρωμένος
νὰ τὸν ἀκολουθίσω, ὅπως τοῦ εἶχα ὑποσχεθῇ.
Ὅποτε...

Εὐτυχῶς δὲν ἦταν ἔτοιμο τὸ πλοῖο γιὰ ταξίδι
μακρινό. Χρειαζότανε τρόφιμα, νερό, ἐπισκευές.
Σίγουρα θὰ ἐπίανε στὴν Τριστάν ντὰ Κούνα, καὶ
ἐγὼ θ' ἀποβιβαζόμουν ἐκεῖ καὶ θὰ περίμενα νὰ
περάσει κανένα ἄλλο πλεούμενο καὶ νὰ με παραλά-
βει. Πραγμαστικά, στὶς 6 Σεπτεμβρίου ὁ «Ἀλμπρα-
νος» ἄραξε στὸ λιμάνι τοῦ μεγάλου νησιοῦ, καὶ
μάλιστα στὸ σημεῖο ποὺ κατὰ τὴν ἀφήγησιν τοῦ
Πύμ εἶχε ἀράξει ἡ «Ἰάνα».

Δυὸ μέρες ἀργότερα σαλπάρησε ἡ γολέτα. Ὁ
πλοίαρχος Γκύ δέχθηκε νὰ μὲ πᾶει ὡς τὶς Φάλκλαντ,
ὅπου θὰ γίνονταν οἱ ἐπισκευές, γιατί μόνον αὐτὸ
κεῖ περνοῦσανε πλοῖα. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ τα-
ξιδιοῦ αὐτοῦ, ποὺ ἐκράτησε δυὸ ἡμερώνυχτα,
φούντωσε μέσα μου ἡ ἐπιθυμία νὰ λάβω μέρος
στὴν τολμηρὴ ἐπιχείρησιν τοῦ πλοίαρχου Λάν Γκύ.
Στὸ κάτω-κάτω δὲν εἶχε σημασία ἂν ἐπέστρεφα
στὴν Ἀμερικὴ ἐξὶ μῆνες ἀργότερα, ἔστω καὶ ἕνα χρό-
νο! Τέλος ἐπῆρα τὴ μεγάλη ἀπόφασιν, ἔπρεπε ὅμως
νὰ συμφωνήσῃ κι ὁ καπετάνιος. Τὸν συνάντησα τὸ
δειλινὸ τῆς 11 Ὀκτωβρίου, καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγα
λόγια τυπικὰ μοῦ εἶπε: «Λοιπόν, πιστεύετε ἀκόμη
πὼς τὸ βιβλίο τοῦ Πόε δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο παρὰ
ἕνα φανταστικὸ ἀφήγημα; — «Ὁχι βέβαια», ἀπο-
κρίθηκα. «Καθὼς μὲ πείθουν τὰ γεγονότα, συνέ-
χισε, ὁ ἀδελφός μου, μαζί μὲ πέντε συντρόφους του
γλυτώσανε ἀπὸ τὴν καταστροφὴ. Ἀν ζοῦν ἀκόμη
ἢ ὄχι, θὰ τὸ μάθουμε, σύντομα ἐλπίζω...» — «Ἐκεῖ
ποῦ θὰ πᾶτε, στὸ ἔσχατο σημεῖο τοῦ ἀνταρκτι-
κοῦ, θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ ἔρω καὶ ἐγώ» εἶπα. Μοῦ ἔρρι-
ξε μιὰ διαπεραστικὴ ματιά καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγων
στιγμῶν σιωπῇ πρόφερε τὴ λέξιν ποὺ μὲ λαχτάρω
ἐπερίμενα: «Εὐχαρίστως».

2

Ὑστερα ἀπὸ τριήμερη παραμονὴ στὶς Φάλκλαντ,
ὅπου εἶδα θαλασσινοὺς γίγαντες καὶ πουλιὰ παρὰ
ἔξω, λιπαρόχνηες τ' ὄνομά τους, ποὺ οἱ κραζιές
τους ἔμοιαζαν μὲ γκαρίσματα γαϊδάρων, μ' ἐπι-
σκευασμένο ὅσο πιὸ καλὰ γινότανε τὸ πλοῖο, σαλ-
πάραμε. Ἡ δύναμις τοῦ πληρώματος εἶχε ἐνισχυθεῖ.
Ἀνάμεσα στοὺς νέους μαρινέρος ἦταν ἐξὶ Ἀγγλοὶ
καὶ πέντε Ἀμερικανοί. Ἡμᾶστε στὸ πλοῖο τριαντα-
δυὸ ἄντρες, νὰ ὅμως ποὺ τὴν τελευταία στιγμὴ
γίναμε τριάντα τρεῖς: ἕνας κοντούτσικος ἀλλὰ
σφριγηλὸς ἄνθρωπος, ποὺ καθὼς ἔλεγε ἐπὶ 25 χρό-
νια πάλεψε μὲ τὰ κύματα, ἐνῶ εἶχε ἀποτραβηχθῇ
στὴ στεριά ἀπὸ μῆνες θέλησε νὰ προστεθῇ στὸ πλή-
ρωμα, γιατί ἐπιθυμοῦσε νὰ φτάσει ὡς τὸν Ἀνταρ-
κτικό. Κι ὁ πλοίαρχος, ἀφοῦ πῆρε καλὲς πληροφο-
ρίες ἀπὸ τὸν λιμενάρχη, τὸν δέχθηκε. Ἦταν αὐτῇ
τῆς 27 Ὀκτωβρίου ὅταν ὁ «Ἀλμπράνος» ξεκίνησε
μὲ τὶς εὐχὲς ἐνὸς πλήθους ποὺ εἶχε συγκεντρωθῇ
στὴν παραλία.

3

Ὑστερα ἀπὸ πολὺήμερο ταξίδι εὐχάριστο σχε-
τικά, ποὺ κατὰ τοὺς διάφορους σταθμούς μᾶς ἔδωσε
τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἴδωμε γραφικοὺς ὄρους καὶ ἐρημι-
κὰ νησιά, βρεθήκαμε πέρα ἀπὸ τὸν Πολικὸ Κύκλο.
Εἶχαμε μπεῖ στὴ χώρα τῶν μυστηρίων καὶ τῶν θαυ-
μάτων, εἶχαμε περάσει τὸν 66ο παράλληλο!

Ὁ καιρὸς ἦταν κακός. Ἐπεφτε χαλάζι, ἡ θάλασ-
σα ἦταν φουρτουνιασμένη τὸ βράδυ τῆς 6 Δε-
κεμβρίου. Βράδυ λέω, ἐνῶ στὸν οὐρανὸ θαμπόφεγγε
ὁ ἥλιος τοῦ μεσονυκτίου. Κάθε τόσο διακρίναμε
παγόβουνα στὸ πέλαγος. Ὅμως ἐλπίζαμε πὼς ἡ
φουρτοῦνα θὰ τὰ ἔλιωνε καὶ δὲ θὰ δυσκολευότανε ὁ
πλοῦς μας. Ὁ «Ἀλμπράνος» χτυπιότανε φοβερὰ
ἀπὸ τὰ κύματα, πότε βούλιαζε στὰ χάσματα καὶ
πότε σηκώνονταν ὀλόρθος. Ἐγιναν ζημιές, ἔσπασε
μιὰ κεραία καὶ ἔπεσε στὴ θάλασσα, καὶ ἕνας ναύτης

ἔξαφανίστηκε. Ξαφνικά εἶδα ἕνα ἄλλο νὰ ρίχνε-
ται στὰ κύματα. Εὐτυχῶς δὲν ἦταν ἀτύχημα. Ὁ
κοντὸς Ἀμερικανὸς ποὺ προσετέθη στὸ πλήρωμα
ὅταν φεύγαμε ἀπὸ τὶς Φάλκλαντ, ὁ Χούντ, βάλθηκε
νὰ σώσει τὸ συνάδελφό του. Φωνὲς ἀκούστηκαν:
«Δυὸ ἄνθρωποι στὴ θάλασσα». Τὸ καράβι ὕστερα
ἀπὸ μεγάλη προσπάθεια τοῦ τιμονιέρη ἔμεινε ἀσά-
λευτο σχεδόν, καὶ ἐνῶ εἶχαμε ὅλοι ἀπελπισθῇ, γιατί
κανεὶς δὲ φαινότανε στὴν ἐπιφάνεια, πρόβαλε ξα-
φνικά τὸ ἀριστερὸ χέρι τοῦ Χούντ ποὺ κρατοῦσε
τὸν συνάδελφό του, ἐνῶ τὸ δεξιὸ κολυμποῦσε δυνα-
τά. Ἀκούστηκαν «Οὐρρά», ρίχτηκε ἕνα παλαμάρι
καὶ σὲ λίγο βρέθηκαν στὸ κατάστρωμα οἱ δυὸ
μαρινέροι.

Τρεῖς μέρες ἐκράτησε ἡ θαλασσοταραχὴ. Κατὰ τὸ
διάστημα αὐτὸ θαύμασα τὶς ἱκανότητες τοῦ πλοίαρ-
χου Γκύ καὶ τοῦ ὑποπλοίαρχου, τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ
πληρώματος καὶ γιατί νὰ τὸ κρύψω; — καὶ τὴ
δική μου ψυχραιμία!

4

Τὸ πρωὶ τῆς 9 Δεκεμβρίου εἶχε καλωσυνέψει ὁ
καιρὸς καὶ προχωροῦσαμε, φυσικὰ πολὺ προσεχτικὰ
ἐξ αἰτίας τῶν παγόβουνων, πρὸς τὸ πιὸ μακρινὸ
σημεῖο τοῦ ἀνταρκτικοῦ. Ἦταν ἐξαιρετικὴ ἀπόλαυσιν
τὸ θέαμα τῶν πάγων ποὺ, βγαίνοντας ἀπὸ τὴν
ὀμίχλη, ἀντανάκλουσαν τὶς ἀκτίνες τοῦ ἡλιοῦ καὶ
ἐπαίρναν ἀνταύγειες μαγευτικὰς. Μιὰν ἐβδομάδα
ἀργότερα μᾶς ἐτύλιξε τὸ πούσι. Χρειαζότανε πολὺ
μεγάλὴ προσοχή. Γιὰ τοῦτο κι ὁ ὑποπλοίαρχος
ἔβαλε στὸ ἄλμπουρο τῆς πλώρης ἕνα βαρέλι καὶ
μέσα σ' αὐτὸ ἕνα σκοπιωρὸ μ' ἐντολὴ νὰ φυλάει
ἀγρυπνα. Τὴ σκοπιὰ αὐτὴ, καθὼς ἔμαθα, οἱ ναυ-
τικοὶ τὴν λένε καρακαξοφωλιά. Ἀπ' αὐτὴ τὴ θέσιν
ἀκούστηκε τὴν αὐγὴ τῆς 17 ἡ φωνὴ: «Ἀντίκρου
δεξιὰ!» ἕνα παγόφραγμα ὀρθωνόταν ἐκεῖ, 5-6 μί-
λια μακριὰ μας. Περνώντας ἀνάμεσα ἀπὸ ὄγκους
πάγων φθάσαμε κοντὰ του, κι ὁ πλοίαρχος μὲ τὸ
ναύκληρο καὶ τρεῖς ναῦτες πῆγαν μὲ μιὰ βάρκα
κοντὰ. Ὁ Γκύ ἤθελε νὰ βρεῖ κανένα πέρασμα ἀνά-
μεσα του, ἀλλὰ μάταια. Τὸ βροχώμερο ποὺ ἄρχισε
νὰ πέφτει κατέβασε πολὺ τὴ θερμοκρασία. Μὰ ἡ
ὀμίχλη δυσκόλευε τὸ ταξίδι. Δὲν βλέπαμε πιά τί-
ποτα χωρὶς τηλεσκόπιο. Προχωροῦσαμε σιγά-σιγά
μὲ κίνδυνον νὰ συγκρουσθῶμε μὲ κανένα παγόβου-
νο. Ὁ πλοίαρχος ἦταν ἀνίσχυρος, γιατί μήτε μέσ'
ἀπὸ τὸ παγόφραγμα μποροῦσε νὰ περάσει, ἀφοῦ
δὲν ὑπῆρχε διέξοδος, μήτε νὰ ἴδῃ καλὰ τὰ παγόβου-
να. Στις 19 τέλος ὁ σκοπιωρὸς ἔκραξε: «Τὸ παγό-
φραγμα λιώνει!» Ἀνέβηκε εὐθύς στὴ σκοπιὰ ὁ
ὑποπλοίαρχος νὰ διαπιστώσῃ τὴν ἀκρίβειαν τῆς
πληροφορίας καὶ ἐφώνασε: «Θάλασσα ἀνοιχτὴ!»
Ἀκολούθησαν «οὐρρά» καὶ χειροκροτήματα. Δυὸ
ᾠρες ὕστερότερα εἶχαμε περάσει μισοστὰ ἀπὸ τὸ
παγόφραγμα καὶ βρεθῇ σὲ μιὰν ἀπέραντη θάλασσα
ποὺ ἔλαμπε καὶ ἦταν ὀλότρελα ἐλεύθερη ἀπὸ πάγους.

5

Εἶχαμε παρεκκλίνει ἐξ ἀνάγκης ἀπὸ τὴν πορεία
μας. Γιὰ τοῦτο κι ὁ Γκύ φρόντισε νὰ ξαναβρεθῶμε
στὸν 43ο μεσημβρινό, ταξιδεύοντας κατὰ τὸ νοτιά.

Διασκευὴ Σ. Π.

(Συνεχίζεται)

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Γραφεία Συντάξεως: Λυκαβηττού 1 - Τηλ. 613.571

Α' Περίοδος 1924-1941 - Β' Περίοδος Έτος 32ον - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1976 - ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 3

Διευθύνουσα Έπιτροπή του Περιοδικού

Π. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ, ΙΩΑΝ. ΚΙΤΣΑΡΑΣ, Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΤΣΑΚΡΗΣ, ΧΡΙΣΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Σύμβουλος διά την εποπτείαν της Όλης: ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθύνσεις συμφώνως Ν.Δ. 346/69 άρθρον 9: Διευθύνσεις Περιοδικού: ΚΑΛΑΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Δώρα 8 Ίστρια 22

Υπαύθυνος Τυπογραφείου: ΤΡΥΦΩΝ ΤΣΟΥΚΑΣ Παισαλίου 10

Τιμή Φύλλου Δρχ. 5 - Έτησια συνδρομή: Έσωτ. Δρχ. 50 (διά τὰ Σχολεία Δρχ. 40) - Έξωτ. £ 1 ή \$ 3

ΕΞΟΦΛΗΣΕΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Παρακαλούμεν θερμώς: α) Τὸς καθυστερούντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν ὀφειλῆς των, ὅπως ἐπισκεύσων τούτην, β) ὅπως τὰ ἐμβάσματα ἀποστέλλονται ἀπροσώπως Ε.Ε.Σ.Ν., Λυκαβηττοῦ 1, Ἀθήνας.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Γ. ΑΘΑΝΑΣ: 'Ακαδημαϊκός

Γ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ: Καθηγητὴς τῆς Παντείου 'Αν. Σχ. 'Επιστημῶν

Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ακαδημαϊκός

Β. ΚΟΥΡΙΑΣ: Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Γ. ΚΟΥΡΝΟΥΤΟΣ: Γεν. Διευθυντὴς Ὑπουργ. Πολιτισμοῦ καὶ Ἐπιστημῶν

ΟΡ. ΛΟΥΤΡΙΑΔΗΣ: Ὁμότ. Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Θ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ - ΔΙΟΜΗΔΗΣ: Ἐθνικὸν Ἀριστεῖον Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν

Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ακαδημαϊκός

Ι. ΧΑΡΑΜΗΣ: 'Ακαδημαϊκός

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ: 'Ακαδημαϊκός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

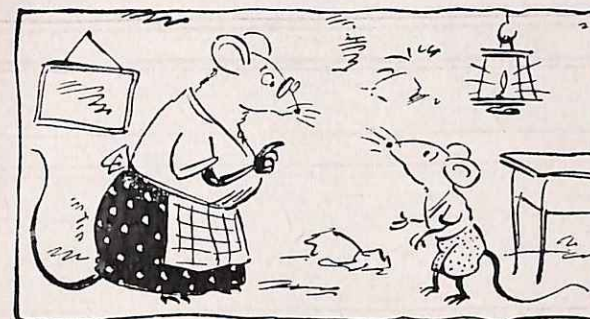
	Σελίς
Π. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ: Πρὸς τοὺς νέους	1
Α. ΒΑΡΒΑΡΡΗΓΟΥ: Ἡ ξενητεμένη Καρυάτις τοῦ Ἑρεχθίου μας	2
Η. ΗΟΛΤΜΕΙΕΡ: Ἡ διατροφή τοῦ παιδιοῦ (Ἀπόδοσις Μ. ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΥ)	3
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ὁδηγισμός	3
Δ. ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ: Ἀστρονομικά	4
Α. ΔΕΛΗΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ἐνας παράξενος χάρτης	5
Α. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ: Τὸ θαλάσσιον	6
Σ. ΓΡΑΝΙΤΣΑ: Ἡ Κυριαρίνα	7
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: Χριστουγεννιάτικα φτερά	8
Α.Β.: Δώρα καὶ δώρα	9
Γ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ: Μιὰ ἐντύπωση	9
Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Ποίημα	9
Α. ΒΑΡΕΛΛΑ: Τὸ ἄστρο τὸ φωτεινὸ	10
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Χριστουγεννιάτικο παραμῦθι	11
Ε. ΣΤΑΜΑΤΗ: Θερμότης καὶ θερμόμετρα	12
Ν. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ: Τὸ ἐνστικτο καὶ ἡ μάθηση στὰ ζῶα	13
Κ. ΠΑΛΑΜΑ - Α. ΚΥΡΙΑΖΗ: Χριστουγεννιάτικα ποιήματα	14
Ν. ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗ: Μνήμη Ἀβξεντίου	15
Τ. ΛΑΠΠΑ: Ἱστορικὰ ἀνέκδοτα	15
Γ. ΠΕΤΜΕΖΑ: Ἐνας ναυτικός... διπλωμάτης	16
Θ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ: Τὰ ἐπαγγέλματα τοῦ κάβουρα	17
Γ. ΜΟΥΣΤΑΚΗ: Μυστράς	19
Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΔΗ: Ἡ ἱστορία τοῦ Ε.Ε.Σ. εἰκονογραφημένη	20
ΚΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Σ. καὶ Ε.Ε.Σ.Ν.	12
ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.	29
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ	29
Ι. ΒΕΡΝ: Στὴ Σφίγγα τῶν πάγων	30
ΣΤΙΧΟΙ - ΜΟΥΣΙΚΟΙ στὰ ἐσώφυλλα	

CONTENTS

	Page
P. GEORGOUNTZOS: To the Youth	1
A. VARVARRIGOS: The Immigrated Karyatid of the Erechthium	2
H. HOLTMEIER: Children's Nutrition (Revised by M. NIKITOPOULOU)	3
EDITORIAL: Scouting for Girls	3
D. SIMOPOULOS: Astronomy	4
A. DELICOSTOPOULOS: A Strange Map	5
A. PAPADIAMANTIS: Making a Mess	6
S. GRANITSAS: The Bird Kyriarina	7
A. KARANTONIS: Christmas Wings	8
A.B.: Gifts and Gifts	9
G. XENOPOULOS: An Impression	9
TH. CONSTANTINOU: Poem	9
A. VARELLA: The Bright Star	10
S. PANAGIOTOPOULOS: Christmas Tale	11
E. STAMATIS: Heat and Thermometers	12
N. DIMITROKALLIS: The Animals' Instinct and Culture	13
C. PALAMAS - A. KYRIAZIS: Christmas Poems	14
N. TOUTOUNTZAKIS: Avxentios' Commemoration	15
T. LAPPAS: Aneecdotes	15
G. PETMEZAS: A Diplomatic Seaman	16
TH. POTAMIANOS: The Crab's Professions	17
G. MOUSTAKIS: Mystiras	19
M. PROTOGERIDIS: The Illustrated History of the H.R.C.	20
H.R.C. and H.J.R.C.: Movement - Activities	22
FROM H.R.C. JUNIORS' ACTIVITIES	28
READERS' COLLABORATION	29
J. VERN: At the Sphinx of the Land of Ice	30
VERSES - MUSIC Inner Covers	

Ο ΑΜΥΓΑΛΟΣ Ο ΜΠΟΥΛΗΣ

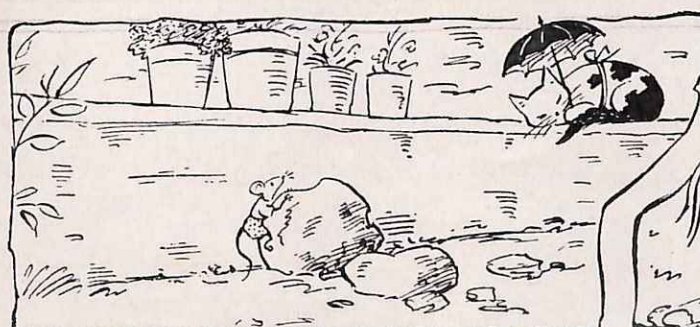
Τοῦ ἐκλιπόντος συνεργάτου μας
Α. ΒΩΤΤΗ

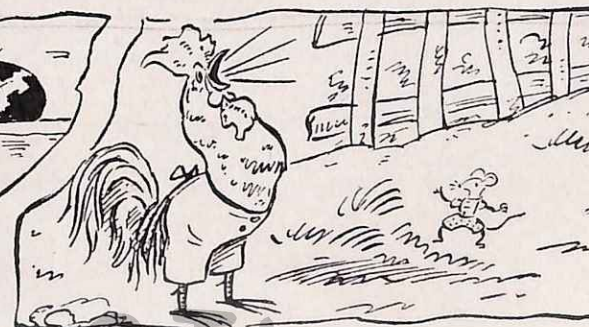
Ἡ ποντικίνα ἡ χοντρή στὸ γιό της τὸ μικρούλη,
τὸν προκομμένο Μπούλη,
ἔλεγε καὶ ξανάλεγε: Ποτέ νὰ μὴν τολμήσης
ἀπ' τὴ φωλιά μας μόνος σου ἐσύ νὰ ξεπορτίσης.

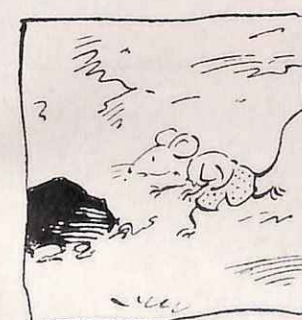
Μ' αὐτὸς μιὰ μέρα τῶσκάσε. Πηγαίνει ἀπάνω - κάτω
κι ὅλο κοιτᾷ προσέχοντας μὴ δὴ κανένα γάτο,
πράμα ποὺ τὸθελε, ἐπειδὴ
γάτο ποτέ δὲν εἶχε δὴ.

Καὶ νὰ ἓνα ζῶο μαλλιάρὸ στὸν ἥλιο ξαπλωμένο.
Τὸ βλέπει ὁ Μπούλης βαρετὸ καὶ μισοκοιμισμένο,
καὶ λέει: —Μπά! Ποιὸ νὰν' αὐτὸ τὸ ἥμερο ζωάκι,
πούχει μουστάκια σὰν κ' ἐμέ; "Αχ τί γλυκὸ μουτράκι!

Πάει καλημέρα νὰ τοῦ πῇ. Μὰ ξάφνου μὲ τρομάρα
βλέπει ἓνα τέρας παρδαλὸ μὲ μιὰ ἀγριοφανάρα,
μὲ λιονταριοῦ περπατησιά, καὶ ξεφωνίζει: —Νάτο!
Αὐτὸ θὰ εἶναι τὸ θεριό, ποὺ τ' ὀνομάζουν γάτο!

Καὶ μὲ τρεμούλα ἀβάσταχτη ὁ Μπούλης, συμφορὰ τοῦ,
τρέχει μὲ μιάς καὶ χώνεται μέσ' στὴ μικρὴ φωλιά τοῦ,
κι ὅλα τὰ λέει στὴ μάνα του γονατιστὸς ἐμπρὸς τῆς,
Κ' ἐκείνη, μόλις ἄκουσε ὅσα τῆς εἶπε ὁ γιὸς τῆς,

τοῦ λέει: —Τὸ ζῶο τὸ γλυκὸ, γιὰ ἥμερο ποὺ μοιάζει,
ἦταν ὁ γάτος, τὸ θεριὸ τοὺς ποντικούς ποὺ ἀρπάζει.
Καὶ τ' ἄλλο, ποὺ τὸ λὲς θεριό, μικρὲ ξεμυαλισμένε,
ἦταν τὸ πρὶν ἀκίνδυνον, ποὺ πετεινὸ τὸ λένε.

—Ἀλήθεια;! κάνει ὁ Μπούλης μας. Μ' αὐτὸ μαμά, ποτέ μου
δὲ θὰ τὸ φανταζόμουν. Κι αὐτὴ τοῦ λέει! —Κουτέ μου...
Ποτέ μὴν κρίνης κάποιον ἀπ' τὴν καλὴ θεωρίά τοῦ.
Νὰ βλέπης μόνο πρόσεχε τί κρύβει στὴν καρδιά τοῦ.

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ ΤΟ ΕΡΓΟΝ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ